

H/2017-2

SAL

**SUOMEN AMPUMA-
URHEILULIITTO**

HAULIKKOLAJIEN SÄÄNNÖT (H)

- **TRAP**
- **KAKSOISTRAP**
- **SKEET**
- **TRAP parikilpailu**
- **SAL:n Automaattitrap**
- **SAL:n Kansallinen trap**
- **SAL:n Kansallinen skeet**

Toinen painos, huhtikuu 2018.

Hyväksytty Suomen Ampumaurheiluliiton
liittohallituksen kokouksessa 14.3.2018.

Voimassa 1.4.2018 alkaen.

Säännöt noudattavat ISSF:n kilpailusääntöjä.

HAULIKKOLAJIEN SÄÄNNÖT H/2017-2

Toinen painos, sisällysluettelo

9.1	Yleistä.....	3
9.2	Turvallisuus	4
9.3	Rata- ja kiekkomääräykset	9
9.4	Varusteet ja patruunat	10
9.5	Kilpailutoimitsijat.....	16
9.6	Ampumalajit ja kilpailuohjelma	26
9.7	Kiekot - säännömukainen, säännönvastainen, rikkinäinen, osuma, ohi ja uudet kiekot.....	28
9.8	Kilpailusäännöt - trap.....	31
9.9	Kilpailusäännöt - kaksoistrap.....	46
9.10	Kilpailusäännöt - skeet	58
9.11	Kilpailujärjestelyt.....	78
9.12	Toimintahäiriöt	81
9.13	Kilpailuvaatetus ja varusteet.....	87
9.14	Tulostoimisto ja tulosten kirjaaminen.....	90
9.15	Tasatulokset ja pudotusammunta	96
9.16	Sääntörikkomukset.....	108
9.17	Protestit ja vetoamukset	115
9.18	Finaalit olympialajeissa.....	119
9.19	Trap parikilpailu	136
9.20	Kuvat ja taulukot.....	148
9.21	Hakemisto.....	158
9.22	SAL:n automaattitrapin ja kansallisen trapin kilpailusäännöt	169
9.23	SAL:n kansallisen skeetin kilpailusäännöt	188
Liite 1	SAL:n haulikkojaoston ohjeita	192
Liite 2	Manuaalisen sivutaulun hoitajan toimintaohje	194
Liite 3	Ohje yhdistetyn finaalin järjestämiseksi.....	197
Liite 4	Ratakomennot suomeksi ja englanniksi	199
Liite 5	Liikuntavammaisten kilpaileminen	199

HUOM: Nämä ovat SAL:n säännöt ja ne noudattavat ISSF:n (Kansainvälinen Ampumaurheiluliitto) sääntöjä. SAL on ISSF:n jäsen.

Kansallisessa kilpailutoiminnassa näitä sääntöjä noudatetaan kunkin kilpailun tason (katso SAL:n kilpailutoiminnan yleissäännöt ja ohjeet (KY)) mukaisesti, ellei erikseen ole mainittu menettelytapaa SAL:n kilpailuisa. Kilpailutoimitsijoiden osalta noudatetaan lisäksi KY:n määräyksiä ja ohjeita.

Ne sääntöviittaukset, jotka on merkitty pelkin numeroin, tarkoittavat tässä kirjassa olevia sääntöjä. Jos viittaus tarkoittaa jotain toista sääntökirjaa, se mainitaan erikseen.

Käytetyt lyhenteet:

KY = Kilpailutoiminnan yleissäännöt ja ohjeet

TS = Tekniset säännöt

Missä nämä säännöt viittaavat miehiin, voidaan ne soveltaa myös miesjunioreihin, ja missä säännöt viittaavat naisiin, voidaan ne soveltaa myös naisjunioreihin (poikkeukset katso KY).

Automaattitrapin, kansallisen trapin ja kansallisen skeetin säännöt ovat SAL:n kansallisia sääntöjä eikä niitä ole tämän sääntökirjan pohjana olevassa alkupe-
räisessä ISSF:n sääntökirjassa. Myös kaikki litteet ovat kansallisia.

Tämä on H/2017 toinen painos ja se astuu voimaan 1.4.2018. Tämä sääntökirja kumoaa kaikki edelliset "Haulikkolajien säännöt (H/20XX)" Painetun sääntökirjan ilmestymisen jälkeen mahdollisesti muuttuneet sääntökohdat löytyvät SAL:n internetsivuilta www.ampumaurheiluliitto.fi.

9.1 YLEISTÄ

9.1.1 Nämä säännöt ovat osa ISSF:n teknisiä sääntöjä. Ne ovat voimassa kaikissa ISSF:n haulikkokilpailuissa.

SAL:n kommentti: Nämä säännöt ovat voimassa myös kaikissa SAL:n skeet-, trap- ja kaksoistrapkilpailuissa sekä kansallisen trapin, automaattitrapin ja kansallisen skeetin kilpailuissa. Lyhenteen ISSF voi korvata lyhenteellä SAL tarkoittamaan kansallista kilpailutoimintaa.

9.1.2 Jokaisen urheilijan, valmentajan joukkueen johtajan ja kilpailun toimitsijan tulee tuntea säännöt ja varmistaa, että näitä sääntöjä noudatetaan. Jokaisen urheilijan velvollisuus on noudattaa näitä sääntöjä.

9.1.3 Siinä missä säännöt koskevat oikeakätistä urheilijaa koskevat säännöt käänteisesti (peilikuvana) myös vasenkätistä urheilijaa.

9.1.4 Jos sääntö ei erityisesti koske yksinomaan miesten tai naisten kilpailuja koskevat ne yhtäläillä niin miesten kuin naisten kilpailuja.

9.1.5 Siinä missä tämän säännön taulukot ja kuvat sisältävät yksilöityä tietoa vastaavat ne numeroituja sääntökohtia.

9.2

TURVALLISUUS

TURVALLISUUS ON ENSISIJAISEN TÄRKEÄÄ

Katso tekniset säännöt (TS), kohta 6.2.

9.2.1

Urheilijoiden, ratahenkilökunnan ja katseilijoiden turvallisuus vaatii jatkuvaa huolellista ampuma-aseiden käsittelyn valvontaa ja varovaisuutta radalla liikuttaessa. Kilpailutoimitsijoita, jotka joutuvat toimimaan ampumalinjan etupuolella kehoitetaan käyttämään huomioväristä liiviä. Kaikkien on osoitettava itsekuria.

9.2.2

HAULIKON KANTAMINEN

Turvallisuuden varmistamiseksi kaikkia haulikoita, myös niiden ollessa tyhjiä, tulee käsitellä suurimmalla mahdollisella huolellisuudella koko ajan (rangaistus - mahdollinen hylkääminen).

- a) tavanomaisia kaksipiippuisia haulikoita tulee kantaa taitettuina, piiput tyhjinä;
- b) itselataavia haulikoita tulee kantaa lukko näkyvästi auki, lukossa pitää olla turvalippu ja piipun on osoitettava turvalliseen suuntaan joko ylös taivasta tai alas maata kohti ainoastaan.
- c) Kun haulikkoa ei käytetä, on se laitettava asetelineeseen, lukittuun ase-

laatikkoon, asevarastoon tai muuhun turvalliseen paikkaan.

- d) Kaikkien haulikoiden on oltava lataamattomina. Haulikon saa ladata ainoastaan ampumapaikalla ja vasta sen jälkeen, kun alkamiskomento tai merkki **“START”** on annettu.
- e) Patruunoita ei saa ladata aseeseen ennen kuin urheilija seisoo ampumapaikallaan kääntyneenä ampumasuuntaan ja haulikko osoittaa turvalliseen suuntaan sen jälkeen kun tuomari on antanut luvan ampua, (poikkeukset kts. sääntö 9.9.2.g).
- f) Kun ammunta keskeytyy, on ase avattava ja patruunat ja hylsyt poistettava.
- g) Urheilija ei saa kääntyä ampumapaikallaan ennen kuin ase on tyhjä sekä avattu.
- h) Viimeisen laukauksen jälkeen, ennen kuin urheilija lähtee ampumapaikalta ja ase laitetaan asetelineeseen, asevarastoon jne., on hänen varmistettava, että hänen aseessaan ei ole patruunoita patruunapesissä eikä makasiinissa. Tuomarin on varmistettava asia.
- i) Suljetun aseiden käsittelyminen on kiellettyä kun ratahenkilökuntaa on ampumalinjan etupuolella.

9.2.3

TÄHTÄÄMINEN

- a) Tähtäysharjoittelu on sallittu ainoastaan nimetyillä ampumapaikoilla ja ainoastaan tuomarin suostumuksella sekä erikseen nimetyssä kuivalaukauspaikassa.
- b) Toisen urheilijan kiekkoon tähtääminen tai ampuminen tai lintujen, tai muiden eläinten tahallinen tähtääminen tai ampuminen on kiellettyä.
- c) Tähtäysharjoittelu kaikissa muissa paikoissa, paitsi siihen erikseen varatulla alueella, on kiellettyä.

9.2.4

AMPUMINEN JA KOELAUKAUKSET

- a) Ampua saa ainoastaan omalla vuorolla, kun kiekko on heitetty.
- b) Tuomarin suostumuksella voi kukin urheilija ampua korkeintaan kaksi (2) koelaukausta ennen hänen päivän ensimmäisen sarjan alkamista.
- c) Koelaukaukset ovat myös sallittuja ennen finaalin alkua ja ennen finaalia edeltävää pudotusammuntaa.
- d) Koelaukauksia ei saa ampuma-alueen sisäpuolella ampua maahan.
- e) Koelaukauksista aseiden korjaamisen jälkeen on sallittua mutta siitä on sovittu.

tava päätuomarin tai kilpailun johtajan kanssa.

9.2.5

STOP -KOMENTO

- a) Kun **“STOP”** -komento tai merkki annetaan, tulee ampuminen lopettaa välittömästi. Kaikkien urheilijoiden tulee avata aseensa lukot ja poistaa patruunat aseistaan.
- b) Yhtään asetta ei saa sulkea ennen kuin komento jatkaa (**“START”**) on annettu.
- c) Ampuminen voidaan aloittaa vasta sitä tarkoittavalla komennolla (**“START”**) tai merkillä.
- d) Jokainen urheilija, joka käsittelee laattua asetta ilman tuomarin lupaa sen jälkeen kun **“STOP”** -komento on annettu, voidaan sulkea pois kilpailusta.

9.2.6

RATAKOMENNOT

- a) Kaikki komennot tulee antaa englanninkielellä.

SAL:n kommentti: SAL:n kilpailuissa komennot voidaan antaa suomeksi tai vaihtoehtoisesti suomeksi ja englanniksi. SFS:n alaisissa kilpailuissa komennot voidaan antaa myös ruotsiksi.

- b) Tuomari tai muut vastaavat ratatoimitsijat ovat vastuussa komentojen

“START”, “STOP” ja muiden tarvittavien komentojen antamisesta.

- c) Tuomarin tulee varmistua sitä, että komentoja totellaan ja että kaikkia haulikoita käsitellään turvallisesti.

9.2.7

SILMIEN JA KUULON SUOJAIMET

- a) Kaikkia urheilijoita ja muita henkilöitä, jotka ovat ampumapaikan välittömässä läheisyydessä, kehoitetaan käyttämään kuulosuojaimia, korvatulppia tai vastaavia suojuksia.
- b) Kuulonsuojaimet, joissa on minkä tahansa tyyppinen vastaanotin tai ääntä vahvistava toiminto, ovat urheilijoille ja valmentajille kiellettyjä kilpailualueella. Kuulorajoitteiset urheilijat saavat juryn hyväksynnällä käyttää kuulolaitteita (kts. TS.6.2.5).

SAL:n lisäys: SAL:n alaisissa kilpailuissa saavat urheilijat ja valmentajat käyttää aktiivisia, "ns. kuulevia" kuulonsuojaimia edellyttäen, ettei niissä ole minkäänlaisia radio-ominaisuuksia.

- c) Kaikkia urheilijoita, tuomareita ja toimitsijoita kehoitetaan käyttämään särkymättömiä ampumalaseja tai vastaavia silmäsuojaimia.

SAL:n lisäys: SAL:n skeet-kilpailuissa sekä kilpailuja edeltävissä harjoituk-

sisä on urheilijoiden, tuomareiden ja radalla olevien toimitsijoiden käytettävä silmiä suojaavia laseja. Urheilijan, jolla ei ole silmiä suojaavia laseja, ei saa antaa ampua. Rankassa lumi- tai vesisateessa urheilija saa ampua ilman suojaavia laseja, jos se hänestä on välttämätöntä. Tämän hän tekee täysin omalla vastuullaan.

9.3

RATA- JA KIEKKOMÄÄRÄYKSET

- a) Savikiekkojen määräykset löytyvät teknisissä säännöissä (TS) kohdassa TS.6.3.6.
- b) Ampumaratojen yksityiskohtaiset määräykset ovat teknisissä säännöissä kohdassa TS.6.4.17 - 6.4.20.
- c) Urheilijat, valmentajat tai joukkueen toimitsijat eivät millään tavalla saa koskea ratalaitteistoon (heittimet, mikrofonit, ratatietokoneet jne.) sen jälkeen kun tuomari tai jury on ne säätänyt. Ensimmäisestä rikkeestä tulee antaa VAROITUS (keltainen kortti) urheilijalle. Seuraavasta rikkeestä on tuomittava pisteen vähennys viimeiseksi ammutun sarjan viimeisestä osutusta kiekosta (vihreä kortti). Sitä seuraavista rikkeistä seuraa hylkääminen (punainen kortti). Ratatietokoneen tahallinen sulkeminen johtaa välittömään hylkäämiseen.

Jos valmentaja tai joukkueen toimitsija rikkoo tätä sääntöä, tulee varoitus tai rangaistus antaa kaikille sen maan urheilijoille kyseisessä lajissa ja sarjassa.

SAL:n lisäys: Kansallisen trapin ja automaattitrapin ratamääräykset löytyvät tämän kirjan lopusta (kohta 9.21).

9.4 VARUSTEET JA PATRUUNAT

9.4.1 VARUSTERAJOITUKSET

Urheilijat saavat käyttää ainoastaan välineitä ja vaatteita, jotka ovat ISSF:n sääntöjen mukaisia. Kaikki aseet, laitteet, välineet tai muut esineet, jotka antavat epäurheilijamaisen edun muihin urheilijoihin nähden ja joita ei mainita näissä säännöissä tai ovat tämän säännön hengen vastaisia, mukaan lukien kaikki välineet tai menetelmät, jotka helpottavat kiekkojen laskemista sekä värilliset patruunoiden välitulpat, ovat kiellettyjä (kts. TS.6.1.4).

Tämän säännön rikkomisesta urheilijalle tulee ensimmäisen rikkeen kohdalla antaa varoitus (keltainen kortti). Seuraavista rikkeistä on tuomittava viiden (5) kiekon vähennys (vihreä kortti) joka merkitään viimeksi ammutun sarjan viiden viimeisen osutun kiekon tulokseen.

9.4.1.1 Varustetarkastus

Urheilijat ovat vastuussa siitä, että kaikki heidän varusteensa ja vaatteensa, joi- ta he käyttävät ISSF:n kilpailuissa ovat ISSF:n sääntöjen mukaisia. Haulikkojury on vastuussa siitä, että he tarkastavat urheilijoiden välineet. Juryn on järjestettävä mahdollisuus urheilijoille tarkastuttaa varusteitaan. Tämä tarkastusmahdollisuus on oltava ensimmäisestä virallisesta harjoituspäivästä lähtien, jotta urheilijat mikäli haluavat voivat tarkastuttaa välineensä ennen kilpailuja. Varustesääntöjen nou- dattamiseksi jury suorittaa satunnaisia tarkastuksia kilpailujen aikana. Kilpailija, joka todetaan rikkovan aseita tai skeet- merkkiä koskevia sääntöjä on hylättävä.

9.4.1.2 Varusteet ampumapaikalla (field of play)

Kaikki urheilijan varusteet ampumapaikal- la on katsottava olevan urheilijan käytet- tävissä ja ne ovat juryn tarkastettavissa. Rikkomuksista seuraa rangaistuksia.

9.4.2 HAULIKOT

9.4.2.1 Asetyypit

Kaiken tyyppisiä rihlattomia haulikoita, myös itselataavia (puoliautomaattisia), voidaan käyttää edellyttäen, ettei niiden kaliiperi ole suurempi kuin 12. Pumppu-

toimiset haulikot ovat kuitenkin kiellettyjä. Haulikoita, joiden kaliiperi on pienempi kuin 12, voidaan käyttää. Haulikoissa ei saa olla maastokuviollinen viimeistely.

9.4.2.2 Päästöliipaisimet

Aseet, joissa on minkä tahansa tyyppinen päästöliipaisin ovat kiellettyjä.

9.4.2.3 Hihnat

Aseessa ei saa olla kanto- eikä muita hihnoja.

9.4.2.4 Makasiinilla varustetut aseet

Haulikoissa, joissa on makasiini tai patruunalipas, tulee olla este niin, että patruunalippaaseen tai makasiiniin ei voi kerralla laittaa enempää kuin yhden patruunan.

9.4.2.5 Aseiden vaihtaminen

Toimivien aseiden ja niiden koneiston osien vaihtaminen, mukaan lukien supistajia, on kielletty saman kierroksen aikana.

9.4.2.6 Suujarrut

Suujarru tai muut samaa tarkoitusta ajavat laitteet ovat kiellettyjä, kuitenkin niin, että rei'itetyt vaihtosupistajat ovat sallittuja (katso 9.4.2.7.b).

SAL:n kommentti: Kielto koskee myös kansallista trapia, automaattitrapia ja kansallista skeetiä.

9.4.2.7 Rei'itetyt piiput ja rei'itetyt vaihtosupistajat

- Piippu saa olla rei'itetty edellyttäen, ettei rei'itys ulotu kauemmaksi kuin 20 cm piipun suusta tai minkä tahansa vaihtosupistajan suusta taaemmaksi.
- Vaihtosupistajat (rei'itetyt tai ei) ovat sallittuja. Vaihtosupistajien rei'itys, mukaan lukien mahdollinen piipun rei'itys, ei saa ulottua kauemmaksi kuin 20 cm vaihtosupistajan suusta.

9.4.2.8 Optiset tähtäimet

Kaikki sellaiset aseeseen kiinnitettävät laitteet, jotka suurentavat kuvaa, lähettävät valoa, näyttävät ennakon tai optisesti tehostavat kiekon näkymistä ovat kiellettyjä.

9.4.2.9 Perälevyn mitta

Perälevyn alin piste ei saa olla kauempana kuin 170 mm lukkorungon alapinnan tasosta (katso kuva).

9.4.3

PATRUUNAT

9.4.3.1

Patruunan spesifikaatiot

ISSF:n kilpailuissa sallittujen patruunoiden on täytettävä seuraavat määritelmät:

- a) Haulilatauksen paino ei saa ylittää 24,0 g (+ 0,5 g toleranssi). Todetakseen, että urheilija käyttää tämän säännön mukaisia patruunoita, ei patruunatestiin valittujen patruunoiden latausten keskiarvo saa ylittää maksimilatauksen + toleranssin (yhteensä 24,5 g).
- b) Haulien tulee olla muodoltaan pyöreitä.
- c) Haulien tulee olla lyijystä, lyijyseoksesta tai muusta ISSF:n hyväksymästä aineesta valmistettuja.
- d) Haulien halkaisija ei saa olla suurempi kuin 2,6 mm.
- e) Haulit voivat olla päällystettyjä.
- f) Ainoastaan läpinäkyviä tai läpikuultavia värittömiä välitulppia saa käyttää.
- g) Mustaruuti-, valokuova- ja muut erikoispatruunat ovat kiellettyjä.
- h) Mitään sellaisia sisäisiä muutoksia ei saa tehdä, jotka saavat aikaan ylimääräisen tai erityisen hajoamisvaikutuksen kuten käänteislataus, ristikot jne.

9.4.3.2 Patruunantarkastus

Välinetarkastuksen tai juryn on toimeenpantava patruunantarkastusohjelma, jonka ISSF:n hallitus hyväksyy. Erityisohjeita patruunatestauksen suorittamiseksi löytyy haulikon varustetarkastusohjeesta, joka on saatavilla ISSF:n toimistosta.

- a) Juryn jäsen voi koska tahansa ottaa patruunoita urheilijalta tarkastusta varten urheilijan ollessa ampuma-alueella.
- b) Kun patruunoita myydään kilpailupaikalla, tulee varustetarkastus tai haulikkojury tarkastaa näytteitä näistä patruunoista ennen ensimmäisen lajin virallisia harjoituksia sekä julkaistava näiden testien tulokset niin, että valmentajat ja urheilijat voivat näihin tutustua.
- c) Jos urheilija käyttää patruunoita, jotka eivät ole säännön 9.4.3.1.a mukaisia (haulilatauksen paino), tulee hänet hylätä kilpailuista (punainen kortti); ja
- d) Jos urheilija käyttää patruunoita, jotka eivät ole säännön 9.4.3.1. b - h mukaisia, tulee hänelle antaa varoitus (keltainen kortti) tai vähennys (vihreä kortti) säännön 9.4.1 mukaisesti.

9.5 KILPAILUTOIMITSIJAT

9.5.1 YLEISTÄ

Kaikilla henkilöillä, jotka toimivat toimitsijoina ISSF:n kilpailuissa tulee, kilpailun tasoon nähden, olla vaadittava pätevyys. Suorittaessaan tointaan on kaikilla jurynjäsenillä oltava ISSF:n (punainen) juryliivi päällään. Suorittaessa tointaan on kaikilla ratatuomareilla oltava ISSF:n (sininen) ratatuomariliivi päällään. Liivit tulee ostaa ISSF:n toimistosta.

SAL:n kommentti: Pätevyudet SAL:n kilpailuissa kts. KY. SAL:n kilpailuissa ei tarvitse pitää ISSF:n liivejä.

9.5.2 JURY

9.5.2.1 Tehtävät ennen kilpailun alkua

Ennen kilpailun alkua tulee juryn:

- a) tarkistaa radat varmistuakseen, että ne ovat sääntöjen mukaiset;
- b) varmistua siitä, että kiekot ovat näiden sääntöjen mukaisesti oikein asetetut;
- c) tarkistaa kilpailuorganisaatio varmistuakseen siitä, että se on valmis kilpailujen läpiviemiseen, ja
- d) perustaa varustetarkastuspiste, jossa urheilijat voivat halutessaan tarkastuttaa aseensa, välineensä ja vaatteensa.

9.5.2.2 Tehtävät kilpailun aikana

Juryn tehtävänä on:

- a) Valvoa kilpailua.
- b) Neuvoa ja avustaa järjestelytoimikuntaa.
- c) Varmistaa ammuntaa koskevien määräysten toteuttamista.
- d) Tarkistaa urheilijoiden aseet, panokset ja varusteet.
- e) Tarkistaa heitinrikon jälkeen, että kiekkojen lentoradat asetetaan oikein.
- f) Suorittaa alkukilpailun aikana satunnaisia valmistautumisajan tarkastuksia.
- g) Suorittaa satunnaisia tarkastuksia kilpailun aikana varmistuakseen, että ase- patruuna, ampumaliivi- ja muita vaatetussääntöjä noudatetaan.
- h) Käsitellä protestit, jotka on jätetty määräysten mukaisesti.
- i) Valvoa, että ISSF:n kelpoisuus-, ISSF:n mainosoikeuksia ja ISSF:n mainos- ja sponsorointisääntöjä noudatetaan.
- j) Päättää rangaistuksista.
- k) Päättää sanktioista siinä missä se on aiheellista.
- l) Tehdä ratkaisuja kaikissa asioissa, joista ei ole mainintaa näissä säännöissä

tai jotka ovat ISSF:n sääntöjen ja määräysten hengen vastaisia.

9.5.3 KILPAILUN JOHTAJA (CHIEF RANGE OFFICER, CRO)

9.5.3.1 Kilpailun järjestelytoimikunta nimeää kilpailun johtajan. Hänellä tulisi olla laaja kokemus haulikkoammunnasta sekä hyvä tuntemus aseista ja ratalaitteista. Hänellä tulisi olla voimassa oleva ISSF:n rata- tai kilpailutuomarikortti.

SAL:n kommentti: SAL:n kilpailuissa noudatetaan KY:n määräyksiä koskien kilpailun johtajan pätevyyttä.

9.5.3.2 Kilpailun johtaja on vastuussa:

- a) kaikista kilpailun valmisteluun ja sen läpiviemiseen liittyvistä teknisistä ja käytännön asioista.
- b) siitä, että hän suorittaa kaikki seuraavassa luetellut tehtävät tiiviissä yhteistyössä teknisen asiantuntijan, järjestelytoimikunnan, juryn, päätuomarin, tulostoimiston ja muiden toimitsijoiden kanssa.

9.5.3.3 Kilpailun johtajan tehtävät ovat:

- a) Antaa ohjeita ja valvoa ratojen valmistelua ISSF:n teknisten määräysten ja turvallisuusmääräysten mukaisesti haulikkokilpailuille soveltuvalla tavalla.

- b) Antaa ohjeita ja valvoo lisätoimintojen, kuten ase- ja patruunasäilytysten, teknisten palvelujen, viestintäyhteyksien, teknisen henkilökunnan jne. järjestämisessä.
- c) Antaa ohjeita ja valvoo oikeantyyppisten kiekkojen hankintaa harjoituksia ja kilpailuja varten.
- d) Huolehtia pölykiekkojen hankkimisesta finaaleja, sekä finaalien mahdollisia pudotusammuntoja varten.
- e) Huolehtia siitä, että heittimet ovat oikein asetettu.
- f) Huolehtia siitä, että kaikki ratalaitteet toimivat asianmukaisesti.
- g) Huolehtia siitä, että oikeat ratalaitteet ja välineet ovat oikeilla radoilla ja että ne ovat oikeissa paikoissa (sivutaulu, tuolit sivutuomareille, kirjureille, asetelineet urheilijoille jne.).
- h) Valmistella yhdessä järjestelytoimikunnan kanssa harjoitusaikataulut sekä laatia kilpailuille ohjelma.
- i) Valmistella yhdessä järjestelytoimikunnan kanssa kilpailutoimitsijoille ja joukkueenjohtajille tekninen kokous.
- j) Tehdä päätöksiä, juryn hyväksynnällä, asioissa, jotka koskevat kilpailuaikataulun ja ratojen muuttamista sekä am-

munnan keskeyttämistä jollain radalla turvallisuus- tai muista syistä.

- k) Neuvoa toimitsijoita heitinten, laukauslaitteiden ym. käytöstä sekä erityisesti huomioitavista turvallisuusnäkökohdista.

9.5.4 PÄÄTUOMARI (CHIEF OF REFEREES)

- 9.5.4.1** Järjestelytoimikunta nimeää päätuomarin. Hänellä tulee olla voimassa oleva ISSF:n ratatuomarikortti. Hänellä tulee olla laaja kokemus haulikkoammunnasta, hyvä tuntemus aseista sekä osata ISSF:n kilpailuja koskevat säännöt.

SAL:n kommentti: SAL:n kilpailuissa noudatetaan KY:n määräyksiä koskien päätuomarin pätevyyttä.

9.5.4.2 Päätuomarin tehtävät ovat yleisesti:

- a) Avustaa järjestelytoimikuntaa tuomareiden valinnassa.
- b) Valvoo rata- ja sivutuomareiden työskentelyä.
- c) Neuvoo ja tiedottaa rata- ja sivutuomareita.
- d) Laatii tuomareiden työaikataulut.
- e) Päättää yhdessä juryn kanssa esim. koska ja millä radalla urheilija, joka on joutunut jättämään eränsä asehairiön

takia tai joka on julistettu poissaolevaksi, saa ampua kierroksensa.

- f) Tiedottaa kilpailun johtajaa kaikista teknisistä tai muista vaikeuksista radoilla.

9.5.5 TUOMARIT (REFEREES):

9.5.5.1

Järjestelytoimikunta nimeää tuomarit yhdessä päätuomarin kanssa. Kaikilla tuomareilla tulee olla:

- voimassa oleva ISSF:n ratatuomarikortti, sekä voimassa oleva näkötodistus;
- laaja kokemus haulikkoammunnasta, ja
- hyvät tiedot aseista sekä osata ISSF:n kilpailuja koskevat säännöt.

SAL:n kommentti: SAL:n kilpailuissa noudatetaan KY:n määräyksiä koskien tuomareiden pätevyyttä.

9.5.5.2 Tuomarin päätehtävänä on:

- tarkistaa ennen erän alkua, että oikea erä on paikalla;
- varmistua siitä, että noudatetaan oikeaa käytäntöä urheilijan poissaolevaksi julistamisessa (“**ABSENT**”) (katso sääntö 9.16.4.3);
- tehdä välitön päätös koskien osuttua kiekkoa “**OSUMA**” (“**HIT**”). Epäselvissä tapauksissa, tai urheilijan ollessa eri

mieltä tuomarin **on** neuvoteltava sivutuomareiden kanssa ennen lopullista päätöstä;

- d) tehdä välitön päätös koskien ohiamuttua kiekkoa **“OHI”** (**“LOST”**). Tuomarin on selvästi ilmaistava kaikki ohiammutut kiekot (**“OHI”**);
- e) tehdä välitön päätös koskien **“UUSI KIEKKO”** (**“NO TARGET”**) tai mitätöimiä kiekkoja. Mikäli mahdollista on tuomarin huudettava **“UUSI KIEKKO”** tai antaa jonkun muun merkin ennen kuin urheilija ampuu;

Huom.: Säännönvastaisissa kiekkoissa vaaditaan tuomarilta selvä ja välitön ratkaisu.

- f) antaa varoituksia (keltainen kortti) tai automaattisia vähennyksiä (vihreä kortti) sääntörikkomuksissa siinä missä säännöt niin määräävät;
- g) varmistaa, että jokaisen laukauksen tulos kirjataan oikein;
- h) varmistaa, ettei urheilijoita häiritä;
- i) valvoa säännönvastaista valmentamista; sanaton valmentaminen on sallittua (katso TS.6.12.5.1)
- j) päättää kaikista urheilijan tekemistä protesteista;

- k) päättää mitä tehdä toimintakunnottomille haulikoille;
- l) päättää toimintahäiriötilanteista;
- m) varmistaa kierroksen oikea läpivienti, ja
- n) varmistaa, että turvallisuussääntöjä noudatetaan.

9.5.5.3 Tuomarin antamat varoitukset

- a) Tuomarin on annettava varoituksia sääntörikkomuksista (keltainen kortti). Kaikki annetut varoitukset tulee merkitä viralliseen ratapöytäkirjaan.
- b) Tuomari ei voi päättää niistä rangaistuksista tai hylkäämisistä, jotka ovat juryn vastuulla.

9.5.6 SIVUTUOMARIT (ASSISTANT REFEREES)

9.5.6.1 Tuomarilla tulee olla apunaan kaksi (2) tai kolme (3) sivutuomaria:

- a) Nämä nimetään tavallisesti kiertävässä järjestyksessä edellisen ryhmän urheilijoista.
- b) Jokaisen urheilijan on toimittava sivutuomarin tehtävässä, jos niin määrätään.
- c) Järjestelytoimikunta voi nimetä korvaavia, päteviä sivutuomareita.

- d) Ratatuomari voi hyväksyä pätevän vaihtomiehen sivutuomariksi määrätyn urheilijan tilalle.
- e) Valmentaja ei saa toimia vaihtomiehenä, kun saman maan urheilija ampuu vuorossa olevassa erässä.

SAL:n lisäys: SAL:n kilpailutoiminnassa voidaan päivän ensimmäisen erän sivutuomareiksi ottaa saman radan kolmannelta erältä kaksi tai kolme viimeistä urheilijaa. Heitä koskevat samat kieltäytymissäännöt kuin muita sivutuomareita. Sivutuomareitehtävistä pitää ilmoittaa virallisella ilmoitustaululla ja eräluettelossa ja näiden ensimmäisten sivutuomareiden nimet pitää kuuluttaa ennen kilpailun alkua, jotta he varmasti ovat tietoisia tehtävästään. Sivutuomarivuoronsa jälkeen heille pitää suoda tarpeeksi aikaa (vähintään yhden erän verran) valmistautua omaan kilpailusuoritukseensa.

9.5.6.2

Sivutuomareiden päätehtävät ovat:

- a) seurata jokaista heitettyä kiekkoa;
- b) tarkkailla, rikkoontuiko kiekko ennen laukausta;
- c) antaa, heti laukauksen jälkeen, tuomarille merkki jos hän on sitä mieltä, että kiekosta/kiekoista ammuttiin **“OHI”**;

- d) mikäli se on hänen tehtävänsä, merkitä tuomarin ilmoittama, kunkin kiekon tulos viralliseen ratapöytäkirjaan;
- e) mikäli tuomari häneltä kysyy, vastata kaikkiin heitettyä kiekkoa koskeviin kysymyksiin;
- f) olla sijoittuneena siten, että hän voi esittää tarkkailla koko ampuma-aluetta;
- g) ilmoittaa skeetissä tuomarille, mikäli kiekkoon ei osuttu ampumarajojen sisäpuolella, sekä
- h) avustaa juryä protestitilanteissa.

9.5.6.3 Sivutuomariksi määrätyn poissaolo

Jos urheilija on määrätty sivutuomariksi, mutta hän ei ilmesty paikalle, eikä hänellä ole esittää syytä kieltäytymiselleen tai hyväksyttävää sijaista, juryn tulee rangaista häntä vähentämällä kutakin kieltäytymistä kohden yksi piste hänen tuloksestaan viimeksi ammutun sarjan viimeisestä osuudesta.

Toistuva tehtävästä kieltäytyminen voi johtaa kilpailusta poissulkemiseen.

9.5.6.4 Tuomarin informoiminen

Tuomarin tulee aina itse tehdä lopullinen päätös. Jos joku sivutuomareista on eri mieltä, hänen velvollisuutensa on ilmoittaa tästä tuomarille nostamalla kätensä tai

muuten kiinnittämällä tämän huomio. Tuomarin tulee sen jälkeen tehdä lopullinen ratkaisu.

9.6 AMPUMALAJIT JA KILPAILUOHJELMA

9.6.1 AMPUMALAJIT

Haulikon lajit ovat:

TRAP, miehet ja naiset

KAKSOISTRAP, miehet ja naiset

SKEET, miehet ja naiset

TRAP PARIKILPAILU

SAL:n lisäys: sekä kansallinen trap, automaattitrap ja kansallinen skeet.

Ohjelmat ovat seuraavat:

	Kiekkojen määrä	
	Miehet	Naiset
Trap 25 kiekon kierroksissa	125 + finaali	125 + finaali
Kaksoistrap 30 kiekon kierroksissa	150	150
Skeet 25 kiekon kierroksissa	125 + finaali	125 + finaali
Trap parikilpailu	150 + finaali	

SAL:n kommentti: SAL:n kilpailuissa noudatetaan KY:n mukaista sarjajakoa ja kiekkomääriä. Kansalliset lajit, katso KY.

9.6.2 HARJOITUKSET

9.6.2.1 Harjoitukset ennen kilpailun alkua (Pre-Event Training)

- a) Viralliset harjoitukset tulee järjestää kullekin lajille päivää ennen lajin kilpailua samoilla radoilla ja samanlaisilla kiekkoilla (väri ja merkki) kuin itse kilpailu.
- b) Juryn tulee tarkistaa, että kiekot on asetettu oikein ennen virallisia harjoituksia.
- c) Viralliset harjoitusajat tulee jakaa tasapuolisesti niiden urheilijoiden kesken, jotka ovat läsnä, siten ettei ketään suositata.
- d) Skeetharjoituksissa tulee heittää kaksi ylimääräistä kaksoiskiekkoa (käänteiset kaksoiskiekot ampumapaikoilla 3 ja 5 voidaan valita).

9.6.2.2 Epäviralliset harjoitukset

Mahdollisten epävirallisten harjoitusten järjestäminen on järjestelytoimikunnan vastuulla. Järjestelytoimikunnan tulee:

- a) huolehtia siitä, ettei epäviralliset harjoitukset häiritse kilpailutapahtumaa.

- b) jakaa myös epävirallisten harjoitusten harjoitusajat tasapuolisesti niiden maiden kesken, jotka ovat läsnä, siten ettei mitään maata suosita.
- c) varmistua siitä, että kaikki läsnä olevat joukkueenjohtajat ovat tietoisia mahdollisista epävirallisista harjoituksista.

9.7 KIEKOT - SÄÄNNÖNMUKAINEN, SÄÄNNÖNVASTAINEN, RIKKINÄINEN, OSUMA, OHI JA UUDET KIEKOT

9.7.1 SÄÄNNÖNMUKAINEN KIEKKO

- a) Säännönmukainen kiekko on, urheilijan kutsuma, yksi (1) ehjä kiekko, joka heitetään näiden sääntöjen mukaisesti.
- b) Säännönmukainen kaksoiskiekko on, urheilijan kutsumat, kaksi (2) ehjää kiekkoa, jotka heitetään samanaikaisesti, näiden sääntöjen mukaisesti.

9.7.2 SÄÄNNÖNVASTAINEN KIEKKO

Säännönvastainen kiekko on kiekko, jota ei heitetä sääntöjen mukaisesti. Säännönvastainen kaksoiskiekko on kiekkopari, jossa:

- a) toinen tai molemmat kiekot ovat sääntöjen vastaisia;
- b) kiekkoja ei heitetä yhtä aikaa;

- c) vain yksi kiekko heitetään tai
- d) jompi kumpi kiekko rikkoontuu heitettäessä.

9.7.3

RIKKINÄINEN KIEKKO

- a) Rikkinäinen kiekko on kiekko joka ei ole kiekkoja koskevien sääntöjen mukaan ehjä (katso TS.6.3.6.1).
- b) Rikkinäisen kiekon kohdalla tuomitaan aina **“UUSI KIEKKO”** ja se tulee aina uusia.

9.7.4

“OSUMA “- OSUTTU KIEKKO

- a) Kiekko tuomitaan osumaksi **“OSUMA“** kun säännönmukainen kiekko heitetään ja ammutaan kunkin lajin sääntöjen mukaisesti ja siitä irtoaa vähintään yksi näkyvä pala.
- b) Kiekko, joka ainoastaan pölyää eikä siitä irtoa näkyvää palaa ei ole osuma.
- c) Kun käytetään pölykiekkoa (kiekko täytetty värillisellä jauheella) tulee kiekko tuomita osumaksi **“OSUMA”** myös kun siitä lähtee värillistä pölyä laukauksen jälkeen.
- d) Kaikki tuomarin päätökset koskien **“OSUMA”**, **“OHI”**, säännönvastainen kiekko tai **“UUSI KIEKKO”** ovat lopullisia.

Huomautus: Kiekkoja ei saa poimia maasta, jotta voitaisiin todeta, onko niihin osuttu tai ei.

9.7.5

“OHI” - OHIAMMUTTU KIEKKO

Kiekko (kiekot) tulee tuomita **“OHI”** kun:

- a) Siihen ei osuta lennon aikana ampumajon sisäpuolella.
- b) Se vain pölyää eikä mitään näkyvää palaa irtoa siitä.
- c) Urheilija ei ammu pyytämäänsä säännönmukaista kiekkoa, eikä tämä johdu mistään mekaanisesta tai muusta ulkoisesta syystä joka olisi estänyt urheilijaa ampumasta.
- d) Urheilija ei pysty ampumaan urheilijasta itsestään johtuvasta syystä.
- e) Urheilija ei voi laukaista asettaan, koska hän ei ole poistanut varmistinta, varmistin on itsestään mennyt päälle tai hän on unohtanut ladata aseensa.
- f) Urheilija on unohtanut vapauttaa itseltaavan haulikon lippaan salvan.
- g) Ase- tai patruunahäiriön jälkeen urheilija avaa aseensa tai koskettaa varmistinta ennen kuin tuomari on tarkastanut aseensa.

- h) Kyseessä on kolmas (3) tai useampi ase- tai patruunahäiriö samalla urheilijalla sarjan aikana.

9.7.6

MITÄTÖN KIEKKO “UUSI KIEKKO” (“NO TARGET”)

- a) Mitätön kiekko (“**UUSI KIEKKO**”) on kilpailun kannalta merkityksetön ja se on aina uusittava.
- b) Tuomarin tulee pyrkiä antamaan komento “**UUSI KIEKKO**” ennen kuin urheilija ampuu. Jos tuomari kommentaa “**UUSI KIEKKO**” urheilijan ampussa tai sen jälkeen on tuomarin päätös voimassa ja kiekko (kiekot) on uusittava, osuttiinpa siihen/niihin tai ei.
- c) “**UUSI KIEKKO**”-tuomion jälkeen urheilija saa avata aseensa ja ottaa asentonsa uudelleen.

9.8

KILPAILUSÄÄNNÖT – TRAP

9.8.1

TRAP-SARJAN KULKU

Erän urheilijoiden tulee, tarpeellisine varusteineen ja patruunoineen sarjan ampumista varten, asettua ratapöytäkirjan ilmoittamille ampumapaikoille. Kuudes urheilija jää ampumapaikan 1 taakse merkittyyn paikkaan (paikka 6), valmiina siirtymään em. ampumapaikalle heti, kun

urheilija tällä paikalla on ampunut ja tulos on varmistunut. Tuomarin tulee ottaa erä komentoonsa ja kun kaikki alustavat toiminnot (nimien ja numeroiden tarkastus, sivutuomareiden paikallaolo, näytekiekot, koelaukaukset jne.) on suoritettu, hänen tulee komentaa **“START”**.

9.8.2

MENETTELY

- a) Kun ensimmäinen urheilija on valmis ampumaan, hänen tulee kohottaa ase olkapäälleen ja selvällä äänellä kutsua kiekko, jonka jälkeen kiekko on heitettävä välittömästi.
- b) Kun tulos on varmistunut, tulee seuraavan urheilijan tehdä samoin, tämän jälkeen kolmas jne.
- c) Kiekko on heitettävä välittömästi urheilijan komennosta. Ainoastaan normaalin reaktioajan sallitaan kulua napin painamiseen heitinten laukaisun tapahtuessa manuaalisesti.
- d) Kuhunkin kiekkoon voidaan ampua kaksi laukausta. Poikkeuksena finaali kierros, sekä pudotusammunnat ennen finaalia ja sen aikana, jolloin kutakin kiekkoa kohden saa käyttää ainoastaan yhtä patruunaa. Jos urheilija ampuu kaksi laukausta (finaali, pudotusammunnat) tulee kiekko tuomita "OHI" riippu-

matta siitä osuttiinko siihen vai ei ja millä laukauksella.

- e) Ammuttuaan säännöllisen kiekon paikalla 1 urheilijan on oltava valmis siirtymään ampumapaikalle 2 heti kun urheilija tällä paikalla on ampunut. Muut urheilijat menettelevät samoin.
- f) Kiertäminen jatkuu, kunnes jokainen urheilija on ampunut 25 kiekkoa (kaksi vasenta, kaksi oikeaa ja yksi suora jokaisesta heitinryhmästä).
- g) Kun kierros on alkanut, urheilija saa sulkea aseensa vasta kun edellinen urheilija on ampunut.
- h) Urheilija ei saa poistua ampumapaikaltaan ennen kuin hänen oikealla puolellaan oleva urheilija on ampunut säännönmukaista kiekkoa ja tulos on varmistunut, paitsi ammuttuaan paikalta 5. Jälkimmäisessä tapauksessa hänen on välittömästi siirryttävä ampumapaikalle 6 kuitenkin huolehtien siitä, ettei ohittaessaan häiritse ampumapaikoilla olevia urheilijoita.
- i) Kaikki aseet tulee olla **avattuina**, kun siirrytään ampumapaikkojen 1 ja 5 välillä sekä **avattuina ja lataamattomina** kun siirrytään ampumapaikalta 5 paikalle 6 ja paikalta 6 ampumapaikalle 1.

- j) Urheilijalle, joka lataa haulikkonsa paikalla 6 tai kantaa asettansa ladattuna paikkojen 5 ja 6 välillä, tulee antaa VA-ROITUS (keltainen kortti). Seuraavalla kerralla saman kierroksen aikana tulee hänet HYLÄTÄ (punainen kortti) kilpailuista.

SAL:n kommentti: Ase katsotaan ladatuksi, kun patruuna koskee mitä tahansa aseeseen osaa.

- k) Urheilija ei saa siirtyä ampumapaikalta toiselle tavalla joka häiritsee toista urheilijaa tai ratatoimitsijaa.

9.8.3

AIKARAJA

- a) Urheilijan tulee asettua paikalleen, ladata aseensa ja pyytää kiekkoa 12 sekunnin sisällä siitä kun edellinen urheilija on ampunut säännönmukaiseen kiekkoon ja avannut aseensa ja tulos on rekisteröity tai siitä, kun tuomari on antanut aloittamismerkkin **“START”**.
- b) Jos tätä aikarajaa ei noudateta, sovelletaan tämän säännön rangaistuksia.
- c) Jos erä koostuu viidestä (5) tai vähemmästä urheilijasta, tulee valmistautumisaika pidentää, jotta urheilijat ehtivät paikalta viisi paikalle yksi.
- d) Alkukilpailun aikana tulee ratatuomarin tarkkailla aikarajoja. Finaalin ja sitä

edeltävän pudotusammunnan aikana aikarajoja tarkkaillaan elektronisella ajastimella (9.18.2.6), jota operoi kilpailuomareiden joukosta nimetty tuomari (9.18.2.7.b).

9.8.4 KESKEYTYKSET

Jos kierros keskeytyy pitemmäksi kuin 5 minuutiksi urheilijoista riippumattoman teknisen toimintahäiriön vuoksi, ryhmän urheilijoiden on sallittava nähdä yksi säännönmukainen näytekiekko jokaisesta keskeytyshetkellä vuorossa olleen heitinryhmän heittimestä ennen kilpailun jatkamista.

Mikäli tekninen toimintahäiriön korjaaminen edellyttää lähetinlaitteen resetointia tulee ammuntaa jatkaa lähetinlaitteen antamalla kiekolla eikä kiekkojen jakaumaa vastaan voi tehdä protestia.

9.8.5 KIEKKOJEN LENTOPITUUS, KULMAT JA KORKEUS

9.8.5.1 Heitinasetustaulukko

Kunkin radan heittimet tulee säätää ennen kilpailun alkua päivittäin yhden (1) asetustaulukon I - IX asetusten mukaisesti. Käytettävä taulukko tulee valita arvalla teknisen asiantuntijan ja juryn valvonnassa.

9.8.5.2

SUOSITELTAVAT ASETUKSET

Kaksipäiväiset kilpailut (75+50 k)

Kolme rataa
1. päivä 75 kiekkoa: 3 asetusta, eri kullekin radalle
2. päivä 50 kiekkoa: muutettu mutta sama asetukset kaikille radoille

Neljä rataa
1. päivä 75 kiekkoa: sama asetukset kaikille radoille
2. päivä 50 kiekkoa: eri mutta sama asetukset radoille 1, 3 eri mutta sama asetukset radoille 2, 4

Kaksipäiväiset kilpailut (50+75 k)

Kolme rataa
1. päivä 50 kiekkoa: sama asetukset kaikille radoille
2. päivä 75 kiekkoa: eri 3 asetusta, eri kullekin radalle

Neljä rataa
1. päivä 50 kiekkoa: sama asetukset radoille 1, 3 eri mutta sama asetukset radoille 2, 4
2. päivä 75 kiekkoa: eri mutta sama asetukset, kaikille radoille

Kolmpäiväiset kilpailut (50+50+25)

Kolme rataa, joko
1. päivä 50 kiekkoa: sama asetus kaikille radoille
2. päivä 50 kiekkoa: eri 3 asetusta, eri kullekin radalle
3. päivä 25 kiekkoa: samat asetukset kuin 2. päivänä
tai
1. päivä 50 kiekkoa: sama asetus kaikille radoille
2. päivä 50 kiekkoa: eri mutta sama asetus kaikille radoille
3. päivä 25 kiekkoa: eri mutta sama asetus kaikille radoille
Neljä rataa, joko
1. päivä 50 kiekkoa: sama asetus radoille 1, 3 eri mutta sama asetus radoille 2, 4
2. päivä 50 kiekkoa: eri mutta sama asetus kaikille radoille
3. päivä 25 kiekkoa: eri mutta sama asetus kaikille radoille
tai
1. päivä 50 kiekkoa: 4 asetusta, eri kullekin radalle
2. päivä 50 kiekkoa: samat asetukset kuin 1. päivänä

3. päivä 25 kiekkoa: eri mutta sama asetus kaikille radoille

Kolmpäiväiset kilpailut (50+25+50)

Kolme rataa
----

1. päivä 50 kiekkoa: 3 asetusta eri kullekin radalle
---

2. päivä 25 kiekkoa: samat asetukset kuin 1. päivänä
---

3. päivä 50 kiekkoa: eri mutta sama asetus kaikille radoille

Neljä rataa
----

1. päivä 50 kiekkoa: sama asetus radoille 1, 3 eri mutta sama asetus radoille 2, 4
--

2. päivä 25 kiekkoa: eri mutta sama asetus kaikille radoille
---

3. päivä 50 kiekkoa: eri mutta sama asetus radoille 1, 3 eri mutta sama asetus radoille 2, 4
--

Kolmpäiväiset kilpailut (25+50+50)

Kolme rataa
----

1. päivä 25 kiekkoa: 3 asetusta eri kullekin radalle
---

2. päivä 50 kiekkoa: eri mutta sama asetus kaikille radoille
---

3. päivä 50 kiekkoa: samat asetukset kuin 2. päivänä

Neljä rataa
1. pvä 25 kiekkoa: sama asetus kaikille radoille
2. pvä 50 kiekkoa: eri mutta sama asetus radoille 1, 3 eri mutta sama asetus radoille 2, 4
3. pvä 50 kiekkoa: eri mutta sama asetus radoille 1, 3 eri mutta sama asetus radoille 2, 4

Kaksi- tai kolmpäiväiset kilpailut

Viisi rataa
5 asetusta, eri kullekin radalle, koko kilpailun ajaksi

Jos yllä kuvattuja asetuksia ei käytetä on erät järjestettävä aina kun on mahdollista siten, että jokainen erä ampuu:

- a) jokaista rataa yhtä monta kertaa,
- b) tiettyä asetusta yhtä monta kertaa.
- c) Mikäli mahdollista tulee asetukset, jotka käytetään epävirallisissa ja virallisissa harjoituksissa olla eri kuin itse kilpailussa käytettävät.
- d) Mikäli järjestelytoimikunta ja jury päättävät, että jonkun sarjan (miesten, naisten tai junioreiden) kilpailu käydään yhdellä (1) erillisellä radalla, on asetukset muutettava aina, kun kaikki urheilijat tässä ryhmässä ovat ampuneet 50

kiekkoa (paitsi maailmancupin finaalis-
sa).

SAL:n kommentti: SAL:n kilpailuissa voidaan, mikäli tarpeen poiketa näistä säännöistä, pl. kohta c, edellyttäen, että kaikki urheilijat kilpailun loputtua ovat ampuneet saman määrän kiekkoja samoilla asetuksilla.

9.8.5.3 Kiekkojen heittorajat

Jokainen kiekko tulee heittää taulukoista I - IX (1 - 9), valitun asetuksen mukaisesti seuraavien rajojen puitteissa:

- a) heittokorkeus mitattuna 10 m:ssä pitää olla 1,5 metrin ja 3,0 metrin välillä. $\pm 0,15$ metrin poikkeama sallitaan.
- b) heittokulma, enintään 45 astetta vasemmalle ja oikealle.
- c) heittopituus 76 m ± 1 m mitattuna heitinhaudan katon etureunasta.

9.8.5.4 Heitinten säätäminen

Jokaista heitintä tulee säätää seuraavalla tavalla:

- a) Heittokulma säädetään nolaksi (0) suoraan eteen.
- b) Heittimen jousa kiristämällä tai löysäämällä ja korkeutta säätämällä 10 m heitinsuojan edessä säädetään oikea heittokorkeus ja -pituus.

- c) Vaadittu sivukulma asetetaan mittamalla heitinsuojan katolla suoraan heittimen keskipisteen päältä.

9.8.6 JURYN TARKASTUKSET

9.8.6.1 Näytekiekot

- a) Heittimet on säädettävä päivittäin ennen kilpailujen alkua. Juryn tulee tarkistaa säädöt, hyväksyä ne sekä sinetöidä heittimet
- b) Joka päivä, kun heittimet on säädetty ja jury on ne tarkastanut ja hyväksynyt, tulee ennen kilpailun alkua jokaisesta heittimestä vuorotellen heittää yksi näytekiekko.
- c) Urheilijat saavat nähdä näytekiekot.
- d) Urheilijat, valmentajat ja joukkueen toimitsijat eivät saa mennä heitinsuojaan sen jälkeen, kun jury on tarkastanut ja hyväksynyt heitinten säädöt (kts. 9.3).

9.8.6.2 Säännönvastaiset lentoradat

Jokaista kiekkoa, jonka lentoradan kulma, korkeus tai heittopituus on eri kuin sille määrätty tulee pitää sääntöjenvastaisena.

9.8.7 KIEKOSTA KIELTÄYTYMINEN

Urheilija voi kieltäytyä kiekosta jos:

- a) kiekkoa ei heitetä heti urheilijan komennosta,
- b) tuomari on samaa mieltä urheilijan kanssa siitä, että urheilijaa on, kutsuttuaan kiekkoa, näkyvästi häiritty ulkoisen tekijän johdosta, tai
- c) tuomarin mielestä kiekko on säännönvastainen.

Urheilijan toimenpiteet

Urheilija, joka kieltäytyy kiekosta, on ilmaistava tämä avaamalla aseensa ja nostamalla käsi. Tuomarin on tämän jälkeen tehtävä päätös.

9.8.8

UUSI KIEKKO (“NO TARGET”)

9.8.8.1

Mitätön kiekko **“UUSI KIEKKO”** on kiekko, jota ei heitetä tämän säännön mukaisesti.

- a) Päätös mitättömästä kiekosta on aina tuomarin vastuulla.
- b) Jos kiekko on tuomittu mitättömäksi (ammuttiinpa siihen tai ei), tulee uusi kiekko heittää samasta heittämisestä kuin mitätön kiekko. Urheilija ei voi kieltäytyä ampumasta sitä, vaikka hän katsoisi, että uusi kiekko heitettiin saman ryhmän toisesta heittämisestä.
- c) Tuomarin tulee pyrkiä komentamaan **“UUSI KIEKKO”** ennen kuin urheilija

ampuu. Jos tuomari komentaa **“UUSI KIEKKO”** urheilijan ampuessa tai välitömästi sen jälkeen on tuomarin päätös voimassa ja kiekko on uusittava, osuttiinpa siihen tai ei.

9.8.8.2

Mitättömän kiekon jälkeen tulee uusi kiekko heittää, **riippumatta siitä, oliko urheilija ampunut vai ei**, kun:

- a) On heitetty rikkoutunut tai säännönvastainen kiekko.
- b) Kiekon väri on selvästi erilainen kuin muiden kilpailuissa ja virallisissa harjoituksissa käytettyjen kiekkojen.
- c) Heitetään kaksi kiekkoa.
- d) Kiekko heitetään väärän ryhmän heittäimestä.
- e) Urheilija ampuu väärällä vuorolla.
- f) Toinen urheilija ampuu samaa kiekkoa.
- g) Tuomari toteaa, että urheilija kutsuttuaan kiekkoa on näkyvästi tullut häirityksi ulkoisen seikan vuoksi.
- h) Tuomari toteaa urheilijan ensimmäisen jalkavirheen kierroksen aikana.
- i) Tuomari toteaa urheilijan ensimmäisen aikavirheen kierroksen aikana.
- j) Tuomari ei jostain syystä pysty ratkaisemaan, onko kiekkoon osuttu vai onko siitä ammuttu ohi. Tässä tapauksessa

ennen lopullista ratkaisua, tuomarin tulee neuvotella sivutuomareiden kanssa.

- k) Vuorossa olevan urheilijan ase laukeaa vahingossa ennen kuin hän on kutsunut kiekkoaan. Kuitenkin, jos urheilija ampuu kiekkoa toisella laukauksella, on tulos otettava huomioon. Urheilijalle on myös annettava varoitus. Jos tämä toistuu saman kierroksen aikana, tulee kiekko tuomita ohi.
- l) Ensimmäinen laukaus on ohilaukaus ja toinen laukaus ei laukea aseessa tai patruunassa olevan sallitun toimintahäiriön vuoksi. Tässä tapauksessa on uutta kiekkoa ammuttaessa **ensimmäinen laukaus ammuttava ohi** ja osuttava vasta toisella. Jos kiekkoon osutaan ensimmäisellä laukauksella, on se tuomittava **“OHI”**.

9.8.8.3

Uusi kiekko tulee heittää, **edellyttäen, ettei urheilija ole ampunut**, kun:

- a) Kiekko heitetään ennen urheilijan kommentoa.
- b) Kiekkoa ei heitetä välittömästi urheilijan komennosta (katso huomautus).
- c) Kiekon lentorata on säännönvastainen (katso huomautus)

- d) Urheilijalle sattuu sallittu ase- tai patruunahäiriö.
- e) Urheilijan ensimmäinen laukaus ei laukea joko aseessa tai patruunassa olevan toimintahäiriön vuoksi eikä hän ammu toista laukausta. Jos toinen laukaus ammuttiin, otetaan tulos huomioon.

Huom: Ellei tuomari komenna **“UUSI KIEKKO”** ennen kuin urheilija on ampu-
nut, hänen ampuessaan tai välittömästi
hänen ammuttuaan, kiekkoa ei voi väittää
säännönvastaiseksi, jos väite perustuu
ainoastaan liian hitaaseen tai nopeaan
heittoon tai että kiekko poikkeaa määrä-
tyltä lentoradaltaan. Jos urheilija ampuu,
on tulos otettava huomioon.

9.8.8.4 **Kiekko tuomitaan ohilaukaukseksi, kun:**

- a) siihen ei osuta lennon aikana,
- b) se vain pölyää eikä siitä irtoa näkyvää palaa,
- c) urheilija jättää, ei hyväksyttävästä syys-
tä, ampumatta säännönmukaista kiek-
koa, jota hän on kutsunut,
- d) aseessa tai patruunoissa on toiminta-
häiriö ja urheilija avaa aseeseen tai kosket-
taa varmistinta ennen kuin tuomari on
tarkastanut aseeseen,

- e) kyseessä on urheilijan kolmas (3) tai useampi ase- tai patruunahäiriö saman sarjan aikana,
- f) ensimmäinen laukaus on **“OHI”** ja urheilija ei pysty ampumaan toista laukausta, koska hän ei ole ladannut toista patruunaa, hän ei ole vapauttanut itselataavan haulikon patruunalippaan salpaa tai ensimmäisen laukauksen rekyyli on varmistanut aseensa,
- g) urheilija ei voi laukaista asettaan, koska hän ei ole poistanut varmistinta, tai on unohtanut ladata tai virittää aseensa,
- h) urheilija ylittää sallitun valmistautumisaian ja häntä on siitä jo kerran varoitettu (keltainen kortti) saman kierroksen aikana (9.16.3.6), tai
- i) urheilija rikkoo jalkasääntöä vastaan ja häntä on jo kerran varoitettu (keltainen kortti) siitä saman kierroksen aikana (9.16.3.6).

9.9 KILPAILUSÄÄNNÖT – KAKSOISTRAP

9.9.1 KAKSOISTRAP-SARJAN KULKU

- a) Erän urheilijoiden tulee, tarpeellisine varusteineen ja patruunoineen sarjan ampumista varten, asettua ratapöytäkirjan ilmoittamille ampumapaikoille.

- b) Kuudes urheilija jää ampumapaikan 1 taakse merkittyyn paikkaan (paikka 6), valmiina siirtymään em. ampumapaikalle heti kun urheilija tällä paikalla on ampunut ja tulos on varmistunut.
- c) Tuomarin tulee ottaa erä komentoonsa ja kun kaikki alustavat toiminnot (nimien ja numeroiden tarkastus, sivutuomareiden paikallaolo, koelaukaukset, näytekiekot, jne) on suoritettu, hänen tulee komentaa **“START”**.

9.9.2

MENETTELY

- a) Kun ensimmäinen urheilija on valmis ampumaan, hänen tulee kohottaa ase olkapäälleen ja kuuluvalla äänellä pyytää kiekkoja, jonka jälkeen kiekot on heitettävä välittömästi.
- b) Kun tulos on varmistunut, tulee seuraavan urheilijan tehdä samoin, tämän jälkeen kolmannen jne.
- c) Ammuttuaan säännöllistä kaksoiskiekkoa paikalla 1 urheilijan on oltava valmis siirtymään ampumapaikalle 2 heti, kun urheilija tällä paikalla on ampunut. Muut urheilijat menettelevät samoin.
- d) Kiertäminen jatkuu, kunnes jokainen urheilija on ampunut vaadittavan määrän kaksoiskiekkoja.

- e) Ammunnan alettua, urheilija saa sulkea aseensa vasta kun edellinen urheilija on ampunut.
- f) Urheilija ei saa poistua ampumapaikaltaan ennen kuin hänen oikealla puolellaan oleva urheilija on ampunut säännönmukaista kaksoiskiekkoa ja tulos on varmistunut, paitsi ammuttuun paikkaan 5. Jälkimmäisessä tapauksessa hänen on välittömästi siirryttävä ampumapaikalle 6 kuitenkin huolehtien siitä, ettei ohittaessaan häiritse ampumapaikoilla olevia urheilijoita.
- g) Kaikki aseet tulee olla **avattuina**, kun siirrytään ampumapaikkojen 1 ja 5 välillä ja **avattuina ja lataamattomina** kun siirrytään ampumapaikalta 5 paikalle 6 ja paikalta 6 paikalle 1.
- h) Urheilija, joka lataa aseensa paikalla 6, tulee ensin saada **varoitus** (keltainen kortti). Seuraava tapaus saman kierroksen aikana johtaa kilpailusta **hylkäämiseen**.
- i) Urheilija ei saa siirtyä ampumapaikalta toiselle tavalla joka häiritsee toista urheilijaa tai ratatoimitsijaa.

9.9.3

AIKARAJA

- a) Urheilijan tulee asettua paikalleen, ladata aseensa ja pyytää kiekkoja 12

sekunnin sisällä siitä kun edellinen urheilija on ampunut säännönmukaiseen kaksoiskiekkoon ja tulos on rekisteröity tai siitä, kun tuomari on antanut aloittamismerkkin **“START”**.

- b) Jos tätä aikarajaa ei noudateta, sovelletaan tämän säännön rangaistuksia.
- c) Jos erä koostuu viidestä tai vähemmästä määrästä urheilijoita tulee valmistautumisaikaa pidentää, jotta urheilijalla, joka siirtyy paikalta viisi paikalle yksi, olisi riittävästi aikaa.
- d) Alkukilpailun aikana tulee ratatuomarin tarkkailla aikarajoja.

9.9.4 KESKEYTYKSET

Jos kierros keskeytyy pitemmäksi ajaksi kuin 5 minuutiksi urheilijoista riippumattoman teknisen toimintahäiriön vuoksi, ryhmän urheilijoiden on sallittava nähdä yksi (1) säännönmukainen kaksoiskiekko jokaisesta asetuksesta A, B ja C ennen kilpailun jatkamista.

9.9.5 KIEKKOJEN LENTOPITUUS, KULMAT JA KORKEUS

Heitinten asetustaulukot

Heittimet tulee jokaisena päivänä, ennen kilpailun alkua, säätää seuraavan taulukon mukaisesti.

Ase- tus	Heitin nro	Kulma* asteina	Korkeus 10 met- rissä ± 0,1 m	Lento- matka ± 1m**
A	7 (1)	5 vasen 0	3,0 m	55 m
	8 (2)		3,5 m	
B	8 (2)	0 5 oikea	3,5 m	
	9 (3)		3,0 m	
C	7 (1)	5 vasen 5 oikea	3,0 m	
	9 (3)		3,0 m	

*) Kulmat säädetään yhden asteen tarkkuudella. Kiekkojakauman on oltava satunnainen, mutta erän päätyttyä on jokaisen urheilijan pitänyt saada kullakin ampumapaikalla yhden A-, yhden B- ja yhden C-asetuksen mukaisen kaksoiskiekon.

***) mitattuna heitinsuojan etureunasta.

9.9.6

JURYN TARKASTUS

Jokainen rata tulee jokainen päivä säätää ennen kilpailun alkua. Nämä säädöt on juryn tarkistettava, hyväksyttävä ja sineitöitävä.

9.9.6.1

Näytekiekot

a) Jokainen päivä, kun heittimet on säädetty ja jury on hyväksynyt säädöt, tulee ennen kunkin erän ensimmäisen sarjan alkua heittää yhden (1) näytekiekot jokaisesta asetuksesta A, B ja C.

- b) Urheilijat saavat nähdä näyttekiekot.
- c) Urheilijat, valmentajat ja joukkueen toimitsijat eivät saa mennä heitinsuojaan sen jälkeen, kun jury on tarkastanut ja hyväksynyt heitinten säädöt (kts. 9.3).
- d) Kun kilpailun aikana on ollut aikataulun mukainen tauko, tulee heittää yksi kaksoiskiekko jokaisesta asetuksesta A, B ja C ennen seuraavan erän alkua.

9.9.6.2 Säännönvastaiset lentoradat

Jokaista kiekkoa, jonka lentoradan kulma, korkeus tai heittopituus on eri kuin sille määrätty, tulee pitää sääntöjenvastaisena.

9.9.7 KAKSOISKIEKOSTA KIELTÄYTYMINEN

Urheilija voi kieltäytyä kaksoiskiekosta jos:

- a) kiekkoa ei heitetä heti urheilijan komennosta;
- b) tuomari on samaa mieltä urheilijan kanssa siitä, että urheilijaa on, kutsuttuaan kaksoiskiekkoa, näkyvästi häiritty ulkoisen tekijän johdosta; tai
- c) tuomarin mielestä jompi kumpi kiekko on säännönvastainen.

Urheilijan toimenpiteet: Urheilija, joka kieltäytyy kiekkoista, on ilmaistava tämä avaamalla aseensa ja nostamalla käsi. Tuomarin on tämän jälkeen tehtävä päätös.

9.9.8 UUDET KIEKOT (“NO TARGET”)

Mitätön kaksoiskiekko **“UUDET KIEKOT”** on kaksoiskiekko, jossa jompi kumpi kiekko tai molemmat kiekot heitetään tämän säännön vastaisesti.

- a) Päätös mitättömästä kaksoiskiekosta on aina tuomarin vastuulla.
- b) Jos tuomari tuomitsee **“UUDET KIEKOT”** tulee kaksoiskiekko aina uusiksi, osuttiinpa toiseen tai molempiin kiekkoihin tai ei.
- c) Tuomarin tulee pyrkiä antamaan kommento **“UUDET KIEKOT”** ennen kuin urheilija ampuu. Jos tuomari kommentaa **“UUDET KIEKOT”** urheilijan ampussa tai välittömästi sen jälkeen on tuomarin päätös voimassa ja kaksoiskiekko on uusittava, osuttiinpa siihen tai ei.

9.9.8.1 Uudet kiekot tulee heittää, **riippumatta siitä, oliko urheilija ampunut vai ei**, kun:

- a) On heitetty rikkoutunut tai säännönvastainen kiekko.

- b) Kiekon väri on selvästi erilainen kuin muiden kilpailuissa ja virallisissa harjoituksissa käytettyjen kiekkojen.
- c) Heitetään ainoastaan yksi (1) kiekko.
- d) Molempia kiekkoja ei heitetä yhtä aikaa.
- e) Kiekot törmäävät toisiinsa.
- f) Ensimmäisen kiekon sirpaleet rikkovat toisen kiekon.
- g) Ensimmäinen laukaus rikkoo molemmat kiekot.
- h) Urheilija ampuu väärällä vuorolla.
- i) Toinen urheilija ampuu samoja kiekkoja.
- j) Molemmat patruunat laukeavat yhtä aikaa (kts. sääntö 9.12.2).
- k) Tuomari toteaa, että urheilijaa, hänen kutsuttuaan kiekkoja, on näkyvästi häiritetty ulkoisen seikan vuoksi.
- l) Tuomari toteaa urheilijan ensimmäisen jalkavirheen kierroksen aikana.
- m) Tuomari toteaa urheilijan ensimmäisen aikavirheen kierroksen aikana.
- n) Tuomari ei jostain syystä pysty ratkaisemaan, onko kiekkoihin osuttu vai onko niistä ammuttu ohi. (Tässä tapauksessa tulee tuomarin, ennen lo-

pullista ratkaisua, neuvotella sivutuomareiden kanssa.)

- o) Jos ensimmäinen laukaus on ohilaukaus eikä urheilija pysty ampumaan toista laukaustaan sallitun ase- tai patruunahäiriön takia. Ensimmäinen kiekko on tuomittava **“OHI”** ja kaksoiskiekko uusittava toisen laukauksen toteamiseksi.

9.9.8.2

Uusi kiekko tulee heittää, **edellyttäen, ettei urheilija ole ampunut**, kun:

- a) Kiekot heitetään ennen urheilijan kommentoa.
- b) Kaksoiskiekkoa ei heitetä heti komenosta (katso huomautus).
- c) Toisen tai molempien kiekkojen lentorata on säännönvastainen (katso huomautus).
- d) Urheilijalle sattuu sallittu ase- tai patruunahäiriö.
- e) Urheilijan ensimmäisen laukauksen kohdalla sattuu sallittu ase- tai patruunahäiriö eikä hän ammu toista laukausta. Kaksoiskiekot tulee uusien molempien kiekkojen tuloksen toteamiseksi, vaikka urheilija ampuisikin toisen laukauksensa.

Huom: Ellei tuomari komenna **“JUDET KIEKOT”** ennen kuin urheilija on ampunut, hänen ampuessaan tai välittömästi

hänen ammuttuaan, kiekkoja ei voi väittää säännönvastaisiksi, jos väite perustuu ai-noastaan liian hitaaseen tai nopeaan heit-toon tai että kiekko poikkeaa määrätyltä lentoradaltaan ja urheilija ampui jompaa kumpaa kiekkoa. Jos urheilija ampuu, on tulos otettava huomioon.

9.9.8.3 Kiekko tuomitaan ohiammutuksi “OHI” (“LOST”), kun:

- a) siihen ei osuta lennon aikana;
- b) se vain pölyää eikä siitä irtoa näkyvää palaa;
- c) urheilija jättää, ilman hyväksyttävää syytä, ampumatta säännönmukaista kaksoiskiekkoa, jota hän on kutsunut, kiekot tulee tuomita “**OHI - OHI**”;
- d) urheilija ei ammu toista kiekkoa ilman hyväksyttävää syytä, ensimmäinen kaksoiskiekkoihin ammuttu laukaus tulee huomioida ja toinen kiekko tulee tuomita “**OHI**”;
- e) ensimmäinen laukaus on “**OHI**” eikä urheilija pysty ampumaan toista lau-kaustaan, koska hän on unohtanut la-data aseensa kahdella patruunalla, unohtanut vapauttaa itselataavan haulikon makasiinin salvan tai ensimmäisen lau-kauksen rekyyli on varmistanut aseensa. Kiekot tulee tuomita “**OHI - “OHI**”;

- f) urheilija ei voi laukaista asettaan, koska hän ei ole poistanut varmistinta, tai on unohtanut ladata aseensa. Kiekot tulee tuomita **“OHI - “OHI”**;
- g) urheilija ylittää aikarajan ja häntä on jo varoitettu saman kierroksen aikana, tulee kiekot tuomita **“OHI - “OHI”** (9.16.3.6); ja
- h) urheilijalla on jalkavirhe ja häntä on jo varoitettu saman kierroksen aikana, tulee kiekot tuomita **“OHI - “OHI”** (9.16.3.6).

9.9.8.4 Tuomiot kun kyseessä on ase- tai patruunahäiriö:

- a) urheilija ampuu ensimmäiseen kiekkoon mutta sallittava asehäiriö estää häntä ampumasta toista kiekkoa. Ensimmäisen kiekon tulos on merkittävä ja kaksoiskiekko on uusittava toisen kiekon tuloksen saamiseksi;
- b) aseessa tai patruunassa on toimintahäiriö eikä urheilija voi ampua ensimmäistä laukaustaan ja hän avaa aseensa tai koskettaa varmistinta ennen kuin tuomari on tarkastanut aseensa. Kiekot tuomitaan **“OHI - OHI”**;
- c) aseessa tai patruunassa on toimintahäiriö eikä urheilija voi ampua toista laukaustaan ja hän avaa aseensa tai koskettaa varmistinta ennen kuin tuomari

on tarkastanut aseensa. Ensimmäisen laukauksen tulos huomioidaan ja toinen kiekko tuomitaan **“OHI”**;

- d) kyseessä on urheilijan kolmas (3) tai useampi ase- tai patruunahäiriö **ensimmäisellä laukauksella** saman sarjan aikana. Kiekot tulee tuomita **“OHI - OHI”**;
- e) kyseessä on urheilijan kolmas (3) tai useampi ase- tai patruunahäiriö **toisella laukauksella** saman sarjan aikana. Ensimmäisen laukauksen tulos tulee merkitä ja toisen tuomita **“OHI”**;

9.9.8.5 Tuomiot kun ase laukeaa vahingossa:

- a) urheilijan ase laukeaa vahingossa ennen kuin hän on kutsunut kiekot. Tuomarin tulee tuomita **“UUDET KIEKOT”** ja antaa urheilijalle varoitus. Jos sama tapahtuu toisen tai useamman kerran saman kierroksen aikana, tulee kiekot tuomita **“OHI-OHI”**;
- b) urheilijan ase laukeaa vahingossa sen jälkeen kun hän on kutsunut kiekot, mutta ennen kuin kiekot on heitetty ja hän ampuu toisen laukauksen. Ensimmäinen laukaus tulee tuomita **“OHI”** ja toisen laukauksen tulos huomioida. Urheilijalle sallitaan yksi tällainen tapaus kierrosta kohden. Jos tämä tapahtuu

toisen tai useamman kerran tulee kiekot tuomita **“OHI-OHI”**;

- c) urheilijan ase laukeaa vahingossa sen jälkeen kun hän on kutsunut kiekot, mutta ennen kuin kiekot on heitetty eikä hän ammu toista laukausta. Ensimmäinen laukaus tulee tuomita **“OHI”** ja uudet kiekot on heitettävä toisen kiekon tuloksen saamiseksi;
- d) urheilijalle sallitaan yksi tällainen tapaus kierrosta kohden. Jos tämä tapahtuu toisen tai useamman kerran tulee kiekot tuomita **“OHI-OHI”**;

9.9.9 Ampuminen maahan

Urheilijalle, joka ampuu maahan, tulee ensin antaa VAROITUS (keltainen kortti). Jos sama toistuu saman kierroksen aikana, tulee molemmat kiekot tuomita **”OHI”** riippumatta siitä osuttiinko niihin vai ei.

9.10 KILPAILUSÄÄNNÖT – SKEET

9.10.1 SKEET-SARJAN KULKU

Erän urheilijoiden tulee, tarpeellisine varusteineen ja patruunoineen sarjan ampumista varten kokoontua radalle lähelle ampumapaikkaa 1.

Tuomarin tulee ottaa erä komentoonsa ja kun kaikki alustavat toiminnot (nimien ja

numeroiden tarkastus, sivutuomareiden paikallaolo, koelaukaukset, näytekiekot, jne.) on suoritettu, hänen tulee komentaa **“START”**.

9.10.2 MENETTELY

Kun komento **“START”** on annettu:

a) Ensimmäisen urheilijan tulee siirtyä ampumapaikalle 1, ladata aseensa yhdellä (1) patruunalla, ottaa valmiusasento ja kuuluvalla äänellä kutsua kiekkoa, jonka jälkeen säännönmukainen kiekko on heitettävä korkeasta tornista, epämääräisenä aikana, 0...3 sekunnin sisällä kutsusta.

Huom.: Mikäli käytetään mikrofoni järjestelmää tulee ajastin säätää niin, että kiekot heitetään epämääräisenä aikana, 0,2...3,0 sekunnin sisällä kutsusta.

b) Urheilijan tulee pysyä ampumapaikalla. Kun tulos on tiedossa, tulee hänen ladata aseensa kahdella (2) patruunalla, ottaa valmiusasento ja kutsua ja ampua säännönmukaista kaksoiskiekkoa.

c) Kun molempien laukausten tulos on selvä, tulee urheilijan jättää ampumapaikka.

d) Toinen urheilija tulee tehdä samoin, jonka jälkeen kolmas jne. kunnes kaikki

erän urheilijat ovat ampuneet ampumapaikalla 1.

- e) Ensimmäisen urheilijan on tämän jälkeen siirryttävä ampumapaikalle 2 ja hänen on ammuttava vaadittu määrä kiekkoja vaaditussa järjestyksessä ja ajassa. Muut urheilijat tekevät samoin.
- f) Tämä jatkuu, kunnes kaikki urheilijat ovat ampuneet kaikilta ampumapaikoilta.
- g) Kukaan ryhmän urheilijoista ei saa mennä ampumapaikalle ennen omaa ampumavuoroaan, ennen tuomarin kommentoa ampua tai ennen kuin edellinen urheilija on päättänyt ampumisensa ja poistunut ampumapaikalta.
- h) Urheilija, joka on ampunut ampumapaikalla ei saa siirtyä kohti seuraavaa ampumapaikkaa ennen kuin kaikki erän urheilijat ovat ampuneet edellisellä ampumapaikalla, eikä tavalla joka häiritsee toisia urheilijoita tai joka vaikeuttaa ratatoimitsijoiden työtä.

9.10.3 KILPAILUN KULKU

9.10.3.1 Aikaraja

Urheilijan on kutsuttava ja ammuttava kiekot seuraavien aikarajojen puitteissa:

- a) Kun tuomari on komentanut **“START”** tai kun edellinen urheilija on poistunut ampumapaikalta, tulee urheilijan siirtyä ampumapaikalle **10 sekunnin sisällä**.
- b) Urheilijan tulee seistä molemmat jalat kokonaan ampumapaikan rajojen sisäpuolella, kääntyä ampumasuuntaan, ladata aseensa, ottaa valmiusasento ja kutsua ensimmäistä ampumapaikalla ammuttavaksi vaadituista kiekkoista.
- c) Hänen tulee sen jälkeen kutsua seuraavaa yksittäis- tai kaksoiskiekkoa, jota tulee ampua kyseisellä ampumapaikalla lyhimessä mahdollisessa ajassa.
- d) Suurin sallittu kokonaisaika kunkin ampumapaikan kiekkojen kutsumiseen on 30 sekuntia sekä peruskilpailussa että finaalissa, mitattuna siitä kun ampuja on siirtynyt ampumapaikalle.
- e) Alkukilpailun aikana tulee ratatuomarin tarkkailla aikarajoja. Finaalin ja sitä edeltävän pudotusammunnan aikana aikarajoja tarkkaillaan elektronisella ajastimella (9.18.2.5), jota valvoo siihen nimetty tuomari.

9.10.3.2 Kiekkojen ampumajärjestys alkukilpailussa

Kuhunkin kiekkoon saa ampua vain yhden laukauksen.

Paikka	Kiekko	Järjestys
1	Yksittäinen	Korkea
	Kaksoiskiekko	Korkea – matala
2	Yksittäinen	Korkea
	Kaksoiskiekko	Korkea – matala
3	Yksittäinen	Korkea
	Kaksoiskiekko	Korkea – matala
4	Yksittäinen	Korkea
	Yksittäinen	Matala
5	Yksittäinen	Matala
	Kaksoiskiekko	Matala – korkea
6	Yksittäinen	Matala
	Kaksoiskiekko	Matala – korkea
7	Kaksoiskiekko	Matala – korkea
4	Kaksoiskiekko	Korkea – matala
	Kaksoiskiekko	Matala – korkea
8	Yksittäinen	Korkea
	Yksittäinen	Matala

9.10.3.3 Huomioitavaa paikalla 8:

Ryhmä järjestäytyy ampumapaikalle tullessa jonoon **tuomarin taakse** ampumajärjestyksessään. Tuomarin tulee seistä noin viisi (5) metriä ampumapaikasta 8,

kuvitellulla linjalla, joka kulkee ampumapaikkojen 4 ja 8 kautta.

Kun tuomari komentaa **“START”** tulee jokaisen urheilijan vuorollaan:

- a) asettua ampumapaikalle korkeaa tornia varten;
- b) ladata aseensa yhdellä patruunalla ainoastaan;
- c) ottaa valmiusasento,
- d) kutsua kiekkoa; ja
- e) ampua korkean tornin kiekkoa.

Tämän jälkeen hänen tulee kääntyä myötapäivään, ja **vasta käännyttyään:**

- f) asettua matalan tornin kiekkoa varten;
- g) ladata aseensa ainoastaan yhdellä patruunalla;
- h) ottaa valmiusasento;
- i) kutsua kiekkoa; ja
- j) ampua matalan tornin kiekkoa.
- k) Kun tämän viimeisen laukauksen tulos on selvä, tulee urheilijan jättää ampumapaikkansa ja siirtyä niiden urheilijoiden taakse, jotka odottavat vuoroaan ampua. Kukin urheilija tekee samoin vuorollaan.

9.10.3.4 Patruunoiden lukumäärä

- a) Paikalla 8, sekä korkean tornin, että matalan tornin kiekkoa varten ja kaikilla muilla ampumapaikoilla, jossa ammutaan yhtä yksittäistä kiekkoa, tulee ase ladata ainoastaan yhdellä (1) patruunalla.
- b) Paikalla 4, jossa ammutaan kaksi (2) yksittäiskiekkoa tulee ase ladata kahdella patruunalla ennen kuin urheilija kutsuu ensimmäisen kiekon.
- c) Jos urheilija unohtaa ladata aseensa kahdella patruunalla yksittäiskiekkoja varten paikalla 4, ja hän, kutsuttuaan tai ammuttuaan ensimmäisen kiekon, muistaa ladanneensa vain yhdellä ja avaa aseensa ladatakseen toisen patruunan tai nostaa käden pyytääksensä tuomarilta luvan ladata tulee kiekko tuomita **“OHI”**.
- d) Kun ammunta keskeytyy, on ase avattava ja patruunat poistettava.
- e) Urheilija ei saa poistua ampumapaikalta ennen kuin hänen aseensa on avattu ja tyhjä.

9.10.3.5 Näytekiekot

Erän sallitaan nähdä yhden säännönmukaisen näytekiekon kummastakin tornista:

- a) Ampumapaikalta 1 ennen kunkin päivän ensimmäisen sarjansa alkua.
- b) Jos tuomari komentaa **“UUSI KIEKKO”**, voi urheilija pyytää saada nähdä yhden (1) näytekiekon säännönvastaisen kiekon jälkeen tai yhden (1) kaksoiskiekon säännönvastaisen kaksoiskiekon jälkeen edellyttäen, että urheilija ei ampunut säännönvastaista kiekkoa tai molempia kiekkoja säännönvastaisessa kaksoiskiekossa.
- c) Jos kierros keskeytyy pidemmäksi kuin 5 minuutiksi urheilijoista riippumattoman teknisen toimintahäiriön vuoksi, ryhmän urheilijoiden on sallittava nähdä yksi (1) säännönmukainen näytekiekko kummastakin tornista ennen kilpailun jatkamista.

9.10.3.6 Tähtääminen radalla

Tähtäysharpjoittelua:

- a) Voidaan suorittaa sen jälkeen kun tuomari on komentanut ”START” ainoastaan **ampumapaikalla 1**. Urheilijan sallitaan (aikarajan puitteessa) nostaa ladatun aseensa olalle ja tähdätä muuttaman sekunnin sekä ennen yksittäiskiekkoa että ennen kaksoiskiekkoja.
- b) Urheilijan on tämän jälkeen otettava valmiusasento ennen kiekon (kiekkojen) kutsumista.

- c) Ennen sarjan alkua urheilija ei saa tehdä koenostoja tai tähtäysharjoituksia aseensa kanssa tai ilman millään ampumapaikalla. Sarjan aikana saavat urheilijat, jotka eivät ole ampumavuorossa, muita urheilijoita häiritsemättä, kädellään seurata kiekkojen lentorataa toisen urheilijan ampuessa.

9.10.3.7 Kiekkojen etäisyydet, kulmat ja korkeudet

- a) Skeet-heittimet tulee säätää ennen kilpailun alkua määräysten mukaisesti. (Tyynellä säällä kiekkojen on lennettävä $68,00 \text{ m} \pm 1,00 \text{ m}$ mitattuna heittintornin seinästä ampumapaikkojen 1 ja 7 takaa.) Juryn tulee tarkastaa ja hyväksyä säädöt sekä sinetöidä heittimet päivittäin ennen kilpailun alkamista.
- b) Urheilijoiden, valmentajien ja joukkueen toimitsijoiden on kiellettyä mennä heittintorneihin sen jälkeen kun jury on hyväksynyt heitinten säädöt (kts 9.3).

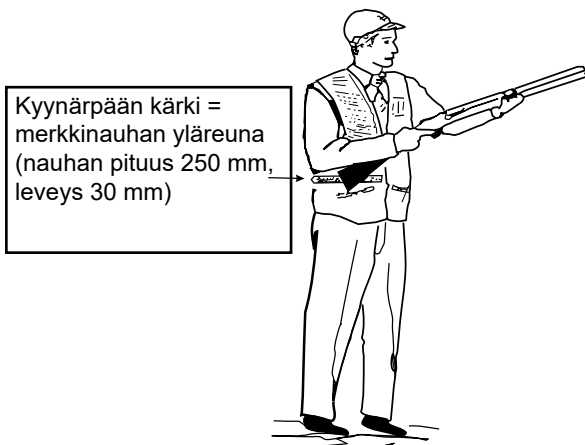
9.10.3.8 Säännönvastaiset lentoradat

Jokaista kiekkoa, jonka lentoradan kulma, korkeus tai pituus on eri kun sille määrätty tulee pitää sääntöjenvastaisena.

9.10.3.9 Valmiusasento

Siitä kun urheilija on kutsunut kiekon siihen asti kunnes kiekko tulee näkyviin urheilijan tulee pysyä valmiusasennossa:

- a) molemmat jalat kokonaan ampumapaikan rajojen sisäpuolella,
- b) pitäen asetta molemmin käsin.
- c) Aseen perän pitää koskettaa urheilijan vartaloa.
- d) Aseen perän kärki on oltava virallisen ISSF:n merkkinauhan päällä tai alapuolella sekä selvästi näkyvillä tuomarille, joka seisoo oikeassa paikassa.

9.10.4 MERKKINAUHA

Auttaakseen tuomaria toteamaan aseiden oikea sijainti valmiusasennossa tulee urheilijalla olla **virallinen ISSF:n merkinauha** pysyvästi kiinnitettynä ampumaliiviin (uloimpaan vaatekappaleeseen).

9.10.4.1 Tämän merkinauhan mitat ym. ovat:

- a) pituus 250 mm, leveys 30 mm, väri keltainen mustalla reunalla. Nauhassa on ISSF:n logo.
- b) pysyvästi kiinnitetty vaatekappaleen sille puolelle, jolla ase pidetään.

SAL:n kommentti: SAL:n kilpailutoiminnassa ei tarvitse käyttää ISSF:n virallista merkinauhaa. Merkinauhan tulee kuitenkin olla väriltään selvästi erottuva. Nauhan mitat ja sijainti tulee olla tämän säännön mukaiset.

9.10.4.2 Merkinauhan tarkistaminen

Urheilija vastaa siitä, että merkinauha on oikein kiinnitetty säännön 9.10.4.3 mukaisesti. Juryn on järjestettävä mahdollisuus urheilijoille tarkastuttaa varusteitaan. Tämä tarkastusmahdollisuus on oltava ensimmäisestä virallisesta harjoituspäivästä lähtien, jotta urheilijat mikäli haluavat voivat tarkastuttaa varusteensa ennen kilpailuja. Varustesääntöjen noudattamiseksi jury suorittaa satunnaisia

tarkastuksia kilpailujen aikana. Kilpailija, joka todetaan rikkovan sääntöjä, hylätään (kts 9.4.1.1).

9.10.4.3 Merkkinauhan oikea sijainti tulee tarkistaa seuraavalla tavalla:

- a) Kaikki ampumaliivin taskut pitää olla tyhjä.
- b) Urheilijan tulee seistä selkä suorana ja taivuttaa oikea käsivarsi (oikeakätinen ampuja) 90 asteen kulmaan niin, että yläkäsivarsi on pystysuoraan ja alakäsivarsi vaakasuoraan. 90 asteen kulmassa oleva käsivarsi kiinnitetään sen jälkeen erityisellä välineellä (katso kuva).
- c) Tämän jälkeen juryn jäsen projisoi vaakasuoran lasersäteen merkkinauhalle kohtaan, jossa kyynärpään kärki on.
- d) Lasersäteen tulee osua merkkinauhan puoleenväliin tai ylemmäksi, jotta nauha olisi oikein kiinnitetty.
- e) ISSF:n sinetti tulee tämän jälkeen kiinnittää merkkinauhan kumpaankin päähän.
- f) Kaikki säännönvastaisesti kiinnitetty merkkinauhat tulee kiinnittää oikein sekä tarkastaa uudestaan ennen kuin urheilijan sallitaan kilpailla.

- g) ampujanliiviä ei saa varustaa millään (teippiä, kuminauhoja, kiristettäviä nyo-rejä jne.), jolla voidaan säätää liivin istuvuutta tai mittoja.

Urheilijan tulee seistä selkä suorana ja taivuttaa oikea käsivarsi (oikeakätinen ampuja) 90 asteen kulmaan niin, että yläkäsivarsi on pystysuoraassa ja alakäsivarsi vaakasuorassa.

9.10.5 KIEKOSTA KIELTÄYTYMINEN

Urheilija voi kieltäytyä kiekosta jos:

- a) kiekkoa ei heitetä säädetyn ajan sisällä;
- b) molempia kiekkoja ei heitetä yhtä aikaa kaksoiskiekkojen ollessa kyseessä;
- c) tuomari on samaa mieltä urheilijan kanssa siitä, että urheilijaa on, kutsuttu-

aan kiekkoa/kiekkoja, näkyvästi häiritty ulkoisen tekijän johdosta; tai

- d) tuomari hyväksyy, että kiekko oli säännönvastainen poikkeavan lentoradan johdosta.

Urheilijan toimenpiteet: Urheilija, joka kieltäytyy kiekosta, on ilmaistava tämä avaamalla aseensa ja nostamalla käsi. Tuomarin on tämän jälkeen tehtävä päätös.

9.10.6 “UUSI KIEKKO” (“NO TARGET”)

- a) Mitätön kiekko **“UUSI KIEKKO”** on kiekko, jota ei heitetä tämän säännön mukaisesti.
- b) Päätös mitättömästä kiekosta on aina tuomarin vastuulla.
- c) Jos tuomari tuomitsee **“UUSI KIEKKO”**, tulee kiekko aina uusia, osuttiinpa siihen tai ei.
- d) Tuomarin tulee pyrkiä antamaan kommento **“UUSI KIEKKO”** ennen kuin urheilija ampuu. Jos tuomari komentaa **“UUSI KIEKKO”** urheilijan ampuessa tai välittömästi sen jälkeen on tuomarin päätös voimassa ja kiekko (kiekot) on uusittava, osuttiinpa tai ei.

9.10.6.1 Uusi kiekko / uudet kiekot tulee heittää, **riippumatta siitä, oliko urheilija ampu- nut vai ei**, kun:

- a) On heitetty rikkoutunut kiekko.
- b) Kiekon väri on selvästi erilainen kuin muiden kilpailuissa ja virallisissa harjoituksissa käytettyjen kiekkojen.
- c) Heitetään kaksi kiekkoa yksittäiskiekon asemesta.
- d) Kiekko heitetään väärästä tornista.
- e) Urheilijan valmiusasento on väärä eikä urheilija ole saanut siitä aiempaa varoitusta saman kierroksen aikana.
- f) Tuomari toteaa ensimmäisen aikavirheen.
- g) Tuomari toteaa urheilijan ensimmäisen jalkavirheen kierroksen aikana.
- h) Tuomari toteaa, että urheilijaa, hänen kutsuttuaan kiekkoa (kiekkoja), on näkyvästi häiritty ulkoisen seikan vuoksi.
- i) Tuomari ei jostain syystä pysty ratkaisemaan, onko kiekkoon osuttu vai onko siitä ammuttu ohi vai pitääkö tuomita **“UUSI KIEKKO”**. Tässä tapauksessa ennen lopullista ratkaisua, tuomarin tulee neuvotella sivutuomareiden kanssa.
- j) Urheilijalle sattuu sallittu ase- tai patruunahäiriö.
- k) Ase laukeaa vahingossa ennen kuin urheilija on kutsunut kiekkoa/kiekkoja.

Tällöin tuomarin on annettava urheilijalle varoitus. Jos tämä tapahtuu toisen tai useamman kerran saman sarjan aikana tulee kiekko/kiekot tuomita "OHI".

9.10.6.2 Uusi kiekko tulee heittää, **edellyttäen, että urheilija ei ole ampunut**, kun:

- a) Kiekko heitetään ennen urheilijan kommentoa.
- b) Kiekko heitetään yli kolmen (3) sekunnin viiveellä.
- c) Kiekon lentorata on säännönvastainen.
- d) Urheilijalle sattuu sallittu ase- tai patruunahäiriö.

9.10.6.3 **Kaksoiskiekkoja koskevia "UUSI KIEKKO"-lisäsääntöjä**

Molemmat kiekot on tuomittava **"UUDET KIEKOT"** ja uusi kaksoiskiekko on heitettävä molempien laukausten tuloksen toteamiseksi kun:

- a) Jompi kumpi kiekkoista on säännönvastainen (katso huomautus).
- b) Yksittäiskiekko heitetään kaksoiskiekon asemesta.
- c) Jos molemmat kiekot särkyvät ensimmäisellä laukauksella tuomitaan kaksoiskiekko mitättömäksi ja heitetään uusi kaksoiskiekko. Tämän voi tehdä kahdesti (2) samalla ampumapaikalla,

mutta kolmannella (3) kerralla tuomi-
taan ”**OSUMA – OHI**”.

- d) Ensimmäisen kiekon sirpaleet rikkovat toisen kiekon.
- e) Kiekot törmäävät.
- f) Urheilijalle sattuu sallittu ase- tai patruunahäiriö eikä hän pysty ampumaan ensimmäistä laukaustaan.
- g) Molemmat patruunat laukeavat yhtä aikaa.

Huom: Ellei tuomari komenna ”**UUDET KIEKOT**” ennen kuin urheilija on ampu-
nut, hänen ampuessaan tai välittömästi hänen ammuttuaan, kiekkoja ei voi väittää säännönvastaisiksi, jos väite perustuu ai-
noastaan liian hitaaseen tai nopeaan heit-
toon tai että kiekko poikkeaa määrätyltä lentoradaltaan ja urheilija ampui jompaa kumpaa kiekkoa. Jos urheilija ampuu, on tulos otettava huomioon.

9.10.7

AMPUMINEN VÄÄRÄLLÄ VUOROL- LA

Jos urheilija epähuomiossa ampuu vää-
rällä vuorolla, tulee tulos huomioida ja urheilijalle antaa VAROITUS (keltainen kortti). Mikäli tämä toistuu saman kierrok-
sen aikana, tulee ammutut kiekot tuomita ”**OHI**” ja asia viedä juryn päätettäväksi. Urheilija voidaan hylätä (punainen kortti).

9.10.8 “OHI” (“LOST”)

Kiekko tulee tuomita “**OHI**” kun:

- a) Siihen ei osuta.
- b) Siihen osutaan ampumasektorin ulkopuolella.
- c) Se vain pölyää eikä siitä irtoa näkyvää palaa.
- d) Urheilija jättää, ei hyväksyttävästä syystä, ampumatta säännönmukaista kiekkoa, jota hän on kutsunut.
- e) Urheilija ei voi laukaista asettaan, koska hän ei ole poistanut varmistinta, tai on unohtanut ladata aseensa.
- f) Aseessa tai patruunassa on toimintahäiriö ja urheilija avaa aseensa tai koskettaa varmistinta ennen kuin tuomari on tarkastanut aseensa.
- g) Kyseessä on urheilijan kolmas (3) tai useampi ase- tai patruunahäiriö saman kierroksen aikana.
- h) Urheilijan valmiusasento ei ole säännönmukainen ja urheilijaa on jo varoitettu (keltainen kortti) tästä saman kierroksen aikana (9.16.3.6).
- i) Urheilija rikkoo jalkasääntöä vastaan ja häntä on jo kerran varoitettu siitä (keltainen kortti) saman kierroksen aikana (9.16.3.6).

- j) Urheilija ylittää sallitun valmistautumisajan ja häntä on siitä jo kerran varoitettu (keltainen kortti) saman kierroksen aikana.
- k) Yksittäiskiekkoja ammuttaessa ase laukeaa sen jälkeen kun urheilija on kutsunut kiekkoa mutta ennen kuin kiekko on tullut näkyviin. Urheilijalle tulee antaa varoitus. Jos tämä toistuu saman sarjan aikana, tulee kiekko tuomita "OHI".

9.10.9

LISÄSÄÄNTÖJÄ, JOTKA KOSKEVAT "OHI" KAKSOISKIEKOISSA.

Edellisen lisäksi seuraava koskee myös kaksoiskiekkoja.

- a) Urheilija ei ammu säännönmukaisen kaksoiskiekon **ensimmäistä kiekkoa** ilman hyväksyttävää syytä. Tällöin kiekot on tuomittava "**OHI - OHI**".
- b) Urheilija ei ammu säännönmukaisen kaksoiskiekon **toista kiekkoa** ilman hyväksyttävää syytä. Tällöin ensimmäisen kiekon tulos huomioidaan ja toinen kiekko on tuomittava "**OHI**".
- c) Jos urheilija ampuu ensimmäisen kiekon ohi, mutta **osuu tällä laukauksella vahingossa toiseen kiekkoon**, tuomitaan ensimmäinen kiekko "**OHI**" ja uusi kaksoiskiekko heitetään toisen laukauksen tuloksen toteamiseksi. Urheilijan

on aina ammuttava molempia kiekkoja uusinnassa.

- d) Kun kaksoiskiekkoja ammuttaessa ase laukeaa vahingossa sen jälkeen kun urheilija on kutsunut kiekkoja mutta **ennen kuin kiekot ovat tulleet näkyviin**, tuomitaan ensimmäinen laukaus **“OHI”** ja uusi kaksoiskiekko heitetään toisen laukauksen tuloksen toteamiseksi. Urheilijan on ammuttava molempia kiekkoja uusinnassa
- e) Toisen tai sitä seuraavan vahingonlaukauksen sattuessa saman kierroksen aikana on kiekot tuomittava **“OHI - OHI”** ja urheilijalle tulee antaa varoitus (keltainen kortti).
- f) Jos urheilija ampuu ohi säännönmukaisen kaksoiskiekon ensimmäisen kiekon eikä voi sallitun ase- tai patruunahäiriön vuoksi ampua toista, tällöin tuomitaan ensimmäinen laukaus **“OHI”** ja uusi kaksoiskiekko heitetään toisen laukauksen tuloksen toteamiseksi. Urheilijan on ammuttava molempia kiekkoja uusinnassa.
- g) Jos urheilija osuu säännönmukaisen kaksoiskiekon ensimmäiseen kiekkoon mutta sallitun ase- tai patruunahäiriön takia hän ei pysty ampumaan toista laukausta tulee ensimmäinen laukaus tuomita **“OSUMA”** ja uusi kaksois-

kiekko on heitettävä toisen laukauksen tuloksen toteamiseksi. Urheilijan on ammuttava molempia kiekkoja uusinnassa.

- h) Jos kiekot ammutaan väärässä järjestyksessä, tulee kiekot tuomita ”OHI - OHI”.

9.11 KILPAILUJÄRJESTELYT

9.11.1 AMPUMAOHJELMA

- a) Urheilijoita ja joukkueen toimitsijoita tulee informoida alkamisajoista, erä- ja rata-aikatauluista sekä ampumajärjestyksestä erien sisällä kilpailuja edeltävänä päivänä, viimeistään kaksi (2) tuntia teknisen kokouksen jälkeen.
- b) Urheilijoita ja joukkueenjohtajia tulee informoida harjoitusaikatauluista klo. 18.00 mennessä harjoituksia edeltävänä päivänä.
- c) Jos kilpailuaikatauluja joudutaan jostakin syystä muuttamaan, tulee joukkueenjohtajia informoida asiasta viipymättä julkaisemalla uusi aikataulu viralliselle ilmoitustaululle ja tulostaululle sekä jakamalla aikataulu kaikille osallistuville joukkueille.

SAL:n kommentti: SAL:n kansallisessa kilpailutoiminnassa noudatetaan KY:n

sääntöjä koskien alkamisaikojen, eräluetteloiden ym. ilmoittamista. Katso KY.

9.11.2 URHEILIJAN VAIHTAMINEN TOISEKSI

Jos urheilija on ampunut yhdenkin laukauksen kilpailussa ja joutuu vetäytymään siitä, ei hänen tilalleen voida vaihtaa toista urheilijaa. Tämä koskee myös kilpailua, joka koostuu useasta osiosta tai on useampipäiväinen.

9.11.3 AMMUNNAN KESKEYTTÄMINEN

Kun ammunta on alkanut, tulee se jatkaa keskeytyksettä ohjelman mukaisesti. Sallittuja syitä keskeytyksille ovat turvallisuus, laiterikko, huonot valo-olosuhteet, äärimmäiset sääolosuhteet tai muut pakottavat syyt, jotka oleellisesti vaikuttavat kilpailun tasapuolisuuteen.

Vain kilpailun johtaja voi, juryn hyväksynnällä, keskeyttää ammunnan rankkasateen, myrskyn tai ukkosen ajaksi.

9.11.4 ERÄJAKO

9.11.4.1 Erän kokoonpano

- a) Erä koostuu kuudesta (6) urheilijasta paitsi, kun eräjako ei mene tasan.
- b) Eriä, jossa on **vähemmän kuin viisi (5) urheilijaa ei sallita** paitsi tapauksessa,

jossa urheilija julistetaan poissaolevaksi erän alkaessa tai urheilija joutuu jättämään erän kesken ammunnan.

9.11.4.2 Täyteurheilijat

Järjestelytoimikunnan tulee hankkia riittävästi täyteurheilijoina toimivia urheilijoita.

- a) Jos erässä on vähemmän kuin viisi (5) arvottua urheilijaa tulee se täyttää kokeneilla, ei-kilpailevilla urheilijoilla.
- b) Järjestelytoimikunta voi, teknisen asiantuntijan suostumuksella, käyttää täyteurheilijoita myös sellaisissa erissä, joissa on viisi varsinaista urheilijaa.
- c) Näiden täyteurheilijoiden pisteet tulee merkitä normaalisti radan tulostaululle ja viralliselle tulospöytäkirjalle yhtäläisyyden aikaansaamiseksi. Kuitenkaan heidän nimiään tai kansallisuuttaan ei tule ilmoittaa missään virallisissa pape-reissa.

9.11.4.3 Arvonta

- a) Alkukilpailua varten tulee urheilijat arpoa eriin siten, ettei missään erässä ole kuin yksi kunkin maan urheilija (pois lukien maailman cupin finaali ja olympialaiset, mikäli tarpeen).
- b) Urheilijoiden arvonta eriin tulee suorittaa teknisen asiantuntijan valvonnan alaisuudessa. Tähän voidaan käyttää

tarkoitukseen sopivaa tietokoneohjelmaa.

- c) Erien jako ampumaradoille ja sarjojen kierto tulee määrittää teknisen asiantuntijan valvonnan alaisuudessa.

9.11.4.4 Eräjaon korjaaminen

Jury voi yhdessä järjestelytoimikunnan kanssa, teknisen asiantuntijan suostumuksella, muuttaa eräjakoa, mutta ainoastaan jotta eräjaon säännöt (9.11.4.3) toteutuvat.

9.11.4.5 Ampumajärjestys

Erien ampumajärjestys ja ampumajärjestys erien sisällä tulee vaihtua joka päivä. Ampumajärjestyksen muuttaa järjestelytoimikunta juryn valvonnan alaisuudessa. Tämä voidaan tehdä siten, että erät ja urheilijat erien sisällä ampuvat käänteisessä järjestyksessä tai juryn määräämällä tavalla. Yhden päivän kilpailuissa voidaan, juryn suostumuksella ampumajärjestys erien sisällä vaihtaa jokaisen kierroksen jälkeen.

9.12 TOIMINTAHÄIRIÖT

9.12.1 TOIMINTAHÄIRIÖN MÄÄRITELMÄ

Oikein ladattu haulikko ei laukea kun liipaisinta puristetaan (mekaaninen toi-

mintahäiriö); viallisen patruunan lataus ei lähde piipusta kun iskuri on osunut nalliin; yksittäinen liipaisimen puristus, tai molempien liipaisinten toimiminen urheilijasta riippumatta yhtäaikaisesti, laukaisee molemmat piiput yhtä aikaa, on pidettävä toimintahäiriönä.

9.12.2

SALLITTU MÄÄRÄ TOIMINTAHÄIRIÖITÄ

Urheilijalle sallitaan korkeintaan kaksi (2) aseeseen tai patruunoiden toimintahäiriötä sarjan aikana, riippumatta siitä onko hän vaihtanut aseensa tai patruunansa vai ei.

- a) Kaikki säännönmukaiset kiekot, joiden aikana sattuu kolmas tai sitä seuraava aseeseen tai patruunoiden toimintahäiriö, tuomitaan ohiammutuiksi ("**OHI**" tai "**OHI - OHI**") riippumatta siitä, yrittikö urheilija ampu.
- b) Jos toimintahäiriön jälkeen tuomari toteaa, että ase vaatii korjaamista, voidaan ryhtyä säännön "Epäkuntoiset haulikot" mukaisesti toimenpiteisiin (katso 9.12.6).

9.12.3

PIIPUNVALITSIN

Kun urheilija käyttää kaksipiippuista haulikkoja, oletetaan, että alapiippu laukeaa ensin (rinnakkaispiippuisessa haulikossa

oikeanpuoleinen piippu), ellei urheilija **ennen jokaisen sarjan** alkua ole ilmoittanut tuomarille muusta.

9.12.4 TOIMENPITEET HAULIKON TOIMINTAHÄIRIÖN SATTUESSA

Tuomari päättää ase- ja patruunahäiriöistä.

9.12.4.1 Jos ase ei jostain syystä laukea, urheilijan tulee menetellä seuraavasti:

- a) Hänen tulee pysyä paikallaan ase osoittaen kiekon lentoalueelle.
- b) Hän ei saa avata asettaan.
- c) Hän ei saa koskea varmistimeen.
- d) Hänen tulee ojentaa ase turvallisesti tuomarille tarkastusta varten.
- e) Hänen tulee vastata kaikkiin tuomarin kysymyksiin.

Huom: Urheilija on vastuussa siitä, että hän tarkastaa aseensa saatuaan sen takaisin tuomarilta.

9.12.4.2 Seuraavia syitä **ei** katsota toimintahäiriöksi:

- a) urheilijan virheellinen aseenkäsittely;
- b) patruunaa ei ole laitettu oikeaan patruunapesään; sekä
- c) muu urheilijasta johtuva syy.

9.12.4.3 Patruunan toimintahäiriöt

Tuomarin täytyy tehdä ratkaisut, jotka koskevat patruunoiden toimintahäiriöitä. Seuraavat seikat katsotaan patruunoiden toimintahäiriöiksi, **kun iskurin jälki on selvästi nähtävissä** ja:

- a) ruutilataus ei syty,
- b) ainoastaan nalli syttyy,
- c) ruutilataus puuttuu ja
- d) latauksen komponentteja jää piippuun.

Vääränkokoisia patruunoita ei katsota viallisiksi patruunoiksi. (Kaliperi 20 tai 16 patruunoiden laittaminen 12 kaliperin haulikkoon on vaarallista ja voi johtaa urheilijan rankaisemiseen huolimattomasta aseenkäsittelystä.)

9.12.5 TOIMENPITEET KUN TOIMINTAHÄIRIÖ ON JULISTETTU

9.12.5.1 Jos tuomari päättää, että epäkuntoon joutunut ase tai aseensa ja patruunan toimintahäiriö ei johdu urheilijasta, ja että asetta ei voida korjata riittävän nopeasti, urheilija voi käyttää toista, hyväksytyä asetta, jos se on saatavilla kolmen (3) minuutin kuluessa siitä, kun ase on julistettu epäkuntoiseksi.

9.12.5.2 Vaihtoehtoisesti urheilija voi, saatuaan tuomarin luvan, jättää ryhmän ja ampua

kierroksesta jäljellä olevat kiekot päätuomarin päättämänä ajankohtana.

9.12.6 EPÄKUNTOISET HAULIKOT

Tuomarin täytyy tehdä ratkaisut, jotka koskevat epäkuntoisia haulikoita.

Haulikkoa tulee pitää epäkuntoisena, kun:

- a) Sillä ei voi ampua;
- b) Urheilija saa tuomarilta luvan, kahden ase- tai patruunahäiriön jälkeen, vaihtaa aseensa;
- c) Se ei poista hylsyä mekaanisesta viasta johtuen; tai
- d) Jonkun muun syyn takia se on toimintakelvoton.

9.12.7 MENETTELYTAPA TÄYDENNYSKIERROKSEN AMPUMISEKSI

9.12.7.1 Trap

Urheilija, jolle on määrätty aika ja rata, jossa on oikea asetus, tulee seistä **vuorossa olevan ampumapaikan takana**. Hänelle tulee näyttää kyseisen heitinryhmän kaikki kolme kiekkoa. Tämän jälkeen tuomarin tulee antaa komento **“START”**. Urheilijan on tämän jälkeen siirryttävä ampumapaikalle ja ammuttava kiekko normaalissa järjestyksessä. Ammunta jat-

kuu tämän jälkeen normaalisti kierroksen loppuun asti.

9.12.7.2 **Kaksoistrap**

Urheilija, jolle on määrätty aika ja rata, tulee seistä **vuorossa olevan ampumapaikan takana**. Hänelle tulee näyttää säännönmukaiset kaksoiskiekot A, B ja C. Tämän jälkeen tuomarin tulee antaa komento **“START”**. Urheilijan on tämän jälkeen siirryttävä ampumapaikalle ja ammuttava kaksoiskiekko normaalissa järjestyksessä. Ammunta jatkuu tämän jälkeen normaalisti kierroksen loppuun asti.

9.12.7.3 **Skeet**

Urheilija, jolle on määrätty aika ja rata, tulee seistä **vuorossa olevan ampumapaikan takana**. Hänelle tulee näyttää säännönmukainen korkea kiekko ja matala kiekko. Tämän jälkeen tuomarin tulee antaa komento **“START”**. Urheilijan on tämän jälkeen siirryttävä ampumapaikalle ja ammuttava normaalissa järjestyksessä vaadittava määrä kiekkoja. Ammunta jatkuu tämän jälkeen normaalisti kierroksen loppuun asti.

9.12.8 TÄYDENNYSKIERROS - TULOKSEN KIRJAAMINEN

Tuomarin tulee varmistua siitä, että keskeytetyn kierroksen ja täydennyskierroksen tulokset lasketaan yhteen oikein ja että ratapöytäkirja on urheilijan ja tuomarin allekirjoittama ennen kuin se toimitetaan tulostointiin.

9.13 KILPAILUVAATETUS JA VARUSTEET

Katso Tekniset Säännöt kohta 6.7.

9.13.1 VAATETUS

Katso myös Tekniset Säännöt kohta 6.20.

- a) Miesten ja naisten urheiluhousut, -puuserot ja verryttelyasut ovat sallittuja. Niin ikään ovat naisille sallittuja hameet ja mekot. Siniset sekä muunväriset farkut sekä vastaavanlaiset housut ovat kiellettyjä.
- b) Avokengät, sandaalit tai vastaavat jalkineet, ovat kiellettyjä.
- c) Shortsit, joiden lahkeet, tai hameet, joiden helmat eivät ole lyhyemmät kuin 15 cm polven keskikohdan yläpuolella ovat sallitut.
- d) Hihattomat paidat, hihattomat T-paidat ja muut vastaavat vaatteet ilman hihoja

tai joiden hihat ovat lyhyemmät kuin 10 cm ovat kiellettyjä.

- e) Maastokuvioillisesta kankaasta tehdyt vaatteet ovat kiellettyjä.

SAL:n kommentti: SAL:n kilpailutoiminnassa noudatetaan vaatetuksen osalta SAL:n kansallisia pukeutumishojeita (kts. liite tai KY).

9.13.2

KILPAILUNUMEROT

Urheilijan on pidettävä kilpailunumeronsa:

- a) selässään vyötärölinjan yläpuolella.
- b) koko ajan kilpailun ja virallisen harjoituksen aikana.
- c) Mikäli kilpailunumeroa ei pidetä urheilijan ei sallita aloittaa/jatkaa harjoittelua/kilpailua.
- d) Kilpailunumeron tulisi numerolapussa olla mahdollisimman iso, kuitenkin vähintään 20 mm korkea.

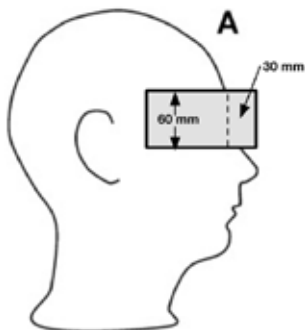
9.13.3

MAAN VIRALLINEN KOK LYHENNE

Maan virallinen (KOK:n) lyhenne sekä urheilijan sukunimi ja ensimmäisen etunimen etukirjain tulee näkyä latinalaisin kirjaimin uloimmassa vaatekappaleessa kilpailunumeron yläpuolella hartiasseudulla. Maan lippu voi esiintyä maalyhenteen vasemmalla puolella.

SAL:n kommentti: SAL:n kilpailutoiminnassa ei tarvitse noudattaa tätä sääntöä. Jos sääntöä haluaa noudattaa, voi maalyhenteen paikalla olla seuralyhenne ja Suomen lipun tilalla seuran logo.

9.13.4 SILMIEN ETU- JA SIVUSUOJAT

Hattuun, lakkiin, ampumalaseihin tai hikinauhaan toiselle tai molemmille puolille, kiinnitetyt sivusuojat, jotka eivät ole leveämpiä kuin 60 mm, ovat sallittuja haulikkoampujille. Nämä sivusuojat eivät saa ylettyä, sivusta katsottuna, enemmän kuin 30 mm otsalinjan etupuolelle. Sivusuojat tulee olla muovimateriaalista valmistetut. Etusuoja, jonka leveys ei ylitä 30 mm, on sallittu.

9.14 TULOISTOIMISTO JA TULOSTEN KIRJAAMINEN (RTS)

ISSF tai kilpailun tekninen asiantuntija nimeää yhdessä juryn puheenjohtajan kanssa, juryn jäsenten keskuudesta sen jäsenen, joka on vastuussa tulostoiminoista.

9.14.1 TULOISTOIMISTO (RTS OFFICE)

9.14.1.1 Tulostoimiston tehtävänä on ennen kilpailuja:

- a) Laatia kullekin erälle tulospöytäkirjat.
- b) Varmistaa, että oikea pöytäkirja on oikealla erällä oikealla radalla

9.14.1.2 Tulostoimiston tehtävänä on **joka kieroksen jälkeen**:

- a) Vastanottaa ja tarkastaa tulokset ja laskea yhteen osuttujen kiekkojen lukumäärä.
- b) Kirjata tulokset.
- c) Julkaista välitulokset välittömästi kilpailun virallisella ilmoitustaululla.
- d) Jos jokin tulos on protestin alainen, tulee tämä toistaiseksi jättää pois ja muut julkaista.

9.14.1.3 Tulostoimisto tehtävänä on **jokaisen kilpailupäivän päätteeksi**:

- a) Laskea viralliset tulokset niin pian kuin mahdollista.
- b) Laatia paikkansapitävä alustava tulos-tiedote jaettavaksi tiedotusvälineiden edustajille ja joukkueen toimitsijoille, jurylle ja tekniselle asiantuntijalle.
- c) Koostaa ja julkaista lopullinen tuloslue-telo.
- d) Tulostoimiston on julkaistava niin pian kuin mahdollista vastalauseajan pää-tyttyä, virallinen lopullinen tuloslue-telo. Tuloslue-telossa tulee näkyä jokaisen urheilijan täydellinen sukunimi, etunimi (ilman lyhenteitä), kilpailunumero ja KOK:n kansallisuuslyhenne.

SAL:n kommentti: SAL:n kilpailuissa tulee noudattaa samaa menettelyä, mutta kansallisuuden tilalla on seura-lyhenne.

- e) Järjestelytoimikunnan on säilytettävä ratapöytäkirjat, joissa näkyvät jokai-sen urheilijan jokaisen kiekon tulos, vähintään 12 kk kilpailun päättymisen jälkeen.

9.14.2

TULOSTEN KIRJAAMINEN

Tulosten kirjaaminen suoritetaan viralli-esti kullakin radalla jokaiselle 25 kiekon kierrokselle (kaksoistrap: 15 kaksoiskiek-koa).

- a) ISSF:n kilpailuissa kahden (2) henkilön tulee erikseen pitää tuloskirjaa kullakin radalla. Nämä ovat yleensä kaksi sivutuomareiksi nimetyistä henkilöistä.
- b) Toisen tulee pitää virallista ratapöytäkirjaa.
- c) Toisen tulee pitää manuaalista sivutaulua. Kun käytetään elektronista sivutaulua tulee tuomarin hoitaa taulua.

9.14.3 SIVUTAULU

9.14.3.1 Radat, joissa on elektroniset sivutaulut

Tuomarin on hoidettava elektronista sivutaulua sekä varmistaa, että tulokset rekisteröityvät oikein.

9.14.3.2 Kaksi (2) henkilöä tulee nimetä sivutuomareiksi seuraavasti:

- a) Ensimmäisen henkilö tulee istua sopivassa kohdassa ampumalinjan takana. Hän toimii sivutuomarina sekä pitää virallista ratapöytäkirjaa.
- b) Toinen henkilö tulee sijoittaa ampumalinjan toiselle puolelle, jossa hän toimii sivutuomarina.
- c) Kolmas henkilö voidaan nimetä ratapöytäkirjanpitäjäksi, jolloin kaksi ensimmäistä henkilöä toimivat ainoastaan sivutuomareina.

9.14.3.3 Virheet elektronisissa sivutauluissa

Jos elektroninen sivutaulu jossain vaiheessa näyttää väärää tulosta, tulee tuomarin välittömästi pysäyttää ammunta ja mahdollisimman lyhyellä viiveellä ryhtyä toimenpiteisiin virheen korjaamiseksi. Jos jostain syystä näytön virhettä ei ole mahdollista korjata, tulee menetellä seuraavasti:

- a) Virallinen ratapöytäkirja tulee tarkistaa ja varmentaa siihen pisteeseen asti missä taulun virhe on.
- b) Tämän jälkeen tulee, mikäli mahdollista, vaihtaa manuaaliseen sivutauluun, merkitä tähän kaikki tulokset sekä jatkaa sarjaa.
- c) Mikäli ei ole mahdollista vaihtaa manuaaliseen sivutauluun, pitää ottaa toinen ratapöytäkirja käyttöön. Tähän pöytäkirjaan pitää siirtää varmennetut tulokset virallisesta pöytäkirjasta. Tämän jälkeen sarja jatkuu siten, että tulokset täytetään myös tähän toiseen pöytäkirjaan. Päätuomari nimeää pätevän henkilön valvomaan tämän toisen pöytäkirjan täyttämistä.
- d) Mikäli tämän toisen pöytäkirjan ja virallisen pöytäkirjan välillä on eroja, on tämä toinen pöytäkirja, jota valvoi

päätuomarin asettama pätevä henkilö, määräävä.

9.14.3.4 Radat, joilla on manuaaliset sivutaulut

Kolme (3) henkilöä tulee nimetä sivutuomareiksi seuraavasti:

- a) Ensimmäisen henkilö tulee istua sopivassa kohdassa ampumalinjan takana sen vasemmalla tai oikealla puolella. Hän toimii sivutuomarina sekä pitää sivutaulua.
- b) Toinen henkilö tulee sijoittaa ampumalinjan toiselle puolelle, jossa hän toimii sivutuomarina.
- c) Kolmas henkilö istuu ampumalinjan takana ja pitää virallista ratapöytäkirjaa. Hän tarkkailee samalla, että merkinnät sivutaululla ovat oikein.
- d) Jokaisen kirjaajan tulee hoitaa pöytäkirjansa ja tulostaulunsa itsenäisesti ainoastaan tuomarin tekemiin päätöksiin perustuen.
- e) Sarjan päätyttyä tulee tulokset verrata ja oikeat tulokset kirjata viralliseen ratapöytäkirjaan ennen kuin se toimitetaan tulostoitimistoon.
- f) Jos ei pystytä ratkaisemaan pöytäkirjassa ja tulostaululla olevia eroavaisuuksia, sivutaululla olevat tulokset pätevät.

9.14.4 TULOSEN VARMENTAMINEN

Kun sarja on päättynyt ja tulokset verrattu ja luettu ääneen, ja jokainen urheilija on tuloksensa hyväksynyt, on tuomarin ja sarjan jokaisen urheilijan nimikirjoituksellaan tai nimikirjaimillaan vahvistettava pöytäkirja, ellei urheilijan aikomus ole protestoida tuloksestaan.

9.14.5 TULOKSET

9.14.5.1 Henkilökohtainen kilpailu

Jokaisen urheilijan kunkin kierroksen tulokset tulee kirjata selvästi viralliseen rata-pöytäkirjaan. Osuttujen kiekkojen summa alkukilpailussa, finaalissa ja pudotusammunnoissa tulee kirjata ja tulokset luetteloida paremmuusjärjestyksessä (tasatulokset, katso 9.15.1.1 ja 9.18.3.4).

9.14.5.2 Joukkuekilpailu

- a) Joukkueen kunkin jäsenen tulokset alkukilpailussa tulee kirjata ja laskea yhteen. Joukkuetulokset tulee kirjata paremmuusjärjestyksessä (tasatulokset katso sääntö 9.15.3).
- b) Joukkueella, jonka jäsen on hylätty kilpailuista, ei saa näkyä tuloksia. Joukkueen kohdalle tulee tulosluettelossa olla merkintä "DSQ".

9.15 TASATULOKSET JA PUDOTUS-AMMUNTA

9.15.1 KILPAILUT, JOISSA ON FINAALI

Tasatulokset olympialajeissa sekä muissa kilpailussa, joissa ammutaan finaali, ratkotaan seuraavasti:

9.15.1.1 Tasatulokset ennen finaalia

- a) Jos kahdella tai useammalla urheilijalla on tasatulokset finaaliin tullaan, tulee heidän alkukilpailusijoituksensa ja ampumajärjestys finaalissa ratkaista trap- tai skeetsääntöjen mukaisella pudotusammunnalla (kts. 9.15.5. Pudotusammunnan ampumajärjestys ratkeaa tilapäisen alkukilpailusijoituksen perusteella (korkeammalla sijaluvulla oleva ampuu ensin). Jos on tasatulokset täydellisellä tuloksella tai tuloksilla, joita ei voi Count Back-säännöllä ratkoa, määrätään pudotusammunnan ampumajärjestys arpomalla.
- b) Jos on enemmän kuin yksi pudotusammunta tulee korkeamman sijan tasatulokset ratkoa ensin.
- c) Jos pudotusammuntatulokset finaaliin selviytyneillä on sama, tulee nämä jatkaa pudotusammuntaa, kunnes tasatulokset on ratkennut, jotta saadaan näiden urheilijoiden alkukilpailusijoitus ratkais-

tua. Kaikki pudotusammunnan jälkeen vielä tasatuloksilla olevat urheilijat, jotka eivät selvinneet finaaliin, saavat Count Back-säännön mukaiset sijat (katso 9.15.1.3).

- d) Urheilija, joka ei ole hänelle määrätyllä paikalla valmis ampumaan virallisena aloitusaikana, ei saa antaa osallistua pudotusammuntaan ja hän saa automaattisesti pudotusammunnan alimman sijaluvun perustuen hänen alkukilpailutulokseensa.
- e) Mikäli mahdollista, tulisi pudotusammunnat **ennen** finaalia suorittaa muulla kuin finaaliradalla.
- f) Pudotusammunnassa finaaliin pääsystä tulee valmistautumisaikaa valvoa elektronisella ajanotolla (9.18.2.6), josta huolehtii siihen erikseen, tuomareiden joukosta, nimitetty tuomari (9.18.2.7.b).

9.15.1.2 ”Count Back” - sääntö

Kaikki tasatulokset, jotka tulee ratkoa tämän säännön avulla, ratkaistaan seuraavasti:

- a) Verrataan **viimeisen** 25 kiekon tuloksia (kaksoistap: 15 kaksoiskiekkoa). Se, jolla on korkeampi tulos, on parempi.

- b) Mikäli tämä ei ratkaise tasatuloksia tulee verrata **viimeistä edellistä** sarjaa jne.
- c) Mikäli kaikkien sarjojen tulokset ovat samat tulee tasatulos ratkaista lasquemalla **viimeisen sarjan** (toiseksi viimeisen jne.) viimeisestä **kiekosta taaksepäin**, kunnes löydetään ohilaukaus. Jos urheilijoilla on ohilaukaus samassa kohdassa, jatketaan vertailua, kunnes tasatulos ratkeaa.

9.15.1.3 Sijoitukset

Seitsemänneksi (7:s) ja siitä eteenpäin sijoittuneiden urheilijoiden sijat, joiden tasatulokset eivät ratkenneet pudotusammunnalla, tulee ratkaista "Count Back"-säännön mukaisesti. Mikäli tällä tavalla ei saada sijat ratkottua tulee urheilijat saada saman sijan ja luetella sukunimen mukaan aakkosjärjestyksessä.

SAL:n kommentti: SAL:n kilpailuissa voidaan käyttää yllä kuvattua menetelmää siten, että tapauksessa, jossa urheilijoiden kaikki sarjat ovat samat, he saavat saman sijaluvun.

9.15.2 KILPAILUT ILMAN FINAALIA

9.15.2.1 Henkilökohtaiset tasatulokset

Tasatulokset ei-olympialajeissa ja muissa kilpailuissa tai sarjoissa, joissa ei ole finaalia ratkaistaan seuraavasti:

9.15.2.2 Tasatulokset maksimituloksilla

Maksimituloksilla ei suoriteta uusintaa. Nämä urheilijat jakavat ensimmäisen sijan ja vastaava määrä sijalukuja tulee jättää tyhjäksi ennen seuraavaa sijaa. Nimet tulee luetella aakkosjärjestyksessä sukunimen mukaan.

9.15.2.3 Tasatulokset (3) ensimmäisestä sijasta

Nämä ratkaistaan pudotusammunnalla.

- a) Ampumajärjestys määräytyy alkukilpailun väliaikaisten sijoitusten perusteella. Korkeimmalla sijaluvulla oleva aloittaa.
- b) Kun usealla urheilijalla on tasatulos enemmän kuin yhtä sijaa kohti, esim. kaksi urheilijaa samalla tuloksella ensimmäisellä sijalla (sijat 1 ja 2) ja kaksi urheilijaa kolmannelle sijalla (sijat 3 ja 4), he kaikki uusivat samalla radalla henkilökohtaisen paremmuusjärjestyksen ratkaisemiseksi.
- c) Tasatulos alhaisemmasta sijasta tulee ratkaista ensin ja sen jälkeen seuraavaksi korkeampi sija, kunnes kaikki

tasatulokset on ratkaistu. Pudotusammunta ratkaisee kaikkien siihen osallistuneiden urheilijoiden sijaluvut.

9.15.2.4 Tasatulokset sijoista 4 ja eteenpäin

Neljäs (4:s) ja siitä eteenpäin sijoittuneet urheilijat, joiden sijat eivät ratkenneet pudotusammunnalla, saavat "Count Back"-säännön mukaisen sijaluvun.

SAL:n kommentti: SAL:n kilpailuissa tasatuloksilla oleville urheilijoille sijalla 4 ja eteenpäin voidaan, silloin kun urheilijoiden kaikki sarjat ovat samat, antaa sama sijaluku ja luetella aakkosjärjestyksessä.

9.15.3 TASATULOKSET JOUKKUEKILPAILUSSA

Jos kahdella tai useammalla joukkueella on sama tulos, ratkaistaan sijat joukkueen jäsenten viimeisen kierroksen yhteistuloksella, sen jälkeen toiseksi viimeisen kierroksen jne., kunnes tasatulokset on ratkaistu. Mikäli tämä ei ratkaise tasatuloksia (yhteenlasketut tulokset joka kierroksella ovat samat), tulee laskea taaksepäin joukkuejäsenten viimeisen kierroksen viimeisen kiekon yhteenlasketuista tuloksista (jos tarpeen toiseksi viimeisen kiekon tai kierroksen jne.). Se joukkue,

jolla on pienempi viimeisen kiekon yhteistulos, on häviäjä ja saa huonomman sijan.

Esimerkki:

Joukkue 1

Ampuja 1 xxxxxxxxoxxxxxxxxxoxxxxx 22

Ampuja 2 xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxo 24

Ampuja 3 xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxoxox 23

sija 2 2 69

Joukkue 2

Ampuja 1 xxxxxxxxxxxxoxxxxxxxxxxxx 23

Ampuja 2 xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxox 24

Ampuja 3 xxxxxxxxoxxxxxoxxxxxxxxox 22

sija 1 3 69

SAL:n kommentti: SAL:n kilpailuissa, jos kaikki kierrokset ovat samat, on se joukkue parempi, jonka urheilijalla on parempi henkilökohtainen tulos. Jos nämäkin ovat samat saavat joukkueet saman sijaluvun.

9.15.4 PUDOTUSAMMUNTA

9.15.4.1 Yleistä

a) Mikäli pudotusammunnan aikaa ei ole ilmoitettu etukäteen, on urheilijoiden pidettävä yhteyttä kilpailutoimistoon, joko henkilökohtaisesti tai joukkuejohtajansa välityksellä, jotta olisivat val-

miita ampumaan pudotusammunnan alkaessa.

- b) Urheilijan, joka ei ole hänelle määrättyllä paikalla valmis ampumaan virallisena aloitusaikana, ei saa antaa osallistua pudotusammuntaan ja hän saa automaattisesti pudotusammunnan alimman sijaluvun, joka määräytyy hänen alkukilpailun tuloksen mukaan.

9.15.4.2 Pudotusammunta ennen finaalia

Pudotusammunnassa **ennen finaalia** käytetään tavallisia kiekkoja, paitsi silloin kun alkukilpailu ammutaan pölykiekoilla. Pudotusammunnan tulisi mahdollisuuksien mukaan alkaa **viimeistään 30 minuuttia** alkukilpailun päätyttyä.

9.15.4.3 Pudotusammunta finaalissa

Pudotusammunnat **finaalissa** suoritetaan finaalin pudotusammunnan sääntöjen mukaisesti (kts. 9.18.3.4).

9.15.4.4 Valmistautumisaika, pudotusammunta ennen finaalia

Pudotusammunnassa, kun tuomari on antanut luvan aloittaa (“**START**”) tai siitä kun edellinen urheilija on ampunut, urheilijan tulee asettautua ampumapaikalleen, ladata aseensa ja kutsua kiekkoa (kiekkoja) kahdentoista (12) sekunnin sisällä trapissa ja 15 sekunnin sisällä skeetissä

siitä kun ampuja on asettautunut ampumapaikalle. Elektronista ajanottolaitetta on käytettävä valmistautumisajan valvomiseen. Mikäli tätä sääntöä ei noudateta, sovelletaan aikarajasäännön rangaistuksia.

SAL:n kommentti: Samoja aikoja noudatetaan pudotusammunnassa kilpailuissa, joissa ei ole finaalia.

9.15.5 PUDOTUSAMMUNTA ENNEN FINAALIA – MENETTELY (TRAP JA SKEET)

SAL:n kommentti: Sääntöä 9.15.5 noudatetaan myös kilpailuissa, joissa ei ammuta finaalia. Kaksoistrap katso kohdan 9.15.5.3 jälkeen).

9.15.5.1 Turvallisuus. Urheilija ei saa asettaa patruunaa aseensa mihinkään osaan ennen kuin hän seisoo ampumapaikalla valmiina ampumaan.

9.15.5.2 Trap

a) Ennen pudotusammunnan alkua tulee jokaisesta viidestä heitinryhmästä heittää vasen ja oikea kiekko. Kaikki tasatuloksilla olevat urheilijat ryhmittyvät ampumapaikan 1 taakse alkukilpailun määräämässä järjestyksessä (korkeimmalla sijaluvulla oleva alkaa). Alkaen ampumapaikalta 1 he ampuvat, vuoron perään, säännönmukaisen kie-

kon kunnes tasatulokset on ratkaistu seuraavasti: Ampumapaikka 1 vasen kiekko, ampumapaikka 2 oikea kiekko, ampumapaikka 3 vasen kiekko, ampumapaikka 4 oikea kiekko, ampumapaikka 5 vasen kiekko. Tämän jälkeen uudestaan ampumapaikka 1, jossa nyt ammutaan oikea kiekko jne...

- b) Tuomarin komennosta tulee ensimmäisen urheilijan siirtyä ampumapaikalle, ladata aseensa ja kutsua kiekko, joka heitetään kohdan a) mukaisesti.
- c) Kuhunkin kiekkoon saa ampua vain yhden (1) laukauksen. Kaksipiippuisiin haulikkoihin ei toiseen piippuun saa laittaa mitään (hylsy, klikkipatruuna tai patruuna). Ensimmäisestä rikkeestä urheilijalle tulee antaa varoitus (keltainen kortti), toisella ja sitä seuraavilla kerroilla, kiekko tulee tuomita "OHI".
- d) Ammuttuaan on urheilijan siirryttävä niiden urheilijoiden taakse, jotka eivät vielä ole ampuneet
- e) Muut urheilijat siirtyvät ammuttuaan, samaa menettelyä käyttäen, seisomaan jonoon tämän urheilijan taakse.
- f) Kun kaikki ovat ampuneet ampumapaikalta 1 siirtyvät ne, joiden tasatulokset ei vielä ratkennut seuraavalle ampuma-

paikalle ja ampuminen jatkuu samalla tavalla.

- g) Tasatuloksella olevat urheilijat ampuvat ampumapaikan kerrallaan, kunnes tasatulokset on ratkaistu.
- h) Mikäli urheilija vahingossa ampuu väärällä vuorolla, tulee tulos rekisteröidä. Urheilijalle tulee antaa varoitus (keltainen kortti). Jos tämä toistuu, tulee kiekko tuomita "OHI".

9.15.5.3 Skeet

- a) Ennen pudotusammunnan alkua tulee ensimmäisen urheilijan seistä heti ampumapaikan 4:n takana. Hänen tulee saada nähdä yksi säännönmukainen kaksoiskiekko.
- b) Kaikki tasatuloksilla olevat urheilijat ampuvat tämän jälkeen vuorotellen ampumapaikalta 4 alkukilpailun määräämässä järjestyksessä (korkeimmalla väliaikaisella sijaluvulla oleva aloittaa).
- c) Kun tuomari kommentaa "**START**" tulee ensimmäisen urheilijan siirtyä ampumapaikalle, ladata ja ampua säännönmukaista kaksoiskiekkoa (**korkea-matala**). Hänen on tämän jälkeen jätettävä ampumapaikka ja siirryttävä viimeiseksi niiden urheilijoiden perään, joiden vielä on ammuttava.

- d) Kaikkien tasatuloksilla olevien urheilijoiden tulee tehdä vuorollaan samoin.
- e) Urheilijat, jotka ovat kunkin kaksoiskiekon jälkeen ampuneet eniten ohi, ovat hävinneet ja heidän on lopetettava ammunta.
- f) Kaikkien vielä tasatuloksilla olevien urheilijoiden on jäätävä paikoilleen. Ensimmäisen urheilijan tulee siirtyä ampumapaikalle, ladata ja ampua säännönmukaista kaksoiskiekkoa (**matala-korkea**). Hänen on tämän jälkeen jätettävä ampumapaikka ja siirryttävä viimeiseksi niiden urheilijoiden perään, joiden vielä on ammuttava.
- g) Kaikkien tasatuloksilla olevien urheilijoiden tulee tehdä vuorollaan samoin.
- h) Jos tasatuloksia vielä on ratkottavana jatkuu ammunta siten, että joka toinen kerta ammutaan kaksoiskiekko korkea-matala, joka toinen kerta kaksoiskiekko matala-korkea kunnes tulokset on ratkaistu.
- i) Mikäli urheilija vahingossa ampuu väärällä vuorolla, tulee tulos rekisteröidä. Urheilijalle tulee antaa varoitus (keltainen kortti). Jos tämä toistuu, tulee kiekot tuomita "OHI - OHI".

SAL:n lisäys: Kaksoistrapin pudotusammunta kilpailuissa, joissa ei ole finaalia.

- a) Kaikki samasta sijasta tasatuloksilla olevat urheilijat ryhmittyvät ampumapaikan 1 taakse alkukilpailun määräämässä järjestyksessä (korkeimmalla väliaikaisella sijaluvulla oleva aloittaa). Alkaen ampumapaikalta 1 he ampuvat, vuoron perään, säännönmukaisen kaksoiskiekon (asetus "C") kunnes tasatulokset on ratkaistu.
- b) Ennen pudotusammunnan alkua tulee tuomarin näyttää yhden säännönmukaisen kaksoiskiekon asetuksesta "C".
- c) Tuomarin komennosta tulee ensimmäisen urheilijan siirtyä ampumapaikalle, ladata aseensa ja kutsua kiekkoja.
- d) Kun urheilija on ampunut, tulee hänen jättää ampumapaikka ja heti siirtyä seisomaan **vähintään yhden metrin seuraavan ampumapaikan taakse**.
- e) Kaikkien urheilijoiden, jotka vielä ovat tasatuloksissa pitää vuorollaan tehdä samoin.
- f) Ensimmäinen urheilija ei saa siirtyä ampumapaikalle ennen kuin tuomari komentaa "**START**".
- g) Ne urheilijat, jotka ampuvat kyseisellä ampumapaikalla eniten ohi, ovat hävinneet pudotusammunnan ja heidän on lopetettava ammunta.

- h) Menettely jatkuu, kunnes kaikki tasatuloiset sijoista 1 - 3 on ratkaistu.
- i) Mikäli urheilija vahingossa ampuu väärällä vuorolla, tulee tulos rekisteröidä. Urheilijalle tulee antaa varoitus (keltainen kortti). Jos tämä toistuu, tulee kiekot tuomita ”OHI - OHI”.

9.16

SÄÄNTÖRIKKOMUKSET

Jury, päätuomari ja tuomari päättävät kolmen eri kategorian sääntörikkomuksissa.

- a) **“AVOIN”** - ei peitelty rikkomus
- b) **“TEKNINEN”** - vähäisempi rikkomus
- c) **“SALATTU”** - tahallinen ja erittäin vakava sääntöjen tai turvallisuuden rikkominen.

9.16.1

Juryn vastuulla on selvittää mihin kategoriaan ilmoitettu rikkomus kuuluu ja minkä tasoinen rangaistus tulee antaa, sikäli kun nämä säännöt eivät suoraan kerro rangaistuksen laadusta.

9.16.2

Kun korttia näytetään, tulee myös antaa komento **“Varoitus”** (“Warning”, keltainen kortti), **“Vähennys”** (“Deduction”, vihreä kortti) tai **“Hylätty”** (“Disqualification”, punainen kortti) siten, ettei rikkomuksen tekijälle jää epäselväksi, miten häntä on rangaistu. “Varoitus”-korttia ei tarvitse

näyttää ennen “Vähennys”- tai “Hylätty”-korttia.

9.16.3 VAROITUS (KELTAINEN KORTTI), (“WARNING”)

9.16.3.1 Avoin rikkomus

Ensimmäisen avoimen rikkomuksen kohdalla, joita ovat esim:

- a) pukeutumissäännön rikkominen;
- b) ammunnan tarpeeton keskeyttäminen;
- c) ammunnanaikainen, säännönvastainen valmentaminen;
- d) luvaton tunkeutuminen ampuma-alueelle;
- e) epäurheilijamainen käytös;
- f) tahallinen yritys kiertää sääntöjen henkeä tai
- g) muu tapahtuma, jonka takia pitää antaa varoitus.

9.16.3.2 Ensin tulee antaa virallinen **VAROITUS** (keltainen kortti) tuomarin, päätuomarin tai juryn jäsenen toimesta, jotta urheilijalla, valmentajalla tai joukkueen toimitsijalla on mahdollisuus korjata virhe. Varoitus tulee merkitä ratapöytäkirjaan.

9.16.3.3 Ellei urheilija korjaa virhettä määrättyssä ajassa, tulee hänelle antaa rangaistus.

9.16.3.4 Jos valmentaja tai joukkueen toimitsija toistaa rikkomuksensa tulee juryn poistaa hänet radan läheisyydestä sarjan loppuajaksi. Urheilijalle voidaan määrätä rangaistus.

9.16.3.5 Tekninen rikkomus

Kierroksen ensimmäisen teknisen rikkomuksen kohdalla, joita ovat esim:

- a) jalkavirhe;
- b) aikaylitys;
- c) urheilijan valmiusasento ei ole sääntöjen mukainen (Skeet);
- d) urheilija avaa aseensa skeetissä, samalla ampumapaikalla, ammuttavien yksittäiskiekkojen välissä (paitsi asemalla 8) tai
- e) urheilija seuraa liian aikaisin tai myöhään heitettyä (säännönvastaista) kiekkoa aseellaan ampumatta.

9.16.3.6 Tuomarin tulee antaa rikkomuksen tehneelle urheilijalle virallinen varoitus **“VAROITUS”** (keltainen kortti). Varoitus tulee merkitä ratapöytäkirjaan.

Toisen ja sitä seuraavan, yllä olevan luettelon, saman rikkomuksen jälkeen samassa sarjassa tulee urheilijaa rangaista kunkin lajin sääntöjen mukaan (trap 9.8.8.4, kaksostrap 9.9.8.3, skeet 9.10.8). Ran-

gaistukset tulee merkitä ratapöytäkirjaan ennen sen toimittamista tulostoittoon.

Tuomarin toiminta: Tuomarin tulee kommentaa ”STOP” (”STOP”), ilmoittaa urheilijalle rangaistuksesta, näyttää vihreää korttia, korjata tulostaulu sekä ohjeistaa seuraavaa urheilijaa jatkamaan.

9.16.4 VÄHENNYS (VIHREÄ KORTTI) “DEDUCTION”

9.16.4.1 Pistevähennykset, jotka vähintään kahden juryn jäsenen päätöksellä tuomitaan muista rikkomuksista, tulee vähentää sen sarjan tuloksesta, jossa rikkomus tapahtui.

Yhden (1) pisteen vähennys tulee tuomita kun:

- a) Urheilija häiritsee toista urheilijaa epäurheilijamaisesti.
- b) Urheilija ei ole paikalla, tai hänellä ei ole hyväksyttävää sijaista, kun hänet on määrätty toimimaan sivutuomarina.
- c) Urheilija, pyydettyä antamaan selitystä jollekin tapahtumalle, antaa tietoisesti väärää tietoa.
- d) Urheilija ei ilmoittaudu ajoissa semifinaalivaiheeseen.
- e) Ratalaitteistoon kajoaminen edeltävän varoituksen jälkeen.

9.16.4.2 Keskeytetty sarja

Kun urheilija keskeyttää sarjansa ilman tuomarin suostumusta, tulee juryn enemmistön päätöksellä kaikki sarjan jäljellä olevat kiekot tuomita ohiammutuiksi.

9.16.4.3 Poissaoleva urheilija

Ellei urheilija ole ampumapaikallaan, kun hänen nimensä tarkistetaan ratapöytäkirjasta, tulee tuomarin antaa kuuluttaa kuuluvasti urheilijan numero ja nimi kolme (3) kertaa yhden (1) minuutin aikana. Jos urheilija ei ilmesty kyseisenä aikana, tuomarin tulee julistaa kuuluvalla äänellä hänet poissaolevaksi (ABSENT). Hän ei saa liittyä ryhmään ja ampuminen tulee aloittaa ilman häntä.

9.16.4.4 Täydentävä sarja, poissaoleva urheilija

- a) Urheilijan, joka on julistettu poissaolevaksi, on ilmoitauduttava päätuomarille (SAL:n kilpailuissa kilpailun johtajalle) ennen kuin se sarja, josta hän on myöhästynyt, on ammuttu loppuun ja pyydetty lupa puuttuvan sarjan ampumiseen. Ilmoittautumisen laiminlyönti voi johtaa kilpailusta poissulkemiseen.
- b) Hän voi tämän jälkeen ampua sarjan, josta hän myöhästyi, päätuomarin (SAL:n kilpailuissa kilpailun johtajan)

määrämänä aikana ja määrämällä radalla. Urheilijaa tulee rangaista vähentämällä kolme (3) kiekkoa kyseisen sarjan lopputuloksesta (kolme viimeistä osumaa). Urheilijan tulee, mikäli mahdollista ampua tämä sarja samalla radalla, jossa hänen olisi pitänyt ampua sarja, josta hän myöhästyi.

9.16.4.5 Erikoiset olosuhteet

Jos urheilija saapuu myöhästyneenä kilpailuun tai ei ilmoittaudu päätuomarille (SAL:n kilpailuissa kilpailun johtajan) ennen hänen eränsä loppua ja voidaan osoittaa, että myöhästymisen johtui seikoista, joihin urheilija ei millään voinut vaikuttaa, on juryn, mikäli mahdollista, sallittava hänen osallistua kilpailuun, sikäli kun se ei vaikuta kilpailuohjelmaan. Tällöin päätuomarin (SAL:n kilpailuissa kilpailun johtajan) tulee määrätä koska ja missä urheilija ampuu sarjansa. Mitään rangaistuksia ei tällöin saa urheilijalle langettaa.

9.16.5 HYLÄTTY (PUNAINEN KORTTI) “DISQUALIFICATION”

9.16.5.1 Urheilija on suljettava kilpailuista (punainen kortti) sääntökohtien 9.4.1.1 ja 9.4.3.2.c perusteella ase-, patruuna- tai skeet merkkinauharikkomuksissa. Kilpailusta poissulkeminen sääntökohdan

9.16.5.2 mukaan voidaan tehdä ainoastaan juryn enemmistön päätöksellä. Kilpailuista poissulkeminen osoitetaan urheilijalle juryn toimesta näyttämällä punaista korttia missä on teksti "Hylätty" ("Disqualification"). Jos urheilijan suoritus hylätään kilpailun missä vaiheessa tahansa, tulee kaikki tulokset mitätöidä ja urheilija tulee tulosluettelossa luetella viimeisenä ilman tuloksia, selvennyksellä minkä takia hänet hylättiin.

9.16.5.2

Urheilijan hylkääminen tai valmentajan tai joukkueen toimitsijan poistaminen ampu-marata-alueelta, voidaan tuomita seuraavissa tapauksissa:

- a) Vakava turvallisuuden vaarantaminen tai turvallisuussäntöjen rikkominen.
- b) Aseen vaarallinen käsittely (esim. toistuvia vahingonlaukauksia).
- c) Ladatun aseiden käsittely "**STOP**"-komentojen jälkeen.
- d) Rikkomuksen toistaminen, josta on jo annettu varoitus ja/tai vähennys.
- e) Joukkue- tai ratatoimitsijan tahallinen ja törkeä häirintä.
- f) Urheilijan toistuva kieltäytyminen toimimasta sivutuomarina.
- g) Urheilija jättää tahallisesti ampumatta sarjan, josta on myöhästynyt.

- h) Henkilö antaa tietoisesti ja tahallisesti väärää tietoa tosiseikkojen salaamiseksi vakavissa tapauksissa.
- i) Tapaukset, joissa rikkomus tahallisesti salataan.

9.17 PROTESTIT JA VETOOMUKSET

9.17.1 ERIMIELISYYS TUOMARIN PÄÄTÖKSESTÄ

9.17.1.1 Urheilijan toimenpiteet

- a) Jos urheilija on eri mieltä tuomarin kanssa kiekkoa koskevasta päätöksestä, tulee hänen heti protestoida **ennen kuin seuraava urheilija ampuu**. Hänen tulee nostaa kätensä ja kuuluvasti sanoa **“PROTESTI”** tai **“VASTALAUSE”** (“PROTEST”).
- b) Tuomarin **on** sen jälkeen keskeytettävä ampuminen väliaikaisesti ja kuultuaan sivutuomareiden mielipiteet hänen tulee tehdä ratkaisunsa. Vastalauseita ei voi tehdä/hyväksyä jos seuraava urheilija on ehtinyt ampua (katso 9.18.6).

9.17.1.2 Joukkueen toimitsijan toimenpiteet

- a) Jos joukkueen toimitsija ei ole tyytyväinen tuomarin lopulliseen päätökseen, paitsi **“OSUMA”**-, **“OHI”**- ja **“UUSI KIEKKO”**-tapauksessa, hän ei

saa pitkittää ampumista. Hänen pitää pyytää tuomaria tekemään ratapöytäkirjaan merkinnän, että urheilija jatkaa vastalauseen alaisena.

b) Juryn tulee ratkaista vastalause.

9.17.2 SUULLISET VASTALAUSET

Jokaisella urheilijalla tai joukkueen toimitsijalla on oikeus tehdä **välitön suullinen** vastalause juryn jäsenelle, kilpailun johtajalle, päätuomarille tai tuomarille koskien jotain kilpailussa vallitsevaa olosuhdetta, kilpailutoimitsijan päätöstä tai toimintaa.

9.17.2.1 Tällainen protesti voidaan tehdä seuraavissa tapauksissa:

- a) ISSF:n sääntöjä ei noudateta.
- b) Kilpailun ohjelmaa ei noudateta.
- c) Erimielisyys kilpailutoimitsijan, tekemästä päätöksestä tai toiminnasta.
- d) Urheilijaa häirittiin toisen urheilijan, kilpailutoimitsijan, katsojan, median tai muun henkilön tai seikan toimesta.

Huom.: Vain urheilija voi, säännössä 9.17.1.1 kuvatulla tavalla, kysyä tuomarin päätöksestä **“OSUMA”**, **“OHI”** säännönvastainen kiekko tai **“UUSI KIEKKO”** koskien urheilijan omia kiekkoja.

9.17.2.2 Kilpailutoimitsijan on heti huomioitava saamansa suullinen vastalause. He voivat tehdä välittömän päätöksen tai siirtää vastalauseen juryn päätettäväksi. Tässä tapauksessa ammunta voidaan tilapäisesti keskeyttää, jos tämä on aivan välttämätöntä.

9.17.3 KIRJALLISET VASTALAUSEET

- a) Urheilija tai joukkueen toimitsija, joka ei ole tyytyväinen suullisen vastalauseen päätökseen tai sen aiheuttamaan toimintaan, voi tehdä kirjallisen vastalauseen jurylle.
- b) Kirjallinen vastalause (lomake P) voidaan tehdä ilman sitä edeltävää suullista vastalauseita.

9.17.3.1 Vastalauseiden aikaraja

Kaikki kirjalliset vastalauseet (lomake P) tulee toimittaa juryn jäsenelle **viimeistään 10 minuutin kuluttua** siitä kun se sarja päättyi, jossa vastalauseen kohteena oleva tapahtuma esiintyi. Vastalauseeseen tulee liittää säännön mukainen maksu 50 €. Jos vastalause hylätään, tulee maksu toimittaa järjestelytoimikunnalle. Jos vastalause hyväksytään, tulee maksu palauttaa.

SAL:n kommentti: SAL:n kilpailuissa noudatetaan KY:n määräyksiä koskien protestimaksua ja aikarajoja.

9.17.4 VETOOMUKSET

Mikäli juryn päätöksestä on erimielisyyttä, voidaan päätöksestä vedota vetoomusjurulle, kuitenkin niin, ettei finaalin vastalausejuryn päätöksestä voi vedota.

9.17.4.1 Vetoomusten aikaraja

Vetoomus tulee jättää kirjallisesti **viimeistään kahdenkymmenen (20) minuutin sisällä** siitä kun juryn päätöksestä on tiedotettu. Vetoomukseen tulee liittää säännön mukainen maksu 100 €. Jos vetoomus hylätään, tulee maksu toimittaa järjestelytoimikunnalle. Jos vastalause hyväksytään, tulee maksu palauttaa.

SAL:n kommentti: SAL:n kilpailuissa noudatetaan KY:n määräyksiä koskien vetoomusmaksua ja aikarajoja.

9.17.4.2 Vetoomusjuryn päätökset

Vetoomusjuryn ja finaalin vastalausejuryn päätökset ovat **lopullisia**.

SAL:n kommentti: Ellei kilpailun tasosta johtuen kilpailuihin ole nimetty vetoomusjuria voidaan vetoomusjuryn päätettävissä olevissa asioissa vedota SAL:n kilpailuvaliokuntaan. Katso KY.

9.18

FINAALIT OLYMPIALAJEISSA

Finaalit voidaan järjestää joko erillisellä finaaliradalla, jota ei käytetä alkukilpailun aikana tai yhdellä alkukilpailun radoilla.

9.18.1

FINAALIN MUOTO

- a) Koko ohjelma (sääntö ISSF:n yleis-säännöt 3.3.2 ja 3.3.5) ammutaan kussakin lajissa karsintakilpailuna finaaliin. Alkukilpailun kuusi (6) parasta urheilijaa selviytyvät finaaliin.
- b) Finaali koostuu lajista riippuvasta määrästä kiekkoja, joita finalistit ampuvat siten, että aina tietyn välein finaalista karsiutuu urheilijoita, kunnes hopea- ja kultamitalit on ratkaistu.
- c) Finaalikirpailu alkaa nollasta. Alkukilpailun tulokset eivät siirry finaaliin. Urheilijan kaikki laukaukset finaalissa lasketaan yhteen.

SAL:n lisäys: SAL:n kilpailuissa missä on vähemmän kuin kuusi (6) finalistia menettellään siten, että finaalista putoaminen alkaa vasta kun on ammuttu riittävästi kiekkoja, jotta kulta- ja hopeamitalistit, kilpailun päätyttyä, ovat ampuneet täyden kilpailun. Esimerkki: Jos trapissa on 4 finalistia, on ensimmäinen pudotus 35 kiekon jälkeen.

9.18.2 YLEISET FINAALIMENETTELYT

9.18.2.1 Finaalirata

Rata, jossa on iso katsomo, tulee nimetä finaaliradaksi. Finaaliradalla pitää olla erillinen ilmoittautumisalue, jossa patruunatarkastus suoritetaan ja jossa finalistit ilmoittautuvat.

9.18.2.2 Ilmoittautumisaika

- a) Finaalin urheilijat ilmoittautuvat finaaliradalla viimeistään 30 minuuttia ennen finaalin alkua, joko itse tai valmentajansa tai joukkueen toimitsijansa välityksellä patruunatarkastusta varten. Olympialaisissa urheilijoiden on ilmoitettava henkilökohtaisesti.
- b) Urheilijoiden on henkilökohtaisesti ilmoitettava viimeistään 15 minuuttia ennen finaalin alkua finaaliradalla. Mitään patruunoita ei tässä vaiheessa saa enää tuoda radalle.

SAL:n kommentti: Urheilijoiden on ilmoitettava finaalin alkua varten viimeistään 30 minuuttia ennen finaalin alkua, joko itse tai valmentajansa tai joukkueen toimitsijansa välityksellä patruunatarkastusta varten. Mitään patruunoita ei tässä vaiheessa saa enää tuoda radalle.

- c) Ellei urheilijan kaikki patruunat ole tuotu ilmoittautumisalueelle 30 min. ennen finaalin alkua tai urheilija ei ole ilmoittautunut ilmoittautumisalueelle 15 min. ennen finaalin alkua, vähennetään hä-

nen tuloksesta yksi piste (ensimmäinen osuma).

- d) Urheilijoiden on ilmoitettava muukaan kaikki tarvittavat välineet, kilpailuvaatetus sekä palkintojenjaossa vaadittava joukkueasu. Juryn on tarkistettava, että finalistit ovat läsnä, että heidän nimensä ja kansalaisuutensa on oikein rekisteröity tulosjärjestelmässä ja sivutauluilla. Juryn on suoritettava väline- ja patruunatarkastus heti kun urheilijat ovat paikalla.

SAL:n kommentti: Patruunatarkastus heti kohdan a) jälkeen ja muu varustetarkastus kohdan b) jälkeen.

- d) Finalisti, joka ei ole saapunut paikalle kun esittelyosuus alkaa, ei sallita aloittaa ja hänet sijoitetaan finaalin viimeiseksi.

9.18.2.3 Alkamisaika

Finaalin alkamisaika on kun ”**VALMIS**”-komento (”**READY**”) annetaan ensimmäistä kilpalaukausta varten.

9.18.2.4 Ampumajärjestys ja selkänumerot

Finalisteille jaetaan uudet selkänumerot (numerot 1...6). Finaalin ampumajärjestys määräytyy alkukilpailun sijoituksen mukaan. Korkeimmalla sijalla olevalla urheilijalla on kilpailunumero 1. Pudotus-

ammunnassa mitaleista urheilijat ampuvat numerojärjestyksessä, pienin numero ensin.

9.18.2.5 Koelaukaukset ja näytekiekot

Ennen finaalin alkua tulee kiekot näyttää ja urheilijoiden on sallittava ampua koelaukaukset.

SAL:n kommentti: Ensin koelaukaukset ja sitten näytekiekot.

9.18.2.6 Erikoisvarustus

Finaalirata on varustettava kuulutusjärjestelmällä kuuluttajaa ja äänitekniikka varten. Rata on myös varustettava tuoleilla juryä ja jokaisen finalistin valmentajaa varten. Radalla tulee olla virallinen monivärinen elektroninen sivutaulu (kts. ISSF:n ohjeet), sekä elektroninen ajastin, joka laskee valmistautumisaikoja.

SAL:n kommentti: SAL:n alaisissa kilpailuissa elektroninen sivutaulu voi olla yksivärinen tai se voi olla manuaalinen.

9.18.2.6 Finaalitoimitsijat

Finaalia hoitaa ja valvoo seuraavat henkilöt:

- a) **Tuomari.** Kokenut toimitsija, jolla on voimassa oleva ISSF:n tuomarilisenssi.
- b) **Sivutuomarit ja ajanottotuomari.** Kaksi tuomaria tulee määrätä sivu-

tuomareiksi. Kolmas tuomari valvoo elektronista ajanottoa. Sivutuomarit ja ajanottotuomari nimetään päätuomarin toimesta kilpailutuomareiden joukosta.

- c) **Kilpailujury.** Kilpailujury valvoo finaalia. Yksi juryn jäsenistä nimetään finaalista vastaavaksi juryn jäseneksi.
- d) **Finaalin vastalausejury.** Yksi vetoamusjuryn jäsen sekä vastaava juryn jäsen ja toinen juryn jäsen, jonka nimeää tekninen asiantuntija ja juryn puheenjohtaja, muodostavat finaalin vastalausejuryn, joka ratkaisee kaikki protestit.

SAL:n kommentti: Kaikissa SAL:n kilpailuissa, joissa on finaali, tulee olla finaalin vastalausejury. SAL:n kilpailuissa finaalin vastalausejurynä toimii joko kaksi haulikkojuryn jäsentä ja yksi vetoamusjuryn jäsen tai vaihtoehtoisesti kaksi haulikkojuryn jäsentä ja tekninen asiantuntija. Pienemmissä kilpailuissa, joissa ei ole vetoamusjuria eikä teknistä asiantuntijaa, finaalin vastalausejuryn muodostaa kolme juryn jäsentä.

- e) **Tekninen toimitsija.** Tulospalvelun toimittaja nimeää teknisen toimitsijan, jonka tehtävänä on hoitaa tulospalvelujärjestelmää ja tulosnäyttöä. Kun sellaisia teknisiä ongelmia ilmenee,

jotka vaikuttavat finaalin läpiviemiseen, tulee hänen olla yhteydessä vastaavaan juryn jäseneseen ja tuomariin, jotta ongelmat saadaan ratkaistua mahdollisimman pian.

SAL:n kommentti: SAL:n kilpailuissa teknisenä toimitsijana toimii järjestelytoimikunnan nimeämä tulospalvelun henkilö.

- f) **Kuuluttaja.** ISSF:n tai järjestelytoimikunnan nimeämä toimitsija esittelee finalistit, kuuluttaa tulokset ja antaa katselijoille tietoja.
- g) **Ääniteknikko.** Tekninen toimitsija, jonka vastuulla on äänentoisto- ja musiikkilaitteisto kilpailun aikana.

9.18.2.7

Finaalituotanto ja musiikki. Finaalissa on käytettävä väriä, ääntä, musiikkia kuulutuksia, lavastuksia ja komentoja kokonaisvaltaisesti tavalla, joka tuo parhaalla mahdollisella tavalla esille kilpailun ja urheilijoiden urheilullisuus, katselijoita ja televisioyleisöä kiehtovalla tavalla.

9.18.3

Kilpailutapahtuma

Finaal kilpailu käydään näiden finaalisääntöjen mukaisesti. Lajien normaalit kilpailusäännöt pätevät myös kunkin lajin finaalissa, paitsi niissä kohdissa, joista erikseen tässä säännössä (sääntö 9.18) mainitaan.

9.18.3.1

Trap. Finalistit ampuvat yhden laukauksen kuhunkin kiekkoon (kts. 9.15.5.2.c). Finaalissa urheilijat sijoittuvat ampumapaikoille 1-2-3-4-5-6 selkänumerojärjestyksessä, (kts. 9.18.2.3, pienin numero ampumapaikalle 1). Ammuttuaan urheilija siirtyy seuraavalle ampumapaikalle ja valmistautuu ampumaan kun on hänen vuoronsa. Finaalin aikana on käytettävä elektronista ajastinta joka mittaa 12 sekunnin valmistautumisaikaa. Finaali koostuu tietystä määrästä kiekkoja, jonka jälkeen aina huonoin urheilija putoaa pois, kunnes selviää kuka on voittaja, seuraavasti:

- a) Kun finalistit ovat ampuneet normaalin 25 kiekon kierroksen, putoaa huonoin finalisti pois. Hän sijoittuu kuudenneksi (6.). Mikäli on tasatulos, putoaa se, jolla oli huonoin alkukilpailutulos (suurempi kilpailunumero).
- b) Kun viisi jäljellä olevaa finalistia ovat ampuneet viisi (5) kiekkoa lisää (yhteensä 30), putoaa viides (5.) pois. Mikäli on tasatulos, putoaa se, jolla oli huonoin alkukilpailutulos (suurempi kilpailunumero).
- c) Kun neljä jäljellä olevaa finalistia ovat ampuneet viisi (5) kiekkoa lisää (yhteensä 35), putoaa neljäs (4.) pois. Mikäli on tasatulos, putoaa se, jolla oli

huonoin alkukilpailutulos (suurempi kilpailunumero).

- d) Kun kolme jäljellä olevaa finalistia ovat ampuneet viisi (5) kiekkoa lisää (yhteensä 40), putoaa kolmas (3.) (pronsimitalisti) pois. Mikäli on tasatulos, putoaa se, jolla oli huonoin alkukilpailutulos (suurempi kilpailunumero).
- e) Kohtien b, c ja d viisi kiekkoa heitetään kullekin urheilijalle satunnaisessa järjestyksessä siten, että jokainen saa kaksi oikeaa, kaksi vasenta ja yhden suoran kiekon.
- f) Kun kaksi jäljellä olevaa finalistia ovat ampuneet kymmenen (10) kiekkoa lisää (yhteensä 50), ratkeaa kulta- ja hopeamitali. Mikäli on tasatulos, suoritetaan välittömästi pudotusammunta.
- g) Kohdan f kymmenen kiekkoa heitetään molemmille urheilijalle satunnaisessa järjestyksessä siten, että kumpikin saa neljä oikeaa, neljä vasenta ja kaksi suoraa kiekkoa.
- h) Kunkin pudotuksen jälkeen jäljellä olevat finalistit jäävät omille paikoilleen (rotaatio jatkuu normaalisti).

9.18.3.2

Skeet. Finalistit ampuvat ampumapaikoilta selkänumerojärjestyksessä (pienin numero ampuu ensin). Finaalin aikana on käytettävä elektronista ajastinta joka

mittaa 30 sekunnin suoritusaikaa. Finaali koostuu tietyistä määrästä kaksoiskiekkoja, jonka jälkeen aina huonoin urheilija putoaa pois, kunnes selviää kuka on voittaja, seuraavasti:

- a) Kaikki kuusi finalistia ampuvat 20 kiekkoa (10 kaksoiskiekkoa) siten, että he ampuvat yhden kaksoiskiekon ja yhden käänteisen kaksoiskiekon ampumapaikalta 3, yhden kaksoiskiekon ampumapaikalta 4, yhden kaksoiskiekon ja yhden käänteisen kaksoiskiekon ampumapaikalta 5, yhden kaksoiskiekon ja yhden käänteisen kaksoiskiekon ampumapaikalta 3, yhden käänteisen kaksoiskiekon ampumapaikalta 4 ja yhden kaksoiskiekon ja yhden käänteisen kaksoiskiekon ampumapaikalta 5. 20 kiekon jälkeen huonoin putoaa pois ja saa sijan 6. Mikäli on tasatulos, putoaa se, jolla oli huonoin alkukilpailutulos (suurempi kilpailunumero).
- b) Kun viisi jäljellä olevaa finalistia ovat ampuneet viisi (5) kaksoiskiekkoa lisää (yhteensä 30 kiekkoa), järjestyksessä yksi kaksoiskiekko ja yksi käänteinen kaksoiskiekko ampumapaikalta 3, yksi kaksoiskiekko ampumapaikalta 4, yksi kaksoiskiekko ja yksi käänteinen kaksoiskiekko ampumapaikalta 5, putoaa viides (5.) pois. Mikäli on tasatulos,

putoaa se, jolla oli huonoin alkukilpailutulos (suurempi kilpailunumero).

- c) Kun neljä jäljellä olevaa finalistia ovat ampuneet viisi (5) kaksoiskiekkoa lisää (yhteensä 40 kiekkoa), järjestyksessä yksi kaksoiskiekko ja yksi käänteinen kaksoiskiekko ampumapaikalta 3, yksi käänteinen kaksoiskiekko ampumapaikalta 4, yksi kaksoiskiekko ja yksi käänteinen kaksoiskiekko ampumapaikalta 5, putoaa neljäs (4.) pois. Mikäli on tasatulos, putoaa se, jolla oli huonoin alkukilpailutulos (suurempi kilpailunumero).
- d) Kun kolme jäljellä olevaa finalistia ovat ampuneet viisi (5) kaksoiskiekkoa lisää (yhteensä 50 kiekkoa), järjestyksessä yksi kaksoiskiekko ja yksi käänteinen kaksoiskiekko ampumapaikalta 3, yksi kaksoiskiekko ampumapaikalta 4, yksi kaksoiskiekko ja yksi käänteinen kaksoiskiekko ampumapaikalta 5, putoaa kolmas (3.) pois (pronssimitalisti). Mikäli on tasatulos, putoaa se, jolla oli huonoin alkukilpailutulos (suurempi kilpailunumero).
- e) Kun kaksi jäljellä olevaa finalistia ovat ampuneet viisi (5) kaksoiskiekkoa lisää (yhteensä 60 kiekkoa), järjestyksessä yksi kaksoiskiekko ja yksi käänteinen kaksoiskiekko ampumapaikalta 3, yksi

käänteinen kaksoiskiekko ampumapaikalta 4, yksi kaksoiskiekko ja yksi käänteinen kaksoiskiekko ampumapaikalta 5, ratkeaa kulta- ja hopeamitali. Mikäli on tasatulokset, suoritetaan välittömästi pudotusammunta.

- f) Ampumapaikalla 4 tulee tuomarin kertoa ensimmäiselle finalistille, onko vuorossa kaksoiskiekko vai käänteinen kaksoiskiekko.

9.18.3.3 Tasatulosten ratkaiseminen, pudotusammunta

Tasatulokset sijoista 3..6 ratkaistaan alkukilpailun sijoituksen perusteella (selkänumerojärjestys). Jos kulta- ja hopeamitalista on tasatulokset, suoritetaan pudotusammunta välittömästi. Kiekkoja ei näytetä eikä koelaukauksia sallita. Pudotusammunta suoritetaan seuraavasti:

- a) **Trap.** Urheilijat ryhmittyvät ampumapaikan 1 taakse numerojärjestyksessä. Alkaen ampumapaikalta 1 he ampuvat säännönmukaisia kiekkoja, kunnes tasatulokset on ratkennut seuraavasti: Ampumapaikka 1 vasen kiekko, ampumapaikka 2 oikea kiekko, ampumapaikka 3 vasen kiekko, ampumapaikka 4 oikea kiekko, ampumapaikka 5 vasen kiekko. Tämän jälkeen siirrytään takaisin ampumapaikalle 1, jossa nyt ammutaan

oikea kiekko jne... Jokaista kiekkoa saa ampua vain yhdellä laukauksella. Ammuttuaan urheilija siirtyy ampumavuorossa olevan urheilijan taakse.

Huom: Valmistautumisaika 12 sekuntia.

- b) **Skeet.** Tasatulokset ratkotaan palaamalla ampumapaikalle 3, jossa urheilijat ampuvat yhden normaalin kaksoiskiekon. Ellei tasatulokset ratke, he ampuvat käänteisen kaksoiskiekon. Ellei tämäkään ratkaise tasatulosta he siirtyvät ampumapaikalle 4, jossa he ampuvat normaalin kaksoiskiekon. Ellei tasatulokset ratke he ampuvat käänteisen kaksoiskiekon. Näin jatketaan ampumapaikalla 5, jonka jälkeen taas paikalla 3 jne. kunnes tasatulokset on ratkennut.

Huom: Valmistautumisaika 15 sekuntia.

9.18.3.4

Jos urheilija pudotusammunnassa vahingossa ampuu väärällä vuorolla, tulee tulos rekisteröidä. Urheilijalle tulee antaa varoitus. Mikäli tämä toistuu, tulee kiekko/kiekot tuomita "OHI".

9.18.4

MENETTELY HAULIKKOLAJIEN FINAALEISSA

Aika	Vaihe	Menettely
<p style="text-align: center;">a) 30:00 min. ja 15:00 min. ennen</p>	<p style="text-align: center;">Finalistit ilmoittautuvat patruunatarkastusta varten</p>	<p>Finalistit, heidän valmentajansa tai joukkueen toimitsijansa on ilmoittauduttava finaalinradalla ajoissa (sääntö 9.18.2.2). Jury ohjeistaa finalisteja, heidän valmentajia tai joukkueen toimitsijoita laittamaan kaikki finaaliin tarvitsemansa patruunat numeroituihin, selkänumeroja vastaaviin laatikkoihin. Jury valitsee patruunat patruunatarkastukseen. Tarkastus tulee olla suoritettu urheilijoiden esittelyyn mennessä. Urheilijat saavat lähteä finaalinradalta (FOP) ja palata viimeistään 15:00 minuuttia ennen finaalin alkua. Finaalinradalle ei saa tuoda lisää patruunoita.</p>
<p style="text-align: center;">b) 10:00 min. ennen</p>	<p style="text-align: center;">Koelaukukset ja näyttekiekot</p>	<p>Tuomari antaa finalisteille luvan viimeistellä lämmittelynsä, ampuu koelaukauksensa, jonka jälkeen kiekot näytetään kunkin lajin sääntöjen mukaisesti.</p>
<p style="text-align: center;">c) 5:00 min. ennen</p>	<p style="text-align: center;">Finalistit järjestäytyvät</p>	<p>Finalistit, tuomari ja vastaava juryn jäsen kokoontuvat etukäteen määrättyyn paikkaan keskelle rataa.</p>

<p>d) 4:00 min. ennen</p>	<p>Finalistien esittely</p>	<p>Kuuluttaja esittelee finalistit selkänumerojärjestyksessä nimi, kansallisuus sekä lyhyt selostus finalistin merkittävimmistä saavutuksista. Finalistit järjestyvät numero 1 oikealla, katse yleisöön päin. Kuuluttaja esittelee myös tuomarin ja juryn jäsenen.</p>
<p>e) 1:00 min. ennen</p>	<p>Finaaliin valmistautu- minen</p>	<p>Minuutti ennen ensimmäistä finaalilaukausta tuomari komentaa urheilijat ampumapaikoilleen.</p>
<p>f) 00:00 min.</p>	<p>Finaali alkaa</p>	<p>Tuomari komentaa ensimmäistä finalistia aloittamaan komennolla “VALMIS” (“READY”) Jokaisella finalistilla on trapissa kaksitoista (12) sekuntia aikaa kutsua kiekko. Skeetissä on jokaisella ampujalla siirryttyään ampumapaikalle kolmekymmentä (30) sekuntia aikaa kutsua ja ampua molemmat kaksoiskiekot. Poikkeus on pudotusammunta, jossa aikaa on 15 sekuntia.</p>

<p style="text-align: center;">g) Tulostaulutauko</p>	<p>Trapissa tuomari komentaa tauon kun kaikki finalistit ovat ampu- neet 5 kiekkoa ja tämän jälkeen aina joka viiden kiekon jälkeen. Skeetissä tauko pidetään joka am- pumapaikan jälkeen.</p> <p>Televisio käyttää tämän tauon näyttääksensä tilanteen. Kuulut- taja kertoo lyhyesti urheilijoista ja tuloksista sekä kertoo kuka on pudonnut ja mikä on hänen sijan- sa sekä onko tiedossa pudotus- ammunta. 5-25 sekunnin jälkeen tuomari komentaa ensimmäisen urheilijan ampumaan komennolla "VALMIS" ("READY").</p>
<p style="text-align: center;">h) Finaali loppu</p>	<p>Finaalin päätyttyä on vastuussa olevan juryn jäsenen heti selvi- tettävä, onko kultamitalista tasa- tulos. Ellei tasatulosta ole, tulee hänen heti julistaa "Tulokset ovat lopulliset" ("Results are final").</p> <p>Jos on tasatulos tulee juryn jäse- nen ohjeistaa tuomaria suoritta- maan pudotusammunta kunnes tasatulos on ratkennut.</p> <p>Kun tasatulokset on ratkottu tulee juryn jäsen heti julistaa "Tulok- set ovat lopulliset" ("Results are final").</p>

<p style="text-align: center;">i) Mitalistien selvittyä</p>	<p>Kun juryn jäsen on julistanut “Tulokset ovat lopulliset” (“Results are final”) tulee juryn jäsen koota mitalistit finaaliradalle ja kuuluttajan heti kuuluttaa:</p> <p>”Pronssimitalisti on (nimi) (maasta)”</p> <p>”Hopeamitalisti on (nimi) (maasta)”</p> <p>”Kultamitalisti on (nimi) (maasta)”</p>
---	--

9.18.5 HÄIRIÖT FINAALISSA

- a) Jos tuomari päättää, ettei aseeseen tai patruunoiden toimintahäiriö ole urheilijan syytä, tulee finaali keskeyttää ja urheilijalle on annettava kolme (3) minuuttia aikaa korjata ase tai hankkia toinen tarkastettu ase tai uusia patruunoita. Ellei tämä ole mahdollista kolmen minuutin sisällä joutuu urheilija keskeyttämään kilpailunsa.
- b) Kun häiriö on korjattu tai urheilija on keskeyttänyt, tulee finaali jatkuu. Keskeyttäneen urheilijan sijoitus määräytyy sen mukaan, kuinka monta kiekkoa hän osui ennen häiriötä.
- c) Urheilijalle sallitaan kaksi (2) toimintahäiriötä finaalin aikana, mukaan luettu-

na pudotusammunta, riippumatta siitä yrittikö hän korjata toimintahäiriön tai ei.

- d) Jokainen säännönmukainen kiekko, jonka kohdalla tämän jälkeen tapahtuu aseeseen tai patruunoiden toimintahäiriö tulee tuomita **“OHI”** riippumatta siitä yrittikö urheilija ampua tai ei.

9.18.6 VASTALAUSEET FINAALISSA

- a) Jos urheilija on eri mieltä tuomarin kanssa koskien **”OSUMA”**, **”OHI”**, **”UUSI KIEKKO”** tai säännönvastaisia kiekkoja, tulee hänen ilmoittaa siitä heti nostamalla käsi ja sanomalla "vastalause" ("protesti") ennen kuin seuraava urheilija on ampunut.
- b) Tuomarin on tällöin keskeytettävä ammunta ja, kuultuaan sivutuomareiden mielipiteet, tehdä päätöksensä. Protestia ei hyväksytä, jos seuraava urheilija on ampunut.
- c) Kaikki muut urheilijan tai valmentajan tekemät protestit käsittelee finaalin vastalausejury välittömästi (9.18.2.7). Finaalin vastalausejuryn päätös on lopullinen eikä siitä voi vedota.
- d) Jos finaalissa tehty, muuta kuin **”OSUMA”**, **”OHI”**, **”UUSI KIEKKO”** tai säännönvastaisia kiekkoja koskeva protesti hävitään, tulee urheilijalta vähentää

kaksi (2) pistettä (sarjan kaksi (2) viimeistä osumaa).

e) Protestimaksua ei peritä finaaleissa.

9.19 TRAP PARIKILPAILU (Trap Mixed Team)

9.19.1 YLEISET KILPAILUJÄRJESTELYT

9.19.1.1 Laji

Nämä säännöt (9.19) koskevat miesten ja naisten trapin parikilpailua sekä mies- ja naisjunioreiden trapin parikilpailua.

SAL:n kommentti: ISSF:llä ei enää ole sääntöjä skeetin eikä kaksoistrapin parikilpailuja varten. Mikäli näitä halutaan kansallisesti ampua voidaan kaksoistrapissa noudattaa täysin trapin formaattia ja skeetissä parikilpailun finaalisissa skeetin henkilökohtaisen kilpailun finaaliformaattia siten, että joka toisella ampumapaikalla ampuu parin toinen ampuja.

9.19.1.2 Joukkueiden kokoonpano

Parikilpailun joukkueet on oltava maakohdaisia, joukkueita, joissa on kahden eri maan kilpailijoita ei sallita. Joukkueessa on kaksi jäsentä, yksi miespuolinen ja yksi naispuolinen jäsen. Joukkueessa voi olla junioreita (3.3.7). Molemmilla joukkueenjäsenillä tulee olla samanlainen kan-

sallinen vaatetus ja kansalliset tunnukset (TS.6.20.2.2). Alkukilpailuissa urheilijoilla on sama selkännumero kuin henkilökohtaisessa kilpailussa. Alkukilpailun jälkeen finalistit saavat uudet selkänumerot.

SAL:n kommentti: SAL:n alaisissa kilpailuissa joukkueen muodostavat saman seuran urheilijat. SAL:n kilpailuissa voidaan parikilpailun alkukilpailuun jakaa omat selkänumerot.

9.19.1.3 Joukkueet kilpailussa

Maa saa ilmoittaa kilpailuun korkeintaan kaksi joukkuetta. Osallistumismaksu joukkuetta kohden on 170 € (GR.3.7.4.1). Joukkueenjäsen voidaan vaihtaa toiseen viimeistään klo. 12.00 kaksi päivää ennen kilpailun alkua.

SAL:n kommentti: SAL:n alaisissa kilpailuissa seurajoukkueiden määrä ei ole rajattu. Osallistumismaksuissa noudetaan kilpailuluvan myöntäjän vahvistamaa osallistumismaksua. Urheilijan voi vaihtaa toiseen yksi tunti ennen kilpailun alkua.

9.19.1.4 Kilpailun muoto

Kilpailu on kaksivaiheinen

- a) Alkukilpailu
- b) Finaali

9.19.1.5 Aikataulutus

ISSF:n kilpailuissa parikilpailun alkukilpailu ja finaali käydään tavallisesti samana päivänä, päivä miesten ja naisten trapkilpailun jälkeen.

9.19.1.6 Joukkuetulokset

Joukkueen tulos on kummassakin vaiheessa molempien urheilijoiden yhteenlaskettu tulos kyseisessä vaiheessa

9.19.1.7 Pudotusammunta

a) Pudotusammunnalla ratkotaan:

tasatulokset alkukilpailun jälkeen paikasta finaalissa.

tasatulokset alkukilpailun jälkeen finaalin sijoista 1 ... 6.

tasatulokset 1. ja 2. sijasta finaalissa.

b) Pudotusammunta alkukilpailun jälkeen:

tulee ampua toisella radalla kuin finaaliradalla

Korkeammat sijat ratkotaan ensin.

Joukkue jolla on parempi alkukilpailusijoitus, ampuu ensin (9.15.3).

joukkueille sallitaan koelaukaukset ja näytekiekot

c) Pudotusammunta finaalin aikana sijoista 1 ja 2:

Joukkue, jolla on pienempi selkänumero, ampuu ensin

Ei koelaukauksia eikä näytekiekkoja

9.19.1.8 Pudotusammunnan menettely

Sääntö 9.15.5.2 sovelletaan seuraavasti:

- a) Joukkueen molemmat jäsenet osallistuvat pudotusammuntaan
- b) Joukkueen valmentaja päättää kumpi, mies vai nainen, ampuu ensin.
- c) Kuhunkin kiekkoon saa ampua vain yhden (1) laukauksen (9.15.5.2.c).
- d) Ampujat, jotka ampuvat ensin ryhmittyvät jonoon ampumapaikan 1 taakse. Nämä ampuvat säännönmukaisen kiekon säännön 9.15.5.2 mukaisesti.
- e) mikäli tasatulokset ei ratkennut, sama jatkuu ampumapaikalla 2 siten, että joukkueiden toiset ampuvat.
- f) Tämä jatkuu siten, että joukkueen jäsenet vuorotellen ampuvat seuraavassa järjestyksessä: 1- 2 - 2 - 1 - 1 - 2 - 2 jne. peräkkäisillä ampumapaikoilla kunnes tasatulokset on ratkennut.

9.19.1.9 Valmentaminen

Alkukilpailun aikaista valmentamista ohjaa sääntö TS.6.12.5 (ei-sanallinen valmentaminen on sallittu). Finaalia varten tulee radalla olla kuusi tuolia paikan 6

takavasemmalla ampumapaikalla 6, 1 ja 2 aloittavien urheilijoiden valmentajia sekä toista urheilijaa varten. Kuusi tuolia tulee olla ampumapaikan 5 takaoikealla ampumapaikoilla 3, 4 ja 5 aloittavien urheilijoiden valmentajia ja toista urheilijaa varten. Valmentajilla on oltava kansallinen vaatetus tai selvä maatunnus/KOK:n lyhenne selässään. Valmentajat ja urheilijat, jotka istuvat tuoleilla voivat keskustella keskenään kilpailun aikana edellyttäen, etteivät häiritse ampumavuorossa olevia urheilijoita.

9.19.1.10 Aikalisä

Finaalin aikana kukin valmentaja voi käyttää yhden (1) aikalisän, joka on enintään yhden (1) minuutin pituinen, kun on oman joukkueen urheilijan vuoro ampua. Juryn jäsenen on valvottava ajankäyttöä. Aikalisän aikana kaikki valmentajat saavat puhua urheilijoidensa kanssa. Kuuluttaja voi kommentoida kilpailun kulkua aikalisän aikana.

9.19.1.11 Ase- ja patruunahäiriöt

Häiriöt alkukilpailuissa ratkotaan säännön 9.12. mukaan. Häiriöt finaalissa ratkotaan säännön 9.18.5 mukaan.

9.19.1.12 Protestit

Protestit alkukilpailussa ratkaistaan säännön 9.17 mukaan. Protestit finaalissa ratkaisee finaalin vastalausejury säännön 9.18.2.6 mukaan.

9.19.1.13 Musiikki ja katselijat

Finaalin aikana tulee soittaa musiikkia ja katselijoita tulee kehottaa kannustamaan ja hurraamaan suosikkijoukkuettaan.

9.19.2 ALKUKILPAILU

9.19.2.1 Alkamisaika

Alkukilpailun alkamisaika tulee ilmoittaa virallisessa kilpailuohjelmassa.

9.19.2.2 Eräjako

Eräjako tulee suorittaa arpomalla. Joukkueen molemmat urheilijat tulee erässä ampua peräkkäin, mies ensin ja sitten nainen. Kaksi saman maan joukkuetta ei saa sijoittaa samaan erään.

SAL: kommentti: SAL:n alaisissa kilpailuissa tulee mahdollisuuksien mukaan seurajoukkueiden osalta noudattaa samaa menettelyä.

9.19.2.3 Urheilijoiden keskustelu

Joukkueen jäsenet saavat keskustella keskenään ammuttuaan kiekkonsa, en-

nen kuin siirtyvät seuraavalle ampumapaikalle edellyttäen, ettei tämä häiritse muita urheilijoita.

9.19.2.4 Karsinta

Joukkueen molemmat urheilijat ampuvat kummatkin kolme 25 kiekon kierrosta. Yhteensä 75 kiekkoa per urheilija (150 kiekkoa joukkueelle). Karsinnassa käytetään sääntöä 9.8.

9.19.2.5 Joukkuesijoitukset

Joukkuesijoitukset määräytyvät joukkueen molempien urheilijoiden yhteenlasketun tuloksen perusteella.

9.16.2.6 Alkukilpailun pudotusammunta

Tasatulokset sijoista 1 ... 6 ja/tai paikasta finaalissa ratkotaan pudotusammunnalla (kts myös 9.19.1.7). Kaikki muut tasatulokset ratkaistaan Count Back-säännöllä (9.15.1.2) joukkueenjäsenten yhteenlaskettuun tulokseen.

9.19.2.7 Valikoituminen finaaliin

Sen jälkeen kun alkukilpailun tulokset on ratkaistu, ml. mahdolliset pudotusammunnat, jatkavat kuusi parasta joukkuetta finaaliin. Joukkueet saavat uudet selkänumerot, jotka vastaavat niiden ampumajärjestystä finaalissa. Selkänumeroiden on noudatettava oheisen kuvan formaattia.

Se joukkueenjäsen, joka ampuu ensin pitää valkoista selkänumeroa. Joukkueenjäsen, joka ampuu toisena, pitää mustaa selkänumeroa.

TRAP MIXED TEAM BIB NUMBER FORMAT					
1 ₁	2 ₁	3 ₁	4 ₁	5 ₁	6 ₁
1 ₂	2 ₂	3 ₂	4 ₂	5 ₂	6 ₂

9.19.3 FINAALI

9.19.3.1 Alkamisaika

Finaalin alkamisaika on ilmoitettava virallisessa kilpailuohjelmassa. Finaali ammutaan finaalinradalla.

9.19.3.2 Finaalin toimitsijat

Parikilpailun finaali johdetaan ja valvotaan säännön 9.18.2.7 mukaisesti.

9.19.3.3 Joukkueiden ilmoittautuminen

Finaaliin selviytyneiden joukkueiden tulee ilmoittautua patruunatarkastusta varten viimeistään 30 minuuttia ennen finaalin ilmoitettua alkamisaikaa. Juryn on suoritettava patruuna- ja varustetarkastukset

ilmoittautumisajan puitteissa. Urheilijoiden on ilmoittauduttava finaalia varten viimeistään 15 minuuttia ennen finaalin alkua. Joukkue rangaistaan yhden pisteen vähennyksellä ensimmäisestä osumasta mikäli joukkueen patruunat ei tuoda tarkastukseen viimeistään 30 minuuttia ennen finaalin alkua tai mikäli joukkueen jäsen ei ilmoittaudu viimeistään 15 minuuttia ennen finaalin alkua.

9.19.3.4 Koelaukaukset ja näytekiekot

Ennen finaalin alkua tulee kiekot näyttää ja urheilijoiden sallitaan ampua koelaukaukset.

9.19.3.5 Finaalin menettely

Finaalissa ammutaan kuhunkin kiekkoon vain yksi laukaus (kts. 9.15.5.2.c). Joukkueen valmentaja päättää kumpi urheilija ampuu ensin (mies vai nainen). Joukkueiden ne urheilijat, jota ampuvat ensin asettuvat paikoille 1 ... 6 selkänumerojärjestyksessä. Joukkueen toinen urheilija siirtyy istumaan valmentajansa viereen kilpailualueen vasemmalla tai oikealla puolella. Urheilijat, jotka aloittavat kilpailun ampuvat vuorollaan viisi (5) kiekkoa normaalissa trapin rotaatiossa. Tämän jälkeen on lyhyt tauko, jonka aikana toisena ampuvat urheilijat siirtyvät ampu-

mapaikoilleen ja ampuvat vuorostaan viisi kiekkoa.

Kuuluttaja kertoo tilanteesta joka vaihdon yhteydessä. Ammunta jatkuu vuorotellen, kunnes kukin joukkue on ampunut 25 kiekkoa (2 vasenta, 2 oikeaa ja 1 suora kiekko joka ampumapaikalta). Ensiksi ampuvat urheilijat ampuvat 15 kiekkoa (kolme kävelyä) ja toisena ampuvat urheilijat 10 kiekkoa (kaksi kävelyä).

9.19.3.6 Kuudennen sijan pudotus

Kun kaikki joukkueet ovat ampuneet 25 kiekkoa, putoaa se joukkue jatkosta, jolla on huonoin tulos ja saa sijaluvun 6. Jos kuudennesta sijasta on tasatulos, putoaa se joukkue, jolla on huonoin sijoitus peruskilpailussa (suurin selkännumero).

Finaali jatkuu ja urheilijat, jotka ampuvat toisina ampuvat viisi (5) kiekkoa.

9.19.3.7 Viidennen sijan pudotus

Sen jälkeen kun jäljellä ovat joukkueet ovat ampuneet 30 kiekkoa putoaa joukkue, jolla on huonoin tulos ja saa sijan 5. Jos viidennestä sijasta on tasatulos, putoaa se joukkue, jolla on huonoin sijoitus peruskilpailussa (suurin selkännumero). Finaali jatkuu ja urheilijat, jotka ampuvat ensin ampuvat 5 kiekkoa.

9.19.3.8 Neljännen sijan pudotus

Sen jälkeen kun jäljellä olevat joukkueet ovat ampuneet 35 kiekkoa putoaa joukkue, jolla on huonoin tulos ja saa sijan 4. Jos neljänneistä sijasta on tasatulos, putoaa se joukkue, jolla on huonoin sijoitus peruskilpailussa (suurin selkännumero). Finaali jatkuu ja urheilijat, jotka ampuvat toisina ampuvat 5 kiekkoa.

9.19.3.9 Kolmannen sijan pudotus

Sen jälkeen kun jäljellä olevat joukkueet ovat ampuneet 40 kiekkoa putoaa joukkue, jolla on huonoin tulos ja saa sijan 3. Jos kolmannesta sijasta on tasatulos, putoaa se joukkue, jolla on huonoin sijoitus peruskilpailussa (suurin selkännumero). Finaali jatkuu ja urheilijat, jotka ampuvat ensin ampuvat 5 kiekkoa, jonka jälkeen urheilijat, jotka ampuvat toisina ampuvat 5 kiekkoa.

9.19.3.10 Kullan ja hopean ratkeaminen

Kun molemmat jäljellä olevat joukkueet ovat ampuneet 50 kiekkoa ratkeaa 1. ja 2. sija. (kulta- ja hopeamitali). Tasatulos ratkotaan pudotusammunnalla säännön 9.19.1.8 mukaisesti.

SAL:n kommentti: Jos SAL:n kilpailuissa on vähemmän kuin kuusi joukkuetta, alkaa pudotus seuraavasti:

Viisi joukkuetta: kohdasta 9.19.3.7
Neljä joukkuetta: kohdasta 9.19.3.8
Kolme joukkuetta: kohdasta 9.19.3.9
Kaksi joukkuetta: kohdasta 9.19.3.10

9.19.3.11 Pudotusvaiheen menettely

Kunkin pudotusvaiheen jälkeen joukkueet jatkavat omilta paikoiltaan. Viiden kiekon kävely kohdassa 9.19.3.7, 8 ja 9 koostuu kahdesta vasen kiekosta, kahdesta oikeasta kiekosta ja yhdestä suorasta kiekosta satunnaisesta järjestyksessä kullekin joukkueelle. 10 kiekon osuus kohdassa 9.19.3.9 koostuu neljästä vasen kiekosta, neljästä oikeasta kiekosta ja kahdesta suorasta kiekosta kullekin joukkueelle satunnaisessa järjestyksessä. 25 kiekkoa kohdasta 9.19.3.7 kohtaan 9.19.3.10 tulee koostua kahdesta vasen kiekosta, kahdesta oikeasta kiekosta ja yhdestä suorasta kiekosta jokaiselta viideltä ampumapaikalta kullekin joukkueelle. Kaikki kiekkojen heittojärjestykset tulee olla samat kuin trapin henkilökohtaisessa formaatissa (sääntö 9.18.3.1.a ... h)

9.19.3.12 Voittajajoukkueiden julistaminen

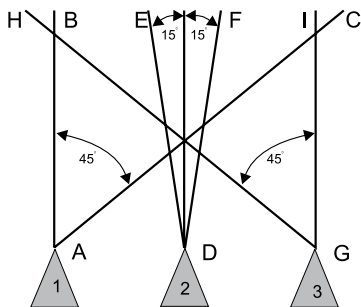
Kun kulta- ja hopeamitalit ovat ratkenneet, tulee juryn jäsen koota kaikki kolme mitelijoukkuetta ampuma-alueelle ja kuuluttaja kertoo, mikä joukkue on voittanut pronssia, mikä hopeaa ja mikä kultaa.

9.20

KUVAT JA TAULUKOT

9.20.1

TRAPIN VAAKAKULMAT

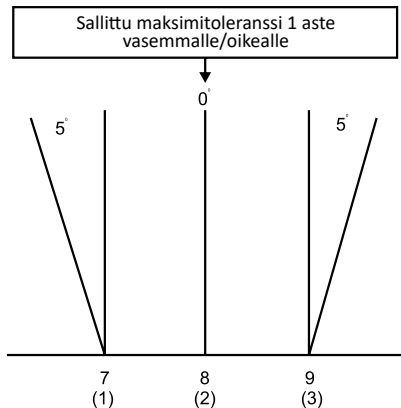

Suurimmat sivukulmat kunkin ryhmän ensimmäiselle, toiselle ja kolmannelle heittimelle.

Kiekkosten heittäimestä 1 tulee pudota alueelle ABC
Kiekkosten heittäimestä 2 tulee pudota alueelle DEF
Kiekkosten heittäimestä 3 tulee pudota alueelle GHI

9.20.2

KAKSOISTRAPIN VAAKAKULMAT

9.20.3

TRAP-HEITINTEN ASETUKSET,
TAULUKOT I...IX

Taulukko I

Ryhmä	Heitin nro	Lentoradan suunta	Lentoradan korkeus 10 m heitin-suoj.reun.	Lentoradan pituus ampumatasossa
1	1	25° oikea	2,00 m	76 m ±1m
	2	5° vasen	3,00 m	
	3	35° vasen	1,50 m	
2	4	45° oikea	2,50 m	
	5	10° oikea	1,80 m	
	6	35° vasen	3,00 m	
3	7	35° oikea	3,00 m	
	8	5° vasen	1,50 m	
	9	45° vasen	1,60 m	
4	10	40° oikea	1,50 m	
	11	0°	3,00 m	
	12	25° vasen	2,60 m	
5	13	20° oikea	2,40 m	
	14	5° oikea	1,90 m	
	15	35° vasen	3,00 m	

Taulukko II

Ryhmä	Heitin nro	Lentoradan suunta	Lentoradan korkeus 10 m heitin-suoj. reun.	Lentoradan pituus ampumatasossa
1	1	25° oikea	3,00 m	76 m ±1m
	2	5° vasen	1,80 m	
	3	35° vasen	2,00 m	
2	4	40° oikea	2,00 m	
	5	0°	3,00 m	
	6	45° vasen	1,60 m	
3	7	45° oikea	1,50 m	
	8	0°	2,80 m	
	9	40° vasen	2,00 m	
4	10	15° oikea	1,50 m	
	11	5° oikea	2,00 m	
	12	35° vasen	1,80 m	
5	13	35° oikea	1,80 m	
	14	5° vasen	1,50 m	
	15	40° vasen	3,00 m	

Taulukko III

Ryhmä	Heitin nro	Lentoradan suunta	Lentoradan korkeus 10 m heitin-suoj. reun.	Lentoradan pituus ampumatasossa
1	1	30° oikea	2,50 m	76 m ±1m
	2	0°	2,80 m	
	3	35° vasen	3,00 m	
2	4	45° oikea	1,50 m	
	5	5° vasen	2,50 m	
	6	40° vasen	1,70 m	
3	7	30° oikea	2,80 m	
	8	5° oikea	3,00 m	
	9	45° vasen	1,50 m	
4	10	45° oikea	2,30 m	
	11	0°	3,00 m	
	12	40° vasen	1,60 m	
5	13	30° oikea	2,00 m	
	14	0°	1,50 m	
	15	35° vasen	2,20 m	

Taulukko IV

Ryhmä	Heitin nro	Lentoradan suunta	Lentoradan korkeus 10 m heitin-suoj. reun.	Lentoradan pituus ampumatasossa
1	1	40° oikea	3,00 m	76 m ±1m
	2	10° oikea	1,50 m	
	3	30° vasen	2,20 m	
2	4	30° oikea	1,60 m	
	5	10° vasen	3,00 m	
	6	35° vasen	2,00 m	
3	7	45° oikea	2,00 m	
	8	0°	3,00 m	
	9	20° vasen	1,50 m	
4	10	30° oikea	1,50 m	
	11	5° vasen	2,00 m	
	12	45° vasen	2,80 m	
5	13	35° oikea	2,50 m	
	14	0°	1,60 m	
	15	30° vasen	3,00 m	

Taulukko V

Ryhmä	Heitin nro	Lentoradan suunta	Lentoradan korkeus 10 m heitin-suoj. reun.	Lentoradan pituus ampumatasossa
1	1	45° oikea	1,60 m	76 m ±1m
	2	0°	3,00 m	
	3	15° vasen	2,00 m	
2	4	40° oikea	2,80 m	
	5	10° vasen	1,50 m	
	6	45° vasen	2,00 m	
3	7	35° oikea	3,00 m	
	8	5° vasen	1,80 m	
	9	40° vasen	1,50 m	
4	10	25° oikea	1,80 m	
	11	0°	1,60 m	
	12	30° vasen	3,00 m	
5	13	30° oikea	2,00 m	
	14	10° oikea	2,40 m	
	15	15° vasen	1,80 m	

Taulukko VI

Ryhmä	Heitin nro	Lentoradan suunta	Lentoradan korkeus 10 m heitin-suoj. reun.	Lentoradan pituus ampumatasossa
1	1	40° oikea	2,00 m	76 m ±1m
	2	0°	3,00 m	
	3	35° vasen	1,50 m	
2	4	35° oikea	2,50 m	
	5	10° oikea	1,50 m	
	6	35° vasen	2,00 m	
3	7	35° oikea	2,00 m	
	8	5° vasen	1,50 m	
	9	40° vasen	3,00 m	
4	10	45° oikea	1,50 m	
	11	10° vasen	3,00 m	
	12	25° vasen	2,60 m	
5	13	25° oikea	2,40 m	
	14	5° oikea	1,50 m	
	15	45° vasen	2,00 m	

Taulukko VII

Ryhmä	Heitin nro	Lentoradan suunta	Lentoradan korkeus 10 m heitin-suoj. reun.	Lentoradan pituus ampumatasossa
1	1	35° oikea	2,20 m	76 m ±1m
	2	5° vasen	3,00 m	
	3	20° vasen	3,00 m	
2	4	40° oikea	2,00 m	
	5	0°	3,00 m	
	6	45° vasen	2,80 m	
3	7	40° oikea	3,00 m	
	8	0°	2,00 m	
	9	40° vasen	2,20 m	
4	10	45° oikea	1,50 m	
	11	5° oikea	2,00 m	
	12	35° vasen	1,80 m	
5	13	20° oikea	1,80 m	
	14	5° vasen	1,50 m	
	15	45° vasen	2,00 m	

Taulukko VIII

Ryhmä	Heitin nro	Lentoradan suunta	Lentoradan korkeus 10 m heitin-suoj. reun.	Lentoradan pituus ampumatasossa
1	1	25° oikea	3,00 m	76 m ±1m
	2	5° oikea	1,50 m	
	3	20° vasen	2,00 m	
2	4	40° oikea	1,50 m	
	5	0°	3,00 m	
	6	45° vasen	2,80 m	
3	7	35° oikea	3,00 m	
	8	5° vasen	2,50 m	
	9	45° vasen	2,00 m	
4	10	45° oikea	1,80 m	
	11	0°	1,50 m	
	12	30° vasen	3,00 m	
5	13	30° oikea	2,00 m	
	14	10° oikea	3,00 m	
	15	15° vasen	2,20 m	

Taulukko IX

Ryhmä	Heitin nro	Lentoradan suunta	Lentoradan korkeus 10 m heitin-suoj. reun.	Lentoradan pituus ampumatasossa
1	1	40° oikea	3,00 m	76 m ±1m
	2	0°	1,80 m	
	3	20° vasen	3,00 m	
2	4	15° oikea	3,00 m	
	5	10° vasen	1,50 m	
	6	35° vasen	2,00 m	
3	7	45° oikea	1,60 m	
	8	0°	2,80 m	
	9	30° vasen	3,00 m	
4	10	30° oikea	2,00 m	
	11	5° vasen	2,00 m	
	12	15° vasen	3,00 m	
5	13	35° oikea	2,90 m	
	14	0°	1,60 m	
	15	45° vasen	2,20 m	

9.21 HAKEMISTO

Ampumajärjestys	9.11.4.5
Ampumaohjelma	9.11.1
Ampuminen ja koelaukaukset	9.2.4
Asehäiriö	9.12
Asehäiriö – määritelmä	9.12.1
Asehäiriö – patruunahäiriö	9.12.4.3
Asehäiriö – sallittujen häiriöiden määrä	9.12.2
Asehäiriö – toimenpiteet asehäiriön jälkeen	9.12.5
Asehäiriö – toimenpiteet asehäiriön sattuessa	9.12.4
Asehäiriö – urheilijan toimenpiteet	9.12.4.1
Aseet	9.4.2
Aseet – hinnat ja remmit	9.4.2.3
Aseet – makasiinit	9.4.2.4
Aseet – optiset tähtäimet	9.4.2.8
Aseet – päästöliipaisimet	9.4.2.2
Aseet – reijitetyt piiput	9.4.2.7
Aseet – sallitut tyypit	9.4.2.1
Aseet – suujarrut	9.4.2.6
Aseet – vaihtaminen	9.4.2.5
Aseet, varusteet ja patruunat	9.4
Automaattitrap – aikaraja	9.22.3
Automaattitrap – asetukset ja säädöt	9.22.5.3
Automaattitrap – keskeytykset	9.22.4.2
Automaattitrap – kiekosta kieltäytyminen	9.22.6
Automaattitrap – molemmat laukaukset yhtä aikaa	9.22.9
Automaattitrap – näytekiekko	9.22.5.4
Automaattitrap – “OHI”	9.22.8
Automaattitrap – säännönvastainen kiekko	9.22.5.5
Automaattitrap – “UUSI KIEKKO”	9.22.7

Avoin rikkomus	9.16.3.1
Count Back-sääntö ennen finaalia	9.15.1.2
Elektroninen tulostaulu	9.14.3.1
Elektroninen tulostaulu – virheet	9.14.3.3
Erimielisyys tuomarin päätöksestä	9.17.1
Eräjako	9.11.4
Eräjako – ampumajärjestys	9.11.4.5
Eräjako – arvonta	9.11.4.3
Eräjako – erän koostumus	9.11.4.1
Eräjako – muuttaminen	9.11.4.4
Etu – epävirallisissa harjoituksissa	9.6.2.2
Finaali – alkamisaika	9.18.2.3
Finaali – ampumajärjestys	9.18.2.4
Finaali – ase- tai patruunahäiriö	9.18.5
Finaali – epäkuntoinen ase	9.18.5
Finaali – finalistien määrä	9.18.1
Finaali – haulikkolajeissa	9.18
Finaali – ilmoittautuminen radalle	9.18.2.2
Finaali – keskeytyneen finaalin lopettaminen	9.16.5.2
Finaali – kilpailun läpivieminen	9.18.4
Finaali – kilpailutapahtuma	9.18.4
Finaali – koelaukaukset	9.18.2.4
Finaali – myöhästynyt tai poissaoleva urheilija	9.18.2.2
Finaali – pudotusammunta	9.18.3.3
Finaali – ratakomennot	9.18.4
Finaali – ratalaiterikko	9.5.5.3
Finaali – ratalaitteet	9.18.2.5
Finaali – sallittujen asehäiriöiden määrä	9.18.5.c
Finaali – sijat keskeytyneen finaalin jälkeen	9.16.4.2
Finaali – skeet	9.18.3.2
Finaali – trap	9.18.3.1
Finaali – toimitsijat	9.18.2.7

Finaali – tulostauko	9.18.4.g
Finaali – tuotanto ja musiikki	9.18.2.8
Finaali – vastalauseet finaalin aikana	9.18.6
Finaali – yleiset vaatimukset	9.18.2
Harjoitukset	9.6.2
Harjoitukset – epäviralliset	9.6.2.2
Harjoitukset – viralliset (PET)	9.6.2.1
Haulikot	9.4.2
Haulikon vaihtaminen	9.4.2.5
Haulikot – hihnat ja remmit	9.4.2.3
Haulikot – epäkuntoinen haulikko	9.12.6
Haulikot – optiset tähtäimet	9.4.2.8
Haulikot – päästöliipaisin	9.4.2.2
Haulikot – reijitetyt piiput	9.4.2.7
Haulikot – sallitut tyypit	9.4.2.1
Huomioliivit – turvallisuus	9.2.1
Hylkääminen (punainen kortti)	9.16.5
Hylkääminen – finaalissa	9.16.5.1
Jury – enemmistö päätös	9.16.5.1
Jury – tehtävät ennen kilpailua	9.5.2.1
Jury – tehtävät ja toimenpiteet	9.16.1
Jury – tehtävät kilpailun aikana	9.5.2.2
Kaksoistrap – aikaraja, lisäaika jättää ampumapaikka 5	9.9.3
Kaksoistrap – ampuminen maahan	9.9.9
Kaksoistrap – ase- ja patruunahäiriöt	9.9.8.4
Kaksoistrap – asetukset	9.9.5
Kaksoistrap – juryn tarkastukset	9.9.6
Kaksoistrap – keskeytykset, kiekkojen katsominen	9.9.4
Kaksoistrap – kiekkojen lentopituudet, kulmat ja korkeus	9.9.5

Kaksoistrap – kiekkoista kieltäytyminen	9.9.7
Kaksoistrap – kiekkoista kieltäytyminen, urheilijan toimenpiteet	9.9.7
Kaksoistrap – kierroksen kulku	9.9.1
Kaksoistrap – kilpailusäännöt	9.9
Kaksoistrap – menetelmä	9.9.2
Kaksoistrap – molemmat laukaukset yhtä aikaa	9.9.8.1.j, 9.12.1
Kaksoistrap – näytekiekot	9.9.6.1
Kaksoistrap – “OHI”	9.9.8.3
Kaksoistrap – rata (erillinen rata)	TS.6.4.19.3
Kaksoistrap – pudotusammunta-asetukset	9.9.6.2
Kaksoistrap – säännönvastaiset lentoradat	9.9.6.3
Kaksoistrap – “UUDET KIEKOT”	9.9.8
Kaksoistrap – “UUDET KIEKOT” jos urheilija ei ampunut	9.9.8.2
Kaksoistrap – “UUDET KIEKOT” vaikka urheilija ampui	9.9.8.1
Kaksoistrap – “UUDET KIEKOT” tuomarin vastuulla	9.9.8.1
Kaksoistrap – vaakakulmat	9.19.2
Kansallinen KOK-lyhenne	9.13.3
Kansallinen skeet – kiekkojen heittopituudet	9.23.3
Kansallinen skeet – merkinauha	9.23.5
Kansallinen skeet – patruunat	9.23.1
Kansallinen skeet – sarjan kulku	9.23.2
Kansallinen skeet – tasatulokset	9.23.7
Kansallinen skeet – valmiusasento	9.23.4
Kansallinen trap – aikaraja	9.22.3
Kansallinen trap – asetukset ja säädöt	9.22.5.3
Kansallinen trap – keskeytykset	9.22.4
Kansallinen trap – kiekosta kieltäytyminen	9.22.6

Kansallinen trap – näytekiekko	9.22.5.4
Kansallinen trap – “OHI”	9.22.8
Kansallinen trap – säännönvastainen kiekko	9.22.5.5
Kansallinen trap – “UUSI KIEKKO”	9.22.7
Keskeytykset – kaksoistrap	9.9.4
Keskeytykset – ohjelmaan	9.11.3
Keskeytykset – skeet	9.10.3.5.c
Keskeytykset – trap	9.8.4
Keskeytynyt kierros - jäljellä olevien kiekkojen vähennys	9.16.4.2
Kiekot – asetukset, skeet	9.10.3.7
Kiekot – rikkinäinen	9.7.3
Kiekot – säännönmukainen, säännönvastainen, rikkinäinen, osuma, ohi, uusi kiekko	9.7
Kilpailun johtaja – tehtävät	9.5.3.3
Kilpailun johtaja – vastuut	9.5.3.2
Kilpailunumero	9.13.2
Kilpailutapahtuma	9.6.1
Kilpailutoimitsijat	9.5
Kilpailuvaatetus	9.13
Kilpailuvaatetus, avonaiset kengät	9.13.1.b
Kirjallinen vastalause	9.17.3
Koelaukausalue	9.2.3.a
Koelaukaukset – aserikon jälkeen	9.2.4.e
Komennot	9.2.6
Kuulon suojaaminen	9.2.7
Kuvat ja piirrookset	9.20
Miesten kilpailut	9.1.4
Naisten kilpailut	9.1.4
OHI	9.7.5
Oikeakätinen urheilija – vasenkätinen urheilija	9.1.3

Optiset tähtäimet	9.4.2.8
OSUMA	9.7.4
Patruunat – säännönvastaiset	9.4.3.2
Patruunat – tarkastus	9.4.3.2
Patruunat – tarkastus, myytävänä olevat patruunat	9.4.3.2.b
Patruunat – toimintahäiriö	9.12.4.3
Patruunat – määritelmät	9.4.3.1
Perälevy	9.4.2.9
Piiput	9.4.2.7
Piipunvalinta	9.12.3
Poissaolo	9.16.4.3
Poissaolo – erikoiset olosuhteet	9.16.4.5
Pudotusammunta	9.15.4
Pudotusammunta – aikaraja	9.15.4.4
Pudotusammunta – automaattitrap	9.22.10.2
Pudotusammunta – automaattitrap, finaali	9.22.11.1
Pudotusammunta – ennen finaalia	9.15.4.2
Pudotusammunta – finaalissa	9.18.4.3
Pudotusammunta – kaksoistrap	9.15.5.3
Pudotusammunta – kansallinen skeet	9.23.7.
Pudotusammunta – kansallinen trap	9.23.10.2
Pudotusammunta – kansallinen trap, finaali	9.23.11.1
Pudotusammunta – menettely	9.15.5
Pudotusammunta – skeet	9.15.5.4
Pudotusammunta – trap	9.15.5.2
Pudotusammunta – turvallisuus	9.15.5.1
Pudotusammunta – valmistautumisaika	9.15.4.4
Pudotusammunta – yleistä	9.15.4
Päätuomari – tehtävät	9.5.4.2
Rata- ja kiekkomääräykset	9.3
Ratalaitteisiin kajoaminen	9.3.c

Selkänumerot	9.13.2
Sijoitukset	9.15.1.3
Silmien suojat	9.13.4
Silmien suojaaminen	9.2.7
Sivutaulu – elektroninen	9.14.3.1
Sivutaulu – elektroninen, virheet	9.14.3.3
Sivutaulu – manuaalinen	9.14.3.4
Sivutuomari – poissaolo - yhden pisteen väh.	9.5.6.3
Sivutuomari – tehtävät	9.5.6.2
Sivutuomari – tuomarin neuvominen	9.5.6.4
Skeet – aikarajat	9.10.3.1
Skeet – ampumapaikan 8 säännöt	9.10.3.3
Skeet – ampuminen väärällä vuorolla	9.10.7
Skeet – kiekkojen lentoradat, kulmat ja heittopituudet	9.10.3.7
Skeet – kiekkojen lentoradat, juryn tarkastus	9.10.3.7
Skeet – kiekosta kieltäytyminen	9.10.5
Skeet – kiekosta kieltäytyminen urheilijan toimenpiteet	9.10.5
Skeet – kierroksen kulku	9.10.1
Skeet – kilpailusäännöt	9.10
Skeet – menetelmä	9.10.2
Skeet – merkkinauha	9.10.4
Skeet – merkkinauhan tarkastus	9.10.4.2
Skeet – näytekiekko	9.10.3.5
Skeet – ohi	9.10.8
Skeet – ohi kaksoiskiekoissa	9.10.9
Skeet – patruunoiden määrä	9.10.3.4
Skeet – radat (TS.6.4.20.3)	9.1.5
Skeet – radat, kuva (TS.6.4.20.4)	9.1.5
Skeet – START	9.10.1, 9.10.2

Skeet – säännönvastainen lentorata	9.10.3.8
Skeet – tähtäinharjoittelu radalla	9.10.3.6
Skeet – uusi kiekko, urheilija ei ole ampunut	9.10.6.2
Skeet – uusi kiekko, vaikka urheilija ampui	9.10.6.1
Skeet – uusi kiekko kaksoiskiekoissa	9.10.6.3
Skeet – uusi kiekko, tuomarin vastuulla	9.10.6 / 6.1
Skeet – valmiusasento	9.10.3.9
STOP-komento	9.2.5
Suullinen vastalause	9.17.2
Sääntöjen soveltaminen	9.1.1
Sääntöjen tunteminen	9.1.2
Sääntöjenmukainen kiekko	9.7.1
Sääntöjenvastainen kiekko	9.7.2
Sääntörikkomukset	9.16
Sääntörikkomus – avoin	9.16.3.1
Sääntörikkomus – tekninen	9.16.3.5
Tasatulokset – ennen finaalia	9.15.1.1
Tasatulokset – finaalissa	9.15.4.3
Tasatulokset – ei finaalia	9.15.2.1
Tasatulokset – ei finaalia, sijat 1...3	9.15.2.3
Tasatulokset – ei finaalia, sijat 4 eteenpäin	9.15.2.4
Tasatulokset – joukkuekilpailu	9.15.3
Tasatulokset – kilpailut, joissa finaali	9.15.1
Tasatulokset – kilpailut, joissa ei finaalia	9.15.2
Tasatulokset – neljä tai enemmän urheilijaa useammasta sijasta	9.15.2.3
Tasatulokset ja pudotusammunta	9.15
Toimintahäiriö	9.12
Toimintahäiriö – toimenpiteet jälkeen	9.12.5
Toimintahäiriö – sallittu määrä	9.12.2

Trap – aikaraja, lisäaika 5-paikan jälkeen	9.8.3
Trap – ainoastaan yksi rata käytössä	9.8.5.2.d
Trap – heitinasetustaulukot	9.20.3
Trap – heitinsuoja (TS.6.4.18.5)	9.1.5
Trap – juryn tarkastukset	9.8.6
Trap – keskeytykset, kiekkojen näkeminen	9.8.4
Trap – kiekkojen heittorajat	9.8.5.3
Trap – kiekkojen säätämismenettely	9.8.5.4
Trap – kiekosta kieltäytyminen	9.8.7
Trap – kiekosta kieltäytyminen, urheilijan toimenpiteet	9.8.7
Trap – kierroksen kulku	9.8.1
Trap – kilpailusäännöt	9.8
Trap – menetelmä	9.8.2
Trap – näytekiekko	9.8.6.1
Trap – ohi	9.8.8.4
Trap – rata (TS.6.14.18.4)	9.1.5
Trap – parikilpailu	9.19
Trap – ratakuva ja taulukot	9.20
Trap – suositeltavat heitinasetukset	9.8.5.2
Trap – suositeltavia heitinasetuksia ei käytetä	9.8.5.2
Trap – säännönvastainen lentorata	9.8.6.2
Trap – uusi kiekko	9.8.8
Trap – uusi kiekko, urheilija ei ole ampunut	9.8.8.3
Trap – uusi kiekko, tuomarin vastuulla	9.8.8.1.a
Trap – uusi kiekko, vaikka urheilija ampui	9.8.8.2
Trap – vaakakulmat	9.20.1
Tulokset	9.14.4
Tulokset – henkilökohtaiset	9.14.5.1
Tulokset – joukkue	9.14.5.2
Tulokset – kirjaaminen	9.14.1

Tulokset – varmentaminen	9.14.4
Tulostaulu	9.14.3
Tulostaulu – manuaalinen	9.14.3.4
Tulostaulu – sivutaulun virheet	9.14.3.3
Tulostaulu – sivutuomarin pitämänä	9.14.3.4
Tulostaulu – tulosten varmentaminen	9.14.3.4.g
Tulostoimisto (RTS)	9.14.1
Tuomarit	9.5.5
Tuomarit – tehtävät ja vastuut	9.5.5.2
Turvalippu	9.2.2.b
Turvallisuus	9.2
Turvallisuus – aseiden kantaminen	9.2.2
Turvallisuus – huomioliivit	9.2.1
Turvallisuus – kuulon suojaaminen	9.2.7
Turvallisuus – silmien suojaaminen	9.2.7
Turvallisuus – STOP-komento	9.2.5
Tyytymättömyys tuomarin päätökseen	9.17.1
Tähtääminen – koska sallittu	9.2.3
Täydentävä kierros – menettelytapa	9.12.7
Täydentävä kierros – kaksoistrap	9.12.7.2
Täydentävä kierros – poissaolevan urheilijan	9.16.4.4
Täydentävä kierros – skeet	9.12.7.3
Täydentävä kierros – trap	9.12.7.1
Täydentävä kierros – tulosten varmentaminen	9.12.8
Täyteurheilija	9.11.4.2
Urheilija – poissaolo	9.16.4.3
Urheilija – poissaolo erikoiset olosuhteet	9.16.4.5
Urheilija – täyteurheilija	9.11.4.2
Urheilija – vaatetus	9.13.1
Urheilija – vaihtaminen toiseen	9.11.2
Urheilija – varusteet ampumapaikalla	9.4.2.1
UUSI KIEKKO	9.7.6

Varoitus (keltainen kortti)	9.16.3
Varoitus – tuomarin antama	9.5.5.3
Varusteet ampumapaikalla (FOP)	9.4.1.2
Varusteet ja patruunat	9.4
Varustetarkastus	9.4.1.1
Varustetarkastus – skeet merkkinauha	9.10.4.2
Varusterajoitukset	9.4.1
Vasenkätinen urheilija – oikeakätinen urheilija	9.1.3
Vastalause – aikaraja	9.17.3.1
Vastalause – urheilijan toimenpiteet	9.17.1.1
Vastalause – joukkueen toimitsijan toimenpiteet	9.17.1.2
Vastalause – kirjallinen	9.17.3
Vastalause – tuomarille	9.17.1.1
Vastalause – suullinen	9.17.2
Vastalauseet ja vetoomukset	9.17
Vastalauseet ja vetoomukset – aikaraja	9.17.4.1
Vastalauseet ja vetoomukset paitsi finaalin vastalausejuryn päätökset	9.17.4
Vetoomus	9.17.4
Vetoomus – aikaraja	9.17.4.1
Viralliset harjoitukset (PET)	9.6.2.1
Vähennys (vihreä kortti)	9.16.4
Vähennys – yhden pisteen vähennys	9.16.4.1

9.22

SAL:N AUTOMAATTITRAPIN JA KANSALLISEN TRAPIN KILPAILUSÄÄNNÖT

Automaattitrap- ja kansallisen trapin kilpailuissa noudatetaan soveltuvin osin trapia koskevia sääntöjä. Alla ovat ne sääntökohdat, jotka vaativat erityismaininnan.

Kohdan 9.22 säännöt pätevät kansallisen trapin kilpailuissa siten, että siinä missä jokin sääntökohta eroaa tai sitä ei voida soveltaa, on siitä maininta.

9.22.1

AUTOMAATTITRAPIN JA KANSALLISEN TRAPIN SARJAN KULKU

Erän urheilijoiden tulee, tarpeellisine varusteineen ja patruunoineen sarjan ampumista varten, asettua ratapöytäkirjan ilmoittamille ampumapaikoille. Kuudes urheilija jää ampumapaikan 1 taakse merkittyyn paikkaan (paikka 6), valmiina siirtymään em. ampumapaikalle heti, kun urheilija tällä paikalla on ampunut ja tulos on varmistunut. Tuomarin tulee ottaa erä komentoonsa ja kun kaikki alustavat toiminnot (nimien ja numeroiden tarkastus, sivutuomareiden paikallaolo, koekiekot, koelaukaukset jne.) on suoritettu hänen tulee komentaa **“START”**.

- a) Kun ensimmäinen urheilija on valmis ampumaan, hänen tulee kohottaa aseensa olkapäälleen ja pyytää kiekkoa kuuluvalla äänellä, jonka jälkeen kiekko on heitettävä välittömästi. Kun tulos on varmistunut, tulee seuraavan urheilijan tehdä samoin, tämän jälkeen kolmas jne.
- b) Kiekko on heitettävä välittömästi urheilijan komennosta. Ainoastaan normaalin reaktioajan sallitaan kulua napin painamiseen heitinten laukaisun tapahtuessa käsin, sähköisesti tai mekaanisesti.
- c) Kuhunkin kiekkoon voidaan ampua kaksi laukausta. Poikkeuksena mahdollinen finaalikierros, sekä pudotusammunnat ennen finaalia ja finaalissa, jolloin kutakin kiekkoa kohden saa käyttää ainoastaan yhden patruunan.

Kansallinen trap: Kuhunkin kiekkoon voidaan ampua vain yksi (1) laukaus.

- d) Ammuttuaan säännöllisen kiekon paikalla 1 urheilijan on oltava valmis siirtymään ampumapaikalle 2 heti kun urheilija tällä paikalla on ampunut. Muut urheilijat menettelevät vastaavalla tavalla.

- e) Kiertäminen jatkuu kunnes jokainen urheilija on ampunut 25 kiekkoa.
- f) Kun kierros on alkanut, urheilija saa sulkea aseensa vasta kun edellinen urheilija on ampunut.
- g) Urheilija ei saa poistua ampumapaikaltaan ennen kuin hänen oikealla puolellaan oleva urheilija on ampunut säännönmukaista kiekkoa ja tulos on varmistunut, paitsi ammuttuaan paikalta 5. Jälkimmäisessä tapauksessa hänen on välittömästi siirryttävä ampumapaikalle 6 (1) kuitenkin huolehtien siitä, ettei ohittaessa häiritse ampumapaikoilla olevia urheilijoita.
- h) Kaikki aseet tulee olla avattuina kun siirrytään ampumapaikkojen 1 ja 5 välillä sekä avattuina ja tyhjinä kun siirrytään ampumapaikalta 5 paikalle 6 ja paikalta 6 paikalle 1. Patruunoiden laittaminen aseeseen paikalla 6, tai aseiden kantaminen ladattuna paikkojen 5 ja 6 välillä johtaa ensin varoitukseen. Kun tämä toistuu saman kierroksen aikana voidaan urheilija sulkea pois kilpailusta.

SAL:n kommentti: Ase katsotaan ladatuksi kun patruuna koskee mitä tahansa aseeseen osaa.

- i) Urheilija ei saa siirtyä ampumapaikalta toiselle tavalla joka häiritsee toista urheilijaa tai ratatoimitsijaa.

9.22.3

AIKARAJA

- a) Urheilijan tulee asettua paikalleen, ladata aseensa ja pyytää kiekkoa 12 sekunnin sisällä siitä, kun edellinen urheilija on ampunut säännönmukaiseen kiekkoon ja tulos on rekisteröity tai siitä, kun tuomari on antanut aloittamismerkkin **“START”**.
- b) Jos tätä aikarajaa ei noudateta, sovelletaan tämän säännön rangaistuksia.

9.22.4

KESKEYTYKSET

Jos kierros keskeytyy pitemmäksi kuin 5 minuutiksi urheilijoista riippumattoman teknisen toimintahäiriön vuoksi, ryhmän urheilijoiden on sallittava nähdä yksi säännönmukainen koekiekko ennen kilpailun jatkamista.

9.22.5

KIEKKOJEN LENTOPITUUS, KULMAT JA KORKEUS

9.22.5.1

Juryn tarkastus

- a) Radat tulee säätää ennen kilpailun alkua. Juryn tulee tarkistaa ja hyväksyä asetukset.

- b) Asetukset tulee tarkistaa ennen kunkin päivän alkua.

9.22.5.3 Heitinten säätäminen

Heittimet tulee säätää seuraavalla tavalla:

- a) Heittokulma säädetään nolaksi (0) suoraan eteen.
- b) **Automaattitrap:** Lentokorkeus säädetään siten, että se on 2 m mitattuna 10 m heitinhaudan katon etureunasta.

Kansallinen trap: Lentokorkeus säädetään siten, että se on välillä 2...3 m mitattuna 10 m heitinsuojan katon etureunasta. 0,15 m poikkeama sallitaan (vähintään 1,85 m ja enintään 3,15 m). Jos kaikki urheilijat eivät ammu samaa määrää kiekkoja samoilla radoilla, on kaikkien ratojen heittämiä säädettävä samalle heittokorkeudelle.

- c) **Automaattitrap:** Heittimen josta kiristämällä asetetaan vaadittu heittopituus $76 \text{ m} \pm 1 \text{ m}$ mitattuna heitinsuojan katon etureunasta. Heittokorkeus pitää pysyä 2 m:ssä.

Kansallinen trap: Heittimen josta kiristämällä asetetaan vaadittu heittopituus $50 \text{ m} \pm 1 \text{ m}$ mitattuna heitinsuojan katon etureunasta. Heittokorkeuden pitää pysyä valitussa korkeudessa.

d) **Automaattitrap:** Vaadittu maksimi sivukulma asetetaan mittaamalla heitinsuojan katolla suoraan heittimen keskipisteen päältä siten että se on vähintään 30 astetta ja enintään 45 astetta vasemmalle ja oikealle. Heittokorkeus asetetaan vaihtelevaan välille 1,5 m ja 3,0 m (± 0.15 m). Jos kaikki urheilijat eivät ammu samaa määrää kiekkoja samoilla radoilla, on kaikkien ratojen heittimet säädettävä samalle sivukulmalle.

Kansallinen trap: Vaadittu maksimi sivukulma asetetaan mittaamalla heitinsuojan katolla suoraan heittimen keskipisteen päältä siten, että se on vähintään 20 astetta ja enintään 30 astetta vasemmalle ja oikealle. Jos kaikki urheilijat eivät ammu samaa määrää kiekkoja samoilla radoilla, on kaikkien ratojen heittimet säädettävä samalle sivukulmalle.

9.22.5.4 Näytekiekot

- a) Kun heittimet on säädetty ja jury on ne tarkastanut ja hyväksynyt, tulee ennen kilpailun alkua joka päivä heittää yksi näytekiekko.
- b) Urheilijat saavat nähdä näytekiekot.
- c) Urheilijat, valmentajat ja joukkueen toimitsijat eivät saa mennä heitinsuojaan

sen jälkeen, kun jury on tarkastanut ja hyväksynyt heitinten säädöt.

- d) Heitinasetukset on säädettävä ja jury on ne tarkastettava, hyväksyttävä ja sinetöitävä jokainen päivä ennen kuin ammunta alkaa.

9.22.5.5 Säännönvastaiset lentoradat

Jokaista kiekkoa, jonka lentoradan kulma, korkeus tai heittopituus on eri kuin sille määrätty, tulee pitää sääntöjenvastaisena.

9.22.6 KIEKOSTA KIELTÄYTYMINEN

Urheilija voi kieltäytyä kiekosta jos:

- a) kiekkoa ei heitetä heti urheilijan komennosta,
- b) urheilijaa on näkyvästi häiritty,
- c) tuomarin mielestä kiekko on säännönvastainen,

Huom: Liian aikaisin tai myöhään heitetyn kiekon seuraaminen aseella ilman ampumista on kiellettyä.

9.22.6.2 Urheilijan toimenpiteet

Urheilijan, joka kieltäytyy kiekosta on ilmaistava tämä avaamalla aseensa ja nostamalla käsi ylös. Tuomarin on tämän jälkeen tehtävä päätös.

9.22.7

UUSI KIEKKO (“NO TARGET”)

Mitätön kiekko **“UUSI KIEKKO”** on kiekko, jota ei heitetä tämän säännön mukaisesti.

- a) Päätös mitättömästä kiekosta on aina tuomarin vastuulla.
- b) Jos kiekko on tuomittu mitättömäksi, tulee kiekko aina uusia ammuttiinpa siihen tai ei.
- c) Tuomarin tulee pyrkiä komentamaan **“UUSI KIEKKO”** ennen kuin urheilija ampuu. Jos tuomari komentaa **“UUSI KIEKKO”** urheilijan ampussa tai sen jälkeen on tuomarin päätös voimassa ja kiekko on uusittava osuttiinpa siihen tai ei.

9.22.7.1

Mitättömän kiekon jälkeen tulee uusi kiekko heittää, **riippumatta siitä, oliko urheilija ampunut vai ei**, kun:

- a) On heitetty rikkoutunut tai säännönvastainen kiekko.
- b) Kiekon väri on selvästi erilainen kuin muiden kilpailuissa ja virallisissa harjoituksissa käytettyjen kiekkojen.
- c) Heitetään kaksi kiekkoa.
- d) Urheilija ampuu väärällä vuorolla.
- e) Toinen urheilija ampuu hänen kiekkoaan.

- f) Tuomari toteaa, että urheilija kutsutuaan kiekkoa on näkyvästi häiritty ulkoisen seikan vuoksi.
- g) Tuomari toteaa urheilijan ensimmäisen jalkavirheen kierroksen aikana.
- h) Tuomari toteaa urheilijan ensimmäisen aikavirheen kierroksen aikana.
- i) Tuomari ei jostain syystä pysty ratkaisuun, onko kiekkoon osuttu vai onko siitä ammuttu ohi. Tässä tapauksessa ennen lopullista ratkaisua, tuomarin tulee neuvotella sivutuomareiden kanssa.
- j) Vuorossa olevan urheilijan ase laukeaa vahingossa ennen kuin hän on kutsunut kiekkoaan. (Kuitenkin, jos urheilija ampuu kiekkoa toisella laukauksella, on tulos otettava huomioon.)

Kansallinen trap: Vuorossa olevan urheilijan ase laukeaa vahingossa ennen kuin hän on kutsunut kiekkoa.

- k) Ensimmäinen laukaus on ohilaukaus ja toinen laukaus ei laukea aseessa tai patruunassa olevan sallitun toimintahäiriön vuoksi. Tässä tapauksessa on uutta kiekkoa ammuttaessa **ensimmäinen laukaus ammuttava ohi** ja osuttava vasta toisella. Jos kiekkoon osutaan ensimmäisellä laukauksella, on se tuomittava **“OHI”**.

Kansallinen trap: Sääntöä ei voi soveltaa.

9.22.7.2 Uusi kiekko tulee heittää, **edellyttäen, että urheilija ei ole ampunut**, kun:

- a) Kiekko heitetään ennen urheilijan komentoa.
- b) Kiekkoa ei heitetä välittömästi urheilijan komennosta (katso huomautus).
- c) Kiekon lentorata on säännönvastainen (katso huomautus).
- d) Urheilijalle sattuu sallittu ase- tai patruunahäiriö.
- e) Urheilijan ensimmäinen laukaus ei laukea joko aseessa tai patruunassa olevan toimintahäiriön vuoksi eikä hän ammu toista laukausta. Jos toinen laukaus ammuttiin, otetaan tulos huomioon.

Kansallinen trap: Sääntöä ei voi soveltaa.

Huom: Ellei tuomari komenna **“UUSI KIEKKO”** ennen kuin urheilija on ampunut, hänen ampuessaan tai välittömästi hänen ammuttuaan, kiekkoa ei voi väittää säännönvastaiseksi jos väite perustuu ainoastaan liian hitaaseen tai nopeaan heittoon tai että kiekko poikkeaa määrätystä lentoradaltaan. Jos urheilija ampuu on tulos otettava huomioon.

9.22.8

KIEKKO TUOMITAN OHILAUKAUKSEKSI, KUN:

- a) siihen ei osuta lennon aikana;
- b) se vain pölyää eikä siitä irtoa näkyvää palaa;
- c) urheilija jättää, ei hyväksyttävästä syystä, ampumatta säännönmukaista kiekkoa, jota hän on kutsunut;
- d) aseessa tai patruunoissa on toimintahäiriö ja urheilija avaa aseensa tai koskettaa varmistinta ennen kuin tuomari on tarkastanut aseensa;
- e) kyseessä on urheilijan kolmas (3) tai useampi ase- tai patruunahäiriö saman sarjan aikana;
- f) ensimmäinen laukaus on "OHI" ja urheilija ei pysty ampumaan toista laukausta, koska hän ei ole ladannut toista patruunaa, hän ei ole vapauttanut puoliautomaattiaseensa patruunalippaan salpaa tai ensimmäisen laukauksen rekyyli on varmistanut aseensa;
Kansallinen trap: Sääntökohtaa f) ei voi soveltaa.
- g) urheilija ei voi laukaista asettaan, koska hän ei ole poistanut varmistinta, tai on unohtanut ladata tai virittää aseensa;

- h) urheilija ylittää sallitun valmistautumisajan ja häntä on siitä jo kerran varoitettu saman kierroksen aikana, tai
- i) urheilija rikkoo jalkasääntöä vastaan ja häntä on jo kerran varoitettu siitä saman kierroksen aikana.

9.22.9 MOLEMMAT PATRUUNAT LAUKEAVAT YHTÄAIKAA

“**UUSI KIEKKO**” ei saa tuomita kun molemmat patruunat laukeavat yhtä aikaa. Kiekko tulee tuomita joko “OSUMA” tai “OHI” laukausten tulosten mukaisesti.

- 9.22.9.1** Jos tuomari, yhdessä urheilijan kanssa toteaa, että ase pitää korjata, voidaan ryhtyä toimintakelvottomien haulikoiden säännön mukaisiin toimenpiteisiin.

Kansallinen trap: Sääntökohdat 9.22.9 - 9.22.9.1 eivät koske kansallista trapia.

9.22.10 PUDOTUSAMMUNTA

- 9.22.10.1 Turvallisuus.** Urheilija ei saa asettaa patruunaa aseensa mihinkään osaan ennen kuin hän seisoo ampumapaikalla valmiina ampumaan.

9.22.10.2 Automaattitrap ja kansallinen trap

- a) Kaikki tasatuloksilla olevat urheilijat ampuvat vuoron perään, alkaen ampumapaikalta yksi, säännönmukaisen kie-

kon, väliaikaisen kilpailutuloksen mukaisessa järjestyksessä, paras urheilija ensin. Jos kahdella tai useammalla urheilijalla on kaikkista kilpasarjoista sama tulos, ampuvat nämä selkänumeron mukaisessa järjestyksessä, pienin numero ensin.

- b) Vain ensimmäisellä ampumapaikalla näytetään urheilijoille yksi koekiekko kaikkien urheilijoiden seistessä n. metrin ampumapaikan takana.
- c) Kun tuomari komentaa **“START”** tulee ensimmäisen urheilijan ladata aseensa ainoastaan yhdellä (1) patruunalla ja ampua kiekkoa. Hänen on tämän jälkeen jätettävä ampumapaikka ja heti siirryttävä seisomaan **vähintään yhden metrin seuraavan ampumapaikan taakse**. Muut urheilijat siirtyvät ammuttuaan, samaa menettelyä käyttäen, seisomaan jonoon tämän urheilijan taakse.
- d) Kaikki urheilijat, jotka vielä ovat tasatuloksella, pitää vuorollaan tehdä samoin.
- e) Ensimmäinen urheilija ei saa siirtyä ampumapaikalle ennen kuin tuomari komentaa **“START”**.
- f) Jos urheilija lataa kahdella (2) patruunalla ja ampuu toisen laukauksen tulee kiekko tuomita **“OHI”** osuttiinpa kiek-

koon jommalla kummalla laukauksella tai ei.

- g) Ne urheilijat, jotka ampuvat kyseisellä ampumapaikalla ohi ovat hävinneet pudotusammunnan ja heidän on lopetettava ammunta.
- h) Kaikki vielä tasatuloksilla olevat urheilijat siirtyvät seuraavalle ampumapaikalle
- i) Menettely jatkuu kunnes kaikki tasatulokset on ratkaistu.

9.22.11 FINAALIKILPAILU

Automaattitrapin ja kansallisen trapin mahdolliset finaalit ammutaan kuten trapfinaali (katso sääntökohta 9.18).

9.22.11.1 Pudotusammunta finaalissa

Pudotusammunta mahdollisessa finaalissa ammutaan kuten trapfinaalin pudotusammunta. Katso sääntö 9.18.3.4.

9.22.12 AUTOMAATTITRAP- JA KANSALLISEN TRAPIN RATOJEN NORMIT

Katso myös trapratojen normit Teknisistä Säännöistä (TS).

9.22.12.1 Heitinsuoja

Heitinsuojana voidaan käyttää trap- tai kaksoistrap-heitinsuojaa. Jos rakenne-

taan erityinen automaattitrap tai kansallisen trapin heitinsuoja pitää suojaa rakentaa siten, että sen katon yläpinta on samalla korkeudella ampumapaikkojen tason kanssa. Heitinsuojan sisämittojen tulisi olla noin 5 m päästä päähän, 2 m etuosasta takaosaan ja 2...2,10 m lattias-ta katon sisäpintaan. Näissä tiloissa henkilökunta pääsee vapaasti liikkumaan ja kiekkoille on riittävästi varastotilaa (katso kuvat). Heitinsuojan katolle pitää maalata merkki kohtaan, jossa suoraan heitetty kiekko tulee näkyviin.

9.22.12.2 Ampumapaikat

Ampumapaikat tulee järjestää linjalle, joka on mitattu ja piirretty 15 metrin päähän heitinsuojan taakse, mitattuna heitinsuojan katon etureunasta. Ampumapaikka 3 tulee keskittää heitinsuojan katolla olevan merkin kautta ajatellulla, suojan etureunaan nähden kohtisuoraan olevalle suoralle. Ampumapaikat 1 ja 2 sekä 4 ja 5 pitää sijoittaa ampumapaikkalinjalle pisteisiin, jotka on mitattu 3,0...3,3 ja 6,0...6,6 metriä vasempaan ja oikeaan keskilinjasta, tässä järjestyksessä (katso kuvaa).

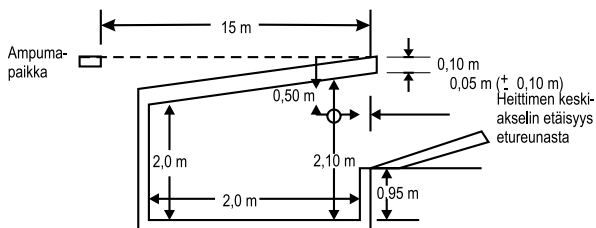
9.22.12.3 Heitin

Heitinsuoja tulisi varustaa yhdellä pysty- ja vaakasuunnissa mekaanisesti tai sähköisesti liikkuvalla heittimellä. Kiekot

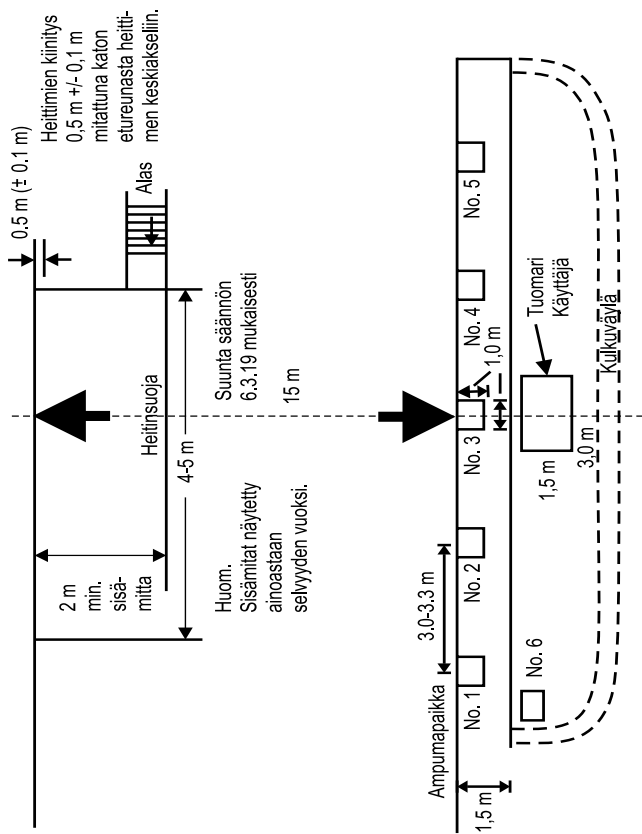
voidaan ladata käsin tai automaattisesti. Kiekot voidaan laukaista käsin, sähköisesti tai mikrofonin avulla sähköisesti. Heittimen tulee olla niin rakennettu ja kiinnitetty, että se heittää sattumanvaraisesti ja jatkuvasti vaihtuvilla kulmilla ja korkeuksilla särkymättömiä kiekkoja pystytasossa olevissa rajoissa 1,5 m... 3,0 m ($\pm 0,15$ m) ja vaakatasoissa olevissa rajoissa 30...45 astetta maksimi (katso kuva).

Kansallinen trap: Heittimellä ei tarvitse olla pystysuunnan moottoria. Kiinteän lentokorkeuden toleranssi kansallisessa trapissa on $\pm 0,15$ m (Minimi 1,85 m ja maksimi 3,15 m).

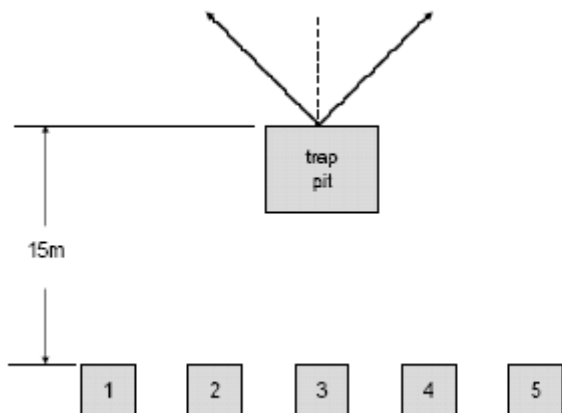
9.22.12.4 Heitinsuojan poikkileikkaus

9.22.12.5 Automaattitrapata

9.22.12.6 Automaattitrapin kulmat

Heittopituus:

76 m $\pm$ 1m

Korkeusvaihtelu

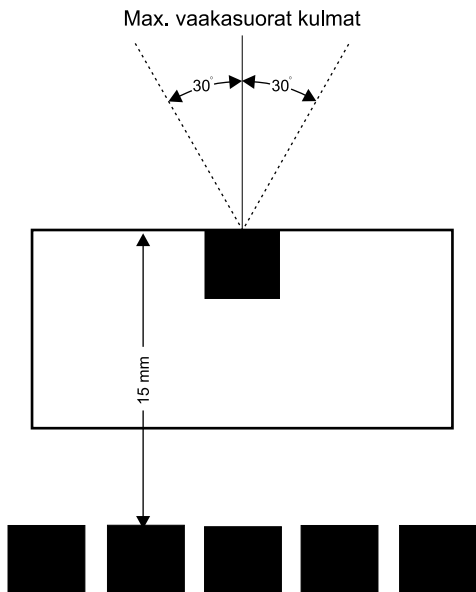
1,5 - 3,0 m ($\pm$ 0,15 m)

Vaakakulma:

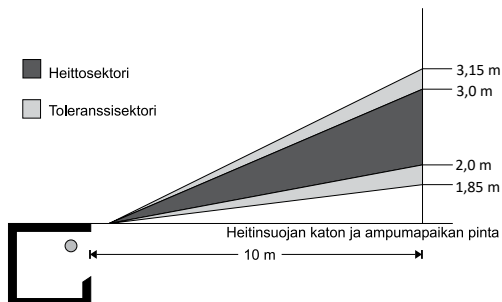
30 astetta min.

45 astetta max.

9.22.12.7 Kansallisen trapin heittokulmat

9.22.12.8 Kansallisen trapin heittokorkeudet

9.23

SAL:n KANSALLINEN SKEET, SÄÄNNÖT

Normaalit haulikkolajien säännöt (Skeet) ovat voimassa, seuraavin poikkeuksin. Numerointi suluissa viittaa vastaavaan sääntökohtaan ISSF:n/SAL:n säännöissä.

9.23.1

Patruunat (9.4.3.1)

Myös muiden kuin lyijyhaulien käyttö on sallittu ampumaradan sääntöjen niin salliessa/vaatiessa. Muilta osin noudatetaan samoja patruunasääntöjä.

9.23.2

Sarjan kulku (9.10.3.2)

Kiekkojen ampumajärjestys on seuraava:

Paikka	Kiekko	Järjestys
1	Yksittäinen	Korkea
	Yksittäinen	Matala
	Kaksoiskiekko	Korkea – Matala
2	Yksittäinen	Korkea
	Yksittäinen	Matala
	Kaksoiskiekko	Korkea – Matala
3	Yksittäinen	Korkea
	Yksittäinen	Matala
4	Yksittäinen	Korkea
	Yksittäinen	Matala

5	Yksittäinen	Korkea
	Yksittäinen	Matala
6	Yksittäinen	Korkea
	Yksittäinen	Matala
	Kaksoiskiekko	Matala – Korkea
7	Yksittäinen	Korkea
	Yksittäinen	Matala
	Kaksoiskiekko	Matala – Korkea
8*	Yksittäinen	Korkea
	Yksittäinen	Matala
	Yksittäinen	Matala

* Ampumapaikan 8 korkean tornin kiekkoa varten ladataan yhdellä patruunalla ja matalan tornin kiekkoja varten kahdella patruunalla.

9.23.3 Kiekkojen heittopituus (9.10.3.7)

Kiekkojen on lennettävä 55,00 ... 60,00 m tyynellä säällä, mitattuna heitintornin seinästä ampumapaikkojen 1 ja 7 takaa.

Radan molempien heitinten kiekot on lennettävä saman matkan. Mikäli kaikki urheilijat eivät kilpailun aikana ammu saman määrän kierroksia samoilla radoilla on kaikkien ratojen lentopituudet säädettävä

samoiksi. Lentopituudet on ilmoitettava radalla ja kilpailuohjeissa.

9.23.4 Valmiusasento (9.10.3.9)

Aseen perä voi urheilijalla olla valmiusasennossa millä tahansa korkeudella, jopa valmiiksi olkapäällä.

9.23.5 Merkkinauha (9.10.4)

Merkkinauhaa ei vaadita kansallisessa skeetissä.

9.23.6 Finaalin muoto (9.18.1)

Kansallisessa skeetissä ei ammuta finaalilla.

9.23.7 Tasatulokset ja pudotusammunta (9.15.2.3, 9.15.5.4)

Tasatulokset kolmesta ensimmäisestä sijasta ratkaistaan pudotusammunnalla.

Kaikki tasatuloksilla olevat urheilijat ampuvat paikalta 3 yhden kaksoiskiekon (korkea – matala). Ellei tasatulokset ratkeavat, he siirtyvät ampumapaikalle 4, jossa he ampuvat kaksoiskiekon (korkea – matala). Mikäli tulos ei ratkeav, ammutaan paikalta 4 käänteinen kaksoiskiekk (matala – korkea). Jos tulos ei ratkeav, jatketaan paikalle 5, jossa ammutaan kaksoiskiekk (matala – korkea). Ellei tämäkään ratkaise

tasatulosta, siirrytään takaisin paikalle 3 jne. kunnes tasatulos on ratkennut.

LIITE 1 SAL:N HAULIKKOJAOSTON OHJEITA

- 1 Tämän sääntökirjan lisäksi ovat voimassa SAL:n Kilpailutoiminnan yleissäännöt ja ohjeet (KY), tekniset säännöt (TS) sekä SAL:n haulikkojaoston vuosittain antamat ohjeet ja neuvot kilpailujen järjestäjille sekä SAL:n hallituksen ja/tai kilpailuvaliokunnan mahdolliset lisäohjeet.
- 2 Tässä sääntökirjassa esiintyvä lyhenne ISSF voidaan soveltuviin kohdissa korvata lyhenteellä SAL.
- 3 Arvonta: Kaksipäiväisissä kilpailuissa pitää ryhmien ensimmäisen päivän arvottua järjestystä toisena päivänä muuttaa esimerkiksi siten, että järjestys puolitetaan ja jälkimmäinen puolikas siirretään ensimmäiseksi. Samalla tavalla pitäisi muuttaa myös ryhmien sisäistä järjestystä.
Viittä urheilijaa pienempien ryhmien muodostamista ei suositella.
- 4 Kansallisessa kilpailutoiminnassa (pl. SM- ja ennätyskelpoiset kilpailut) voidaan käyttää kahta sivutuomaria kolmen asemasta myös silloin kun käytetään manuaalista sivutaulua. Pienemmissä kilpailuissa, ei ennätyskelpoisissa, voidaan urheilijoista nimetä kirjurin ja taulumiehen lisäksi myös tuomari. SAL:n kilpailutoiminnassa voidaan päivän ensimmäisen erän sivutuomareiksi ottaa saman radan kolmannesta

erästä kaksi tai kolme viimeistä urheilijaa. Heitä koskevat samat kieltäytymissäännöt kuin muita sivutuomareita. Sivutuomaritehtävistä pitää ilmoittaa virallisella ilmoitustaululla, eräluettelossa ja näiden ensimmäisten sivutuomareiden nimet pitää kuuluttaa ennen kilpailun alkua, jotta he varmasti ovat tietoisia tehtävästään. Sivutuomarivuoronsa jälkeen heille pitää suoda tarpeeksi aikaa (vähintään yhden erän verran) valmistautua omaan kilpailusuoritukseensa.

- 5 Kansallisessa kilpailutoiminnassa on pölykiekkoja käytettävä yleisen sarjan SM-kilpailuiden finaaleissa. Muiden sarjojen ja kilpailujen finaaleissa on pölykiekkojen käyttö vapaaehtoista.

LIITE 2 MANUAALISEN SIVUTAULUN HOITAJAN TOIMINTAOHJE

Radalla olevaa manuaalista tulostaulua (sivutaulua) nimitetään tässä ohjeessa tauluksi.

- 1 Taulun on oltava selvälukuinen, mieluummin sellainen, jossa on sivusuunnassa kiinteitä käännettäviä merkkejä, joiden toinen puoli on valkoinen ja toinen punainen. Jokaista ryhmän kuutta urheilijaa varten on oma rivinsä, joka käsittää 25 käännettävää merkkiä (kaksoistrapissa joko kaksi riviä á 15 merkkiä tai yksi rivi, jossa 30 merkkiä). Traplajeissa kukin rivi on jaettu viiden merkin ryhmiin. Skeetissä suositellaan taulua, jossa merkit on jaettu ampumapaikkojen mukaisiin ryhmiin.
Taulussa on oltava paikka, johon kirjoitetaan urheilijoiden nimet, kilpailunumerot ja sarjan lopputulos.
- 2 Sääntöjen mukaan yksi kulloinkin sivutuomarivuorossa olevista urheilijoista toimii taulunhoitajana.
- 3 Taulunhoitajan tulee sijoittua siten, että hän näkee kiekot, ratatuomarin ja urheilijat eikä estä tuomaria, urheilijoita eikä yleisöä näkemästä taulua.
- 4 Taulunhoitaja toimii myös sivutuomarina. Hän ilmoittaa tuomarille oman näkemyk-

sensä osumista tai ohiammutuista suorituksista, mutta merkitsee tuloksen rata-tuomarin tuomion mukaisesti taululle.

- 5 Ammunnan alkaessa aloitetaan merkien kääntäminen (tai siirto/kääntäminen) taulun siitä reunasta, johon on merkitty urheilijoiden nimet. Taulunhoitaja merkitsee tuloksen välittömästi suorituksen ja tuomion jälkeen: osuma tai ohi. Ennen suoritusta ei merkkejä saa kääntää tai siirtää. Osuman merkiksi käännetään merkin valkoinen puoli urheilijoihin päin ja vastaavasti ohilaukauksen merkiksi punainen puoli. Merkit käännetään käsin ei esim. istuen kepin avulla kurkottaen.

On suositeltavaa, että taulunhoitaja menettelyllään ilmaisee taulua seuraaville mikä rivi vastaa kulloinkin vuorossa olevan urheilijan suoritusta. Tämän voi tehdä esim. pitämällä käsi vuorossa olevan urheilijan rivin kohdalla.

- 6 Taulunhoitajan on tarkkaan seurattava ammunnan kulkua ja oltava joka hetki selvillä siitä, mikä merkki vastaa kulloinkin ampumavuorossa olevan urheilijan suoritusta.

- 7 Ryhmän ammuttua sarjansa on taulunhoitajan merkittävä kunkin urheilijan sarjan tulos sille varatulle paikalle sekä yhdessä

tuomarin/kirjurin kanssa verrattava tuloksia pöytäkirjaan merkittyihin tuloksiin.

8 Kun ryhmä on ampunut sarjansa loppuun, ei taulun merkkejä saa kääntää ilman tuomarin lupaa.

9 Ennen taululta poistumista on taulu nollattava sekä pyyhittävä nimitaulu puhtaaksi tuomarin annettua siihen luvan. Mikäli käytetään vaihtotauluja, on taulunhoitajan poistettava ampuneen ryhmän taulu. Taulunhoitajan tulee huolehtia siitä, että poistettu taulu siirretään sille radalle, jossa sitä seuraavaksi käytetään. Uuden ryhmän taulun asettaa seuraavan ryhmän taulunhoitaja.

10. Sivutaulu finaaleissa

Finaaleissa, jossa ammutaan enemmän kiekkoja kuin sivutaulussa on merkkejä, käännetään vain ohilaukaukset (punainen puoli urheilijaan päin). Kun urheilija putoaa finaalista käännetään hänelle viimeiseksi valkoinen merkki osoitukseksi siitä, että hän ei enää ole mukana. Käännetty merkki on ylimääräinen merkki, ei viimeinen ohilaukaus.

Mikäli jonkun urheilijan kohdalla merkit taulussa loppuvat kesken aloitetaan alusta kääntämällä nyt valkoinen puoli urheilijaan päin.

LIITE 3

OHJE YHDISTETYN FINAALIN JÄRJESTÄMISEKSI

Sarjoissa M20, Y17 ja Y15 ammutaan yksi yhteinen juniorifinaali.

Sarjojen M20, Y17 ja Y15 voittajat ratkaistaan peruskilpailun tulosten perusteella.

Yhdistetyllä finaalilla ratkaistaan ainoastaan junioreiden finaalikilpailun voittajat.

Tasatulokset peruskilpailussa ratkaistaan säännön 9.15.2. mukaisesti (kilpailu ilman finaalia). Nämä tasatulokset ratkaistaan ennen mahdollisia pudotusammuntoja finaalia varten. Jos peruskilpailun pudotusammunnalla ratkeaa myös finaaliin pääsy ei erillistä pudotusammuntaa järjestetä.

Yhteiseen finaaliin pääsee tulosten perusteella kuusi parasta urheilijaa.

Mikäli finaaliin pääsyssä on tasatuloksia enemmän kun on finaalipaikkoja, ammutaan näiden kesken pudotusammunta säännön 9.15.1.1 mukaisesti (pudotusammunta ennen finaalia).

Kilpailu käydään normaalin finaalikilpailusäännöin.

Finaalikilpailun palkinnot jaetaan kolmelle parhaalle.

LIITE 4

RATAKOMENNOT SUOMEKSI JA ENGLANNIKSI

Yleisimmät ratakomennot englanniksi ja suomeksi:

START	START
STOP	STOP
TEST FIRE	KOELAUKAUKSET
TRIAL TARGET	KOEKIEKKO
READY	VALMIS
HIT	OSUMA
LOST	OHI
ZERO	OHI (nolla)
TARGET	KIEKKO
NO TARGET	UUSI KIEKKO
WARNING	VAROITUS
DEDUCTION	VÄHENNYS
DISQUALIFIED	HYLÄTTY
TIME	AIKA
READY POSITION	VALMIS -ASENTO
FOOT FAULT	JALKAVIRHE
ABSENT	POISSAOLEVA
SIDE REFEREE	SIVUTUOMARI
MALFUNCTION	ASEHÄIRIÖ
TRAP	HEITIN
HIGH HOUSE	A-TORNI
LOW HOUSE	B-TORNI
PIT	HEITINSUOJA (trap)

LIITE 5 LIIKUNTAVAMMAISTEN KILPAILEMINEN

1. Yleistä

SAL:n liittovaltuusto on hyväksynyt liikuntavammaisten haulikkolajit kilpailuohjelmaansa alkaen 1.1.2009.

2. Liikuntavammaisten lajit

Liikuntavammaisten kilpailuja järjestetään kaikissa SAL:n haulikkolajeissa (kts. KY)

3. Liikuntavammaisten sarja

Liikuntavammaisten kilpailussa on vain yksi sarja, Y.

3.1 Liikuntavammaisten vammaluokat ja luokitus

Liikuntavammaisten sarja Y on jaettu kolmeen vammaluokkaan, LV1 (avoin), LV2 (istuen) ja LV3 (seisten), jotka toistaiseksi perustuvat vamman haitta-asteeseen (katso myös KY).

Haitta-asteet ovat viitteellisiä koska eri vakuutusyhtiöt ja lääkärit käyttävät eri lukuja (= subjektiivinen suure).

3.1.1 LV1, avoin luokka

Urheilijalla on yleisvamma, jonka viitteellinen haitta-aste% on n. 20 käsissä, jaloissa tai molemmissa. Urheilija saa ampua joko seisten tai istuen.

3.1.2 LV2, istuen luokka

Urheilija ei pysty ampumaan turvallisesti seisten eikä liikkumaan ilman pyörätuolia montaakaan metriä. Ampuminen tapahtuu istuen tuolilla, jakkaralla tai pyörätuolissa. Viitteellinen haitta-aste% on n. 60.

3.1.3 LV3, seisten luokka

Urheilijalla on yksi käsi käytössä ampumatilanteessa. Urheilija ei saa ottaa tukea. Viitteellinen haitta-aste% on n. 50.

3.1.4 Luokitus

Jokaisella urheilijalla pitää olla henkilökohtainen luokituskortti. Jos kortti puuttuu, saa urheilija osallistua ainoastaan avoimeen luokkaan (LV1). Tällöinkin hänellä tulee olla luotettava selvitys (lääkärintodistus) vammansa haitta-asteesta. Avoimeen luokkaan saa osallistua myös urheilija joka muuten saisi osallistua LV2- tai LV3-luokkaan.

Luokituksen ja luokituskortin myöntää SAL:n luokittelija.

ISSF (ja IPC) työstävät kansainvälistä luokitusta haulikolle. Luokituksen valmistuttua se tullaan ottamaan käyttöön myös kansallisessa kilpailutoiminnassa.

3.1.5

Luokituksen tarkistaminen

Ilmoittautuessaan kilpailuun, urheilija ilmoittaa missä luokassa hän aikoo kilpaila. Kilpailupaikalla järjestäjä on velvollinen tarkistamaan urheilijan luokituksen hänen luokituskortistaan esim. lisenssitarkastuksen yhteydessä, ja varmistamaan, että urheilijalla on oikeus osallistua haluaansa luokkaan.

4.

Liikuntavammaisten kilpailut

Kaikkien haulikkolajien SM-kilpailuissa tulee olla liikuntavammaisten luokat.

Liikuntavammaisten SM-kilpailut järjestetään pääsääntöisesti ikäsarjojen SM-kilpailujen yhteydessä. SM-kilpailut voidaan järjestää myös erillisenä kilpailuna, jossa voi olla useampia lajeja samana viikonloppuna.

Kilpailuvaliokunta ja haulikkojaosto toivovat, että myös muissa kilpailuissa olisi liikuntavammaisten luokkia.

4.1

Joukkuekilpailu

Liikuntavammaisten kilpailuissa ei ole joukkuekilpailua.

Liikuntavammaisten henkilökohtaisilla tuloksilla ei voi osallistua vammattomien joukkuekilpailuun.

4.2 Lisenssi ja tuomarikortti

Kilpailijoilta vaaditaan normaali, ikänsä mukainen kilpailulisenssi.

SM-kilpailuissa ei tuomarikorttia vaadita toistaiseksi.

4.3 Radat

Liikuntavammaisten kilpailuja järjestävien seurojen radat tulee olla sellaiset, että liikuntavammaiset pääsevät liikkumaan esteettömästi.

Esteettömyys koskee myös taukotiloja, kahvilaa, WC-tiloja jne.

Kilpailuvaliokunta ja haulikkojaosto suosittelevat, että kaikki radat tehtäisiin esteettömiksi riippumatta siitä, järjestetäänkö niillä liikuntavammaisten kilpailuja vai ei.

5. Poikkeukset normaaleihin kilpailusääntöihin

5.1 Laukausmäärät

Kiekkomäärät liikuntavammaisten SM- ja ennätyskelpoisissa kilpailuissa katso KY.

Finaaleja ei liikuntavammaisten kilpailuissa ammuta (katso KY).

5.2

Skeet

Skeetissä käytetään poikkeavaa ampumaohjelmaa:

- paikat 1 ... 4: normaalisti,
- paikka 5 ... 6: normaalisti
- paikka 7: BA ja BA
- paikka 4: A ja B, B ja A (kaksoiskiekkojen tilalla yksittäiskiekot.
- paikkaa 8: ei ammuta

5.3

Kansallinen skeet

Kansallisessa skeetissä käytetään poikkeavaa ampumaohjelmaa:

- paikat 1 ... 7: normaalisti,
- paikkaa 8: ei ammuta
- paikan 8 asemesta ammutaan viimeiseksi paikalta 4 korkea kiekko ja matala kiekko yksittäisinä kiekkoina.

5.4

Trap

Trapissa ammutaan normaalisti kiekko per ampumapaikka ennen siirtymistä seuraavalle ampumapaikalle.

5.5

Automaattitrap ja kansallinen trap

Automaattitrapissa ja kansallisessa trapissa ammutaan viisi kiekkoa ampumapaikkaa kohden ennen siirtymistä seuraavalle ampumapaikalle.

5.6 **Kaksoistrap**

Kaksoistrapissa ammutaan normaalisti kaksoiskiekko per ampumapaikka ennen siirtymistä seuraavalle ampumapaikalle.

5.7 **Sporting**

Ammutaan normaalin kilpailuohjelman mukaisesti (katso sporting sääntökirja).

Mikäli maasto-olosuhteiden takia jollekin ampuma-asemalle ei pääse pyörätuolissa istuva tai muuten liikuntarajoitteinen urheilija, pitää ennen kilpailujen alkua tämä asema korvata kaikille liikuntavammallisille toisella asemalla.

Mikäli sportingissa käytetään Kompaktyypisiä ampumapaikkakehikoita pitää niille liikuntavammallisille, jotka istuvat pyörätuolissa mahdollistaa ampuminen kehikon ulkopuolelta mikäli kehikkoa ei tilapäisesti saa siirrettyä syrjään. Turvallisuutta ei kuitenkaan saa vaarantaa.

5.8 **Compak-sporting**

Ammutaan normaalissa järjestyksessä (katso sporting sääntökirja).

Mikäli ampumapaikkakehikot ovat sellaisia, ettei niiden sisään pääse helposti pyörätuolilla, tai niiden sisältä ei pysty ampumaan pyörätuolista, pitää niille liikuntavammallisille, jotka istuvat pyörätuo-

lissa mahdollistaa ampuminen kehikon ulkopuolelta tai vaihtoehtoisesti kehikko tilapäisesti siirtää syrjään. Turvallisuutta ei kuitenkaan saa vaarantaa.

5.9 Valmistautumisaika

Kaikissa lajeissa on 45 sekuntia aikaa ladata ja kutsua seuraavaa kiekkoa.

Lisäaikaa annetaan trap-lajeissa siirtymiseen ampumapaikalta 5 ampumapaikalle 1.

5.10 Avustajan käyttö

Avustajan käyttäminen haulikon lataamiseen ja siirtymisessä on luvallista. Valmentaminen ei ole sallittua.

5.11 Sivutuomarityöskentely

Urheilijaa ei velvoiteta toimimaan taulumiehenä. Urheilijaa voidaan käyttää kirjurina ja sivutuomarina. Urheilijan käyttämistä ratatuomarina ei suositella.

6. Suomen ennätykset

Liikuntavammaisten Suomen ennätykset (SE) kirjataan kaikissa haulikkolajeissa pl. sporting-lajit, vammaluokissa LV1, LV2 ja LV3.

7. Liikuntavammaisten osallistuminen vammattomien sarjoihin

Liikuntavammaisen voi osallistua vammattomien kilpailuun. Tällöin noudatetaan normaaleja kilpailusääntöjä ilman poikkeuksia (katso kulloinkin voimassa oleva H-, Sp- ja KY- sääntökirja).

Muistinpanoja